

- 7 Sacerdotalis ordinis materia remota est Calix cum vino, & Patena cum Hostia; materia vero Proxima est illorum traditio.
- 8 Ordinatus in Presbyterum non manet, cui non traditur Patena cum Hostia, & Calix cum vino.
- 9 Sacerdos manet iniciatus, si Episcopus moriatur antequam proferat verba illa, Accipe Spiritum Sanctum, &c. peractis aliis.
- 10 Ordines duo sacri eodem die etiam Regularibus dari non debent.
- 11 Ordines duos sacros suscipiens, non solum peccat, sed à posteriori suspensus est, in quo solus Papa dispensat, nisi consuetudo permetteret.
- 12 Locus congruus ad conferendos sacros Ordines est Ecclesia Cathedralis, vel loci dignior.
- 13 Locus ubi Episcopus Ordines confert, an in litteris ordinandorum sit exprimendus, remissive.
- 14 Hora pro sacrorum collatione, qua sit, ostenditur.
- 15 Tempus matutinum non est de substantia collationum Ordinum.
- 16 Missa cùm sacri Ordines conferuntur, non est de substantia.
- 17 Ordines maiores quare sacri appellantur, ostenditur.

SUBDIA CONATUS qui inter Ordines sacros primo loco numeratus est, in primitiva Ecclesia Ordo sacre non reputabatur, ut inquit Urbanus Papa in cap. nullus 4. 60. dist. ideo legimus tempore Syrici antiquissimi Pontificis Cathedram Pontificiam tenentis anno Christi 386. & in ordine 40. post Petrum, Subdiaconatum minimè fuisse Sacrum Ordinem, in c. quicunque, ubi Gloss. verb. ad Diaconi, 77 dist. confirmatur etiam ea ratione quod in Concilio Laodicen. cap. 21. non permittitur Subdiaconis ingressus in Sacrarium, nec contactus vasorum dominicorum: & tamen constat vasa sacra ab aliis tangi non debere, quam à sacris hominibus ut dicit Stephan. I. in Epistola ad Hilarium. Inter sacros igitur Ordines numeratum fuisse à Constitutione Gregorii atque Urbani, dixit Innoc. in cap. miramur, de servis non ordin. ubi Gloss. refert Prædictas Constitutiones, & latius Marc. Anton. Caper. in tract. de perpetua castit. Sacerd. cap. 7. Valsq. in 3. part. tom. 3. disp. 248. cap. 3. Molfel. in sum. Theologia moralis, tract. 2. cap. 2. num. 25. Marchin. de Sacram. Ordinis, tract. 2. p. 6. c. 1.

Dicitur autem Græcè Hypodiaconus, quasi subministrans Diacono, e. clericos, 21. dist. In ejus ordinatione pro materia porrigitur ei Calix vacuus cum Patena, cuius traditione perficitur ordinatio: cap. Subdiaconus, 33. dist. Jacob de Grassis in decis. aureis, p. 2. lib. 1. c. 9. n. 6. Rodulph. Cupers in repet. c. oportebat, 79. dist. in §. Subdiaconatus Ordo. art. 1. Sanchez in opusc. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 12. num. 11. Marchin. ubi supra cap. 2. Marcel. Vulpe in praxi judic. fori Eccles. cap. 7. n. 28. verb. Subdiaconus, Valsq. tom. 3 in 3. p. disp. 236. c. 3. ac Molfel. in summa Theologia moralis, tract. 2. c. 8. n. 14. & 15. Carol. de Grassis de effectibus clerical. in prelud. n. 288. & seqq. ubi addit onus esse pertinens ad hunc Ordinem, ad Sacrifitium deferre vinum, & aquam in urceolis. Diaconis administrare, & mantile & manutergium tenere: & pro lavandis ante Altare manibus Sacerdotibus aquam praebere, & hoc etiam officio functus fuit. IESU CHRISTUS Dominus noster, quando linteo se præcinxit ad lavandos pedes Discipulorum, & quando de aqua in nuptiis fecit vinum. Non est necesse Calicem esse consecratum, ut ait Sot. Ledesm. & Emman Sa, quos refert, & sequitur Henriquez in sum. lib. 10. c. 5. in commento lit. F, & c. 8. n. 3. contra Sylvest. verb. Ordinatio 2. §. 4. vers. 3. & 4.ios quibus adhæret Fornarius de Ordin. cap. 2. §. 6.

ad finem, & ille citato Molfel. d. c. 28. n. 23. Homob. de h. v. vita statibus, p. 1. c. 19. vers. Subdiaconi, ex eo quia nullo jure constat necessarium esse Calicis consecrationem ad essentiam Sacramenti; tum quia sicut validè confici potest Sacramentum in Calice non consecrato, ita validè conferri potest characteris ordinis per traditionem Calicis non consecrati: attente tamen invigilandum ab Episcopo, ne Calice non consecrato utatur, cum non sine maxima causa constitutum sit, ut Calices consecrentur, & non nisi à personis sanctis tractentur, cap. in sancta, de consecrat. dist. 1.

Forma autem sunt verba prolatæ ab Episcopo in traditione materiæ, & iis utitur in traditione libri Epistolatum: Accipe librum Epistolarum, & habe potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam vivis, quam pro defunctis, in nomine Patris, &c. Etia traditione Calicis vacui cum patena, ut habetur in Pontificali, hac verborum forma utitur Episcopus: Vide cuiusmodi ministerium tibi traditur, ideo te admoneo, ut ita te exhibeas, quod Deo placere possit: refertur Molfel. d. cap. 8. n. 16. & Valsq. d. tom. 3. disp. 238. c. 5. à n. 48. Sanchez. in opusc. moral. lib. 7. c. 1. dub. 12. num. 1.

Subdiaconatus Ordo, & alii minores, una, eadem. que die sine Papæ licentia conferri non possunt, cap. 2. de eo qui ordin. furtivè suscepit. Quinimò hodie nedum simul dari non possunt, sed nec infra annum, cum non nisi post annum à suscepto postremo gradu minorum Ordinum ad sacros qui promoveri possit, nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas aliud exposcat, ut habetur in Concil. Trident. sess. 23. de reformat. c. 11. quod Concilium Trident. arbitrio Episcopi remittit facultatem abbreviandi interstitia, non autem promovendi, vel dispensandi, ut promoteantur una die duos Sacros, vel ultimum minorum cum primo Sacrorum: ita Menoch. de arbitr. casu 564. n. 6. Maiol. de irregular. lib. 4. cap. 11. post num. 1. & lib. 3. c. 24. p. 1. n. 13. Salzed. ad Bernard. cap. 25. vers. una eadem die. Non tamen Concilium dicto loco aufert confutdinem, quæ permetteret, ut possint simul minores dari cum Subdiaconatu; nam ubi ea extaret, licet his quoque temporibus eos simul conferret Episcopus, ut tenent Navar. in man. c. 25. n. 71. vers. 8. Rebuss. in praxi benef. tit. de clericis, male promot. gloss. 1. n. 8. Sorb. in com. privil. mendicantium, verb. Ordines scri, vers. & licet, Gutier. Canonic. lib. 1. c. 26. n. 3. c. 31. Vivad. in Candelab. aureo tit. de Sacram Ordinis, n. 36. in sum. lib. 10. c. 11. §. 4. Suar. tom. 5. disp. 31. secc. 1. n. 43. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. q. 23. art. 4. Fr. Ludov. Miranda in man. Pralat. tom. 1. q. 38. art. 8. conclus. 2. Thom. Valase. tom. 1. alleg. 4. num. 2. Bonac. de Sacram. disp. 8. quest. unic. punct. 5. n. 26. Valsq. tom. 3. in 3. part. disp. 246. à n. 46. Fornar. de Ordine c. 8. §. 3. in 1. notab. Molfel. d. tract. 2. c. 8. n. 37. Quamvis ab ipso Concil. sublatam esse omnem contrariam consuetudinem, existiment Maiol. de lib. 4. cap. 11. n. Menoch. d. casu 564. n. 8. Salzed d. cap. 25. vers. una, eademque die Reginald. lib. 3. n. 28. Cætera de hoc Ordine vide in tract. de jure Eccles. lib. 1. c. 37.

Diaconus Græcè, minister Latinè appellatur, cap. clericos 21. dist. quia Sacerdoti ministrat, & aliis clericis ministeria dispensat, & res sacras populo administrat; nam licet alii quoque Clerici ministri existant, solus tamen Diaconus propriè sortitur hoc nomen, quia solus circa res sacras Presbytero ministrat, easque fidelibus distribuit, cap. Diaconi sunt, 93 dist. Alii vero potius assistentes dicuntur, ut Sylvest. Summus Pont. docet in cap. nullus Acolytorum, 24. dist. Hic & Levita vocatur à tribu Levi, à qua Diaconi originem ex veteri Lege traxerunt, d. clericos, c. Diaconi sunt, 93. dist. Elegerunt autem Apolloli septem Diaconos A. Z. 6. quorum

quorum primus, & sanctitate praecipuis clarius B. Stephanus, & post aliquot tempora insignis ejusdem Ordinis floruit B. Laurentius, & plures alii: sed locum quidem illorum septem tenere videntur Archidiaconi, qui ministri sunt spirituales Episcoporum, sicut illi in Apostolorum locum viduis ministrabant, argum. cap. Diaconi Ecclesie, 93. dist. In ordinatione Diaconi pro materia traditur ei liber Evangeliorum, & illius traditione perficitur sua ordinatio, cap. Diaconus, 23. dist. Sanch. d. lib. 7. cap. 1. dub. 1. 2. num. 15. ubi advertit hunc esse actum secundarium, & munus principalem Diaconi, nam actus principalis Diaconi, qui est porrigit Calicem, & Patenam cum Hostia, & vino Sacerdoti, non potuit traditione alicujus materia explicari, quia cum Presbytero Calix cum vino, & Patena cum Hostia tradatur, Subdiacono vero eadem vasa vacua, modus non restabat medius, quo posset tradi Diacono, quam ob causam propter Evangeliorum dignitatem, per eorum liberti traditionem suscipitur Diaconatus, cuius officium et publicè legere Evangelium in Ecclesia, & ministrare in Sacrificiis, verbum gentibus praedicare, & Sacerdotibus in Sacris Ecclesiæ actibus de servire, ad quos actus omnes alii, qui attribuuntur huic officio reducuntur: quod officium etiam Dominus noster exercuit, quando post Cœnam Sacramentum Sanguinis, & Corporis ministrabat Discipulis, ac quando prædicabat Evangelium: ideo eis assignatur liber Evangelii, & Stola in modum jngi alteri tantummodo eorum humero injecta. Crelpet. in sum. Ecclesiast. discipl. verb. Diaconus, Homoboni de Bonis de humana vita statibus, p. 1. c. 29. in princip. Rodolph. Cupers in dist. cap. oritur, rub. Diaconus institutum, art. 1. n. 38. Grassi d. cap. 9. n. 7. Vulpes d. c. 7. n. 28. Carol. de Grassi d. pralud. n. 290. Marchin. d. tract. 2. part. 7. c. 2. cum seqq. Valsq. tom. 3. in 3. p. disp. 236. c. 4. cum seqq. Molfet. dict. tract. 2. c. 9. Sanch. d. lib. 7. c. 1. dub. 17. n. 8. Forma autem sunt verba Episcopi in traditione materiae, videlicet: *Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis, in nomine Domini. Amen*, ut in Pontificali. De hoc Ordine dixi d. lib. 1. c. 35.

Presbyter Graecæ, Latinæ senior dicitur, cap. clericos, 21. dist. non tam ætate, quam moribus, & officio, qui etiætate plerumque sit junior, sic tamen vivere, ac conservari debet, ut ejus probata vita senectus sit, ut inquit Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 14. Is Sacerdos etiam dicitur, quasi sacram dans. Sed Sacerdotis quidem nomen in Sacris Canonibus, non solùm inferiores Presbyteros, sed etiam Episcopos comprehendit. Propriè vero, & strictè Presbyter dicitur qui curam habet animarum post Episcopum: sed & Diaconus, & Subdiaconus Sacerdotis nomine continentur, cap. si quispiam, 81. dist. cap. Subdiaconatus, 77. cap. 1. in fine, 15. quest. 5. c. 2. ubi Gloss. de cohab. cler. præsertim ubi de favorabili agitur; in re vero odio. sa strictè fiet pro solo Presbytero. Panormit. in d. c. 22. Ordinandus est Presbyter non minor viginti quinque annorum ætatis, ut infra alleg. 26. num. 1. dicitur, & qui bonum habeat testimonium, qui que non modò in Diaconatu annum in egrum ministraverit, (nisi aliud Episcopo videretur, ut dicitur alleg. 18.) sed etiam populum docendum ea quæ scire omnibus necessaria sunt ad salutem, & ad ministranda Sacra menta, diligenti examine præcedente, idoneus comprobetur, atque ita peritus, & bonis moribus conspicuus, ut præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eo possint expectari, ut inquit Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 14. Is quoque ex Toletano Concilio V 111. cap. 9. Plateriæ, & Cantica usualia vel hymnos didicisse debet. In ejus ordinatione porrigitur ei pro materia

remota Calix cum vino, & Patena cum Hostia; materia vero proxima est traditio Calicis cum vino, & Patenæ cum Hostia, cap. præterea, juncta Gloss. 23. dist. cap. generaliter, §. utriusque, 15 quest. 1. Et forma illa verborum adjiciuntur, *Accipe potestatem offerendi, &c.* cap. Presbyteri, cum seqq. 23. dist. Cum ergo materia Sacerdotii sit traditio Patenæ cum Hostia, & Calicis cum vino, si in Patena non sit Hostia triticea, & in Calice vinum vitæ desideretur, non manere ordinatum resolvunt Joan. dela Cruz in direct. conscient. p. 2. de Sacram. Ordin. dub. 2. concl. 1. Tanner. in 3. part. D. Thom. disp. 7. q. 2. dub. 4. n. 94. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 11. diffic. 4. n. 1. Turrian. in select. disput. Theolog. part. 1. disp. 21. dub. 2. Campan. in divers. Iuris Canon. rub. 2. n. 17. quicquid dicit Henr. in sum. lib. 10. c. 6. §. 1. cuius opinio nobis aliquando placuit, in prima scilicet hujus tractatus impressione, sed modò propter tantorum Doctorum auctoritatem libenter ab ea recedimus. Quamvis Concl. de Sacram. disp. 20. dub. 7. n. 7. 1. conclus. 6. resolvat ordinandum de necessitate præcepti teneri tangere Calicem, & Patenam nihilominus tamen de necessitate Sacramenti non est necessarius talis contactus, ut per Camer. de Sacram. tract. 11. cap. 3. dub. 4. Zambran. in decis. casuum conscient. cap. 6. dub. unico, num. 11. Bonac. de Sacram. disp. 8. quest. unic. puncto 3. n. 10. Diana moral. resol. p. 2. tract. 2. miscel. resol. 3. ubi subdit post Henr. Reginald. Valsq. Molfet. & alios, non esse necessarium, ut ordinandus tangat physicè materiam, sed sufficere ut extensione manuum ostendat se eam ab ordinante acceptare; quia Concilium Florentinum de Ordine, nihil meminit de contactu, sed tantum de traditione.

Manus quoque ipsius sacro Chrismate inunguntur, oleo videlicet Catechumenorum, quæ Unctio solis Presbyteris in ordinatione præstatur, non autem inferioribus clericis, d. cap. præterea, & Sacerdotali 8 veste induitur, ut in Pontificali. Manus etiam super ipsum imponit ordinator, & Presbyteri stantes, cap. Presbyter, 23. dist. cap. ult. de Sacram. non iterantis, ubi Host. num. 10. assertit sufficere + etiamsi non omnes stantes sed duò tantum manus imponant, & sic Sacerdos remanet initiatus Ordine Sacerdotali. Si his peractis moriatur Episcopus, antequam illa verba proferat, *Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis.* &c. licet his verbis prætermis imperfecta sit Sacerdotalis potestas, cum Sacerdos à peccatis nequeat absolutionem impendere prætermis ab Episcopo prædictis verbis. Ita Valent. tom. 4. disp. 9. quest. 1. puncto 5. Card. Bellarm. c. 9. de Ordine, Suar. tom. 5. disp. 42. sect. 4. & 11. Martin. Fornat. de Ordine cap. 2. n. 1. ad finem, Henr. in sum. lib. 10. c. 6. §. 1. Sanch. in opuscul. moral. lib. 7. c. 1. dub. 12. n. 20. Officium Presbyteri est, ut habetur in cap. perleffitis, 25. dist. Corporis, & Sanguinis Domini Sacramentum confidere, & Deo in Sacrificio offere, super populum orare, à peccatis absolvete, & benedicere dona Dei; baptizare etiam, & alia Sacra menta populis ministrare præter Confirmationem & Ordinem, ut suo loco ostendimus; & denique verbum Dei prædicare; quæ quidem omnia, eris in potentia in Presbyteri charætere constant, quia videlicet harum rerum potestas in Ordine traditur, non tamen omnia in actu absque jurisdictione, & Superioris auctoritate deducuntur, quod enim de potestate absolvendi diximus, est à Concilio Trident. sess. 23. de reform. c. 15. constitutum, ut nullus Sacerdos cujuscumque audiat Confessionem, nec absolutionis beneficium valeat impetrari, nisi aut Parochiale beneficium obtineat, aut ab Ordinario per examen idoneus approbatus jurisdictionem ordinariam, vel delegata hac in re coniequatur, ut latè all. 25. videbimus. Alia simpliciter Sacra menta ministrantur

nistrare non potest Sacerdos, nisi similem habeat ab Episcopo, vel Rectore Ecclesiae auctoritatem, sed nec Missæ Sacrificium eum celebrare convenit antequam hoc ei ab Episcopo permittatur. Concil. Trid. sess. 23. de reform. c. 2. Neque cotam Episcopo suo celebrans benedictionem super populum dare potest, non obtenta ab eo licentia, Nicol. I. ad Michael. Imper. & habetur in Hispal. Concilio; & denique verbum Dei prædicare non potest antequam mittatur, & approbetur, cap. ecce, 95. dist. Cæterum si nihilominus in solo charactere confisus prædicta omnia exercere voluerit, rata habebuntur, & valida prater Pœnitentiae & Matrimonij Sacra menta, in quibus cum charactere etiam jurisdictio requiritur de essentia ut suis locis exponitur.

⁹ De scientia autem, quæ requiritur in majoribus Ordinib. s initiandis, videtur indagandum: & in primis ad Subdiaconatum, & Diaconatum requiritur, ut initiandus Latinè sciat, & quæ legit, intelligat: sic Sot. in 4. dist. 25. q. 1. art. 4. concl. 3. Menoch. de arbitr. casu 425. num. 50. Sanch. in opusc. moralib. libro 7. cap. 1. dub. 45. n. 15. ubi n. 16. post Sot. citato loco, subdit ad Sacerdotium ultra dicta desiderari, ut Sacrificium illud intelligat, & sic requiri ut bene legat contenta in Missa, & mediocriter intelligat, & ut habeat mediocrem scientiam, ut possit servare ritè ea que spectant ad Missam conficiendam, & quod sciat defectus occurentes in Missa materiam & formam consecrationis dispositionem necessariam ex parte animæ, & corporis, & antea num. 5. dixerat peccare mortaliter Episcopum ordinantem eum qui nescit officium, & necessaria ad Officium, & talem Ordinem, Marchin. de Sacram. Ordinis, p. 5. tract. 1. q. 1. c. 1. n. 6. cum seqq. Quod examen de scientia etiam respectu Regularium sit ab Episcopis: vide supra alleg. 11. n. 5.

¹⁰ Duo sacri Ordines eodem die etiam Regularibus conferri non debent, ut de jure probat c. litteras, & cap. dilectus, de tempor. ordinat. decet Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 13. & resolvunt Henriquez in sum lib. 6. c. 10. §. 3. lit. Q. & lib. 13. c. 3. 8. in fine. Fr. Emman. in explic. Bull. Cruciata, fol. 238. & q. Regul. tom. 3. q. 23. art. 4. & q. 24. art. 3. & 5. And. Gambar. de officio, & potestate legati, lib. 2. n. 264. Rebuff. in praxi benefic. part. 2. tit. de clericis ad Sacros Ordines male promotis, gloss. 1. n. 18. Sanch. in opusc. moral. l. 7. c. 1. dub. 53. n. 1. Franc. Leo in thesauro fori Ecclesiastici, p. 1. c. 4. n. 29. & p. 3. c. 8. n. 50. Piasc. in praxi nova Episcopali, p. 1. c. 1. n. 50. versic. hic spéctat. Galet. in margar. casuum conscientia verb. Ordo, Marcel. Ulpe d. tract. c. 8. n. 14. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 30. tract. 2. n. 198. Miranda in man. Prelat. tom. 1. q. 38. art. 5. Molfes. in sum. tract. 2. c. 14. n. 13. novissime Marchin. de Sacram. Ordinis tract. 1. p. 7. c. 1. à n. 1. & Lezana in sum. quest. Regul. part. 1. cap. 14. n. 14. & dixi alleg. 18. n. 1.

¹¹ Pœna autem contra recipientes una & eadem die duos Ordines sacros, licet à Tridentino nulla definiatur, nihilominus Jure Canonico erat imposita pœna suspensionis, ut in dist. cap. litteras, ibi ab executione officii Sacerdotalis tandem volumus manere suspensum, donec de illo disponatur, & c. in cap. innotuit de eo qui furtivè ord. suscepit, ibi, in susceptis Ordinib. ministrare non debeat, &c. ex quibus postremis verbis rectè colligunt hanc suspensionem esse latæ sententiaz, & ipso facto, ut per illum text. resolvunt Navar. in man. cap. 25. n. 71. Marchin. d. c. 1. n. 2. Bonac. de censur. extra Bullam, disp. 3. q. 1. punet. 4. §. 17. num. 1. quicquid dicat Suar. de censur. disp. 31. sect. 1. num. 41. Quam quidem suspensionem incurrit etiam ille, qui continuato ejusdem diei jejunio Dominica die sequenti quatuor temporum recipit duos Ordines sa-

crois, ut assertunt citati infra alleg. 18. num. 1. in fine, quibus addo Henr. d. lib. 13. c. 38. §. 3. in fine, & Salzed. ad Bernard. c. 25. prope finem. pag. 104. ubi dicit etiam tunc suspensum esse Episcopum à collatione Ordinum, & Ordinatum ab executione, donec Apostolica Sedes dispensationem ei indulgeat. Sed dubium est an suscipiens una die duos sacros Ordines sit suspensus ab utroque, vel ab altero eorum? In quo dendum mihi videtur, fieri suspensum solum ab ultimo Ordine suscepito. Ita Suar. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 40. Sayr. eod. tract. lib. 4. c. 14. num. 23. cum seqq. Molfes. in sum. tract. 2. c. 18. n. 9. quos refert, & sequitur Marchin. n. tract. 1. part. 7. c. 1. n. 2. in fine, quibus adde citatos in Collect. d. Conc. sess. 23. c. 13. n. 15. Poterit tamen summus Pontifex dispensare, ut quis eodem die suscipiat duos maiores Ordines, quia hec prohibitiō de jure positivo est, in quo ipse dispensare potest. Molfes. d. tract. 2. c. 14. n. 4. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. q. 23. art. 4. & q. 24. art. 5. Episcopo vero neque ex rationabili causa id licet, c. cùm dilectus, de tempor. ordin. Fr. Emman. d. q. 24. art. 5. Marchin. d. tract. 1. p. 7. cap. 1. num. 4. Utrum autem conferri possint una die minores cum Subdiaconatu, in iis locis, ubi vigerit consuetudo ut conf. rantur. Vide supra alleg. 11. post. n. 20.

Locus congruus ad conferendos sacros Ordines ¹¹ est de Iure Ecclesiae Cathedralis, ut assertit Sylvest. verb. Ordo 2. num. 8. Sanch. in opusc. moral. lib. 7. c. 1. dub. 50. num. 3. de consuetudine tamen licere in ea Ecclesia eos dare, quam Episcopus eligere mavult, tenent. D. Anton. 3. p. sum. tit. 14. c. 16. §. 17. Tabiena verb. Ordo 5. §. 1. Rebuff. in regul. 23. Cancellaria, versic. & minores. Ugolin. de potestate Episcopi cap. 26. §. 24. n. 2. Henr. in sum. lib. 10. c. 11. §. 3. Piasc. in praxi nova Episcopali, p. 1. c. 1. n. 46. pag 55. Sed hodie hinc re habemus claram dispositionem Concil. Trident. d. sess. 23. de reform. c. 8. ubi in hæc verba: Ordinationes Sacrorum Ordinum in Cathedrali Ecclesia, veratis presentibus ad id Ecclesia Canonicas, publicè celebrantur: si autem in alio Diœcesis loco, presente cleri, loci dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper audeatur: referunt Barth. à Ledesma dub. 15. de Ordine, Salzed. ad Bernard. in tract. c. 26. versic. minores vero, Sanch. d. n. 3. Garcia de benef. p. 8 cap. 1. n. 17. in fine, Armend. in addit. ad recop. legum Navarre, lib. 1. tit. 18. de Episcopis. versic. ad 10. ¶ Dubium deinde restat ¹² an locus ubi Episcopus Ordines confert, si in literis ordinandorum exprimendus? De quo vide Cald. Petreia de empt. cap. 5. n. 10. ubi post Rebuff. in praxi tit. de formaliter. Tonsur. n. 7. & Menes. l. 4. C. de divers. rescript. n. 12. resolvit exprimendum esse.

Hora vero pro sacrorum collatione est circa ¹³ nam, per Gloss. 1. in c. quod à pairibus, ubi Archid. 75. dist. Sed usus servat, ut conferantur manè qua- ¹⁴ cumque hora; non est tamen tempus hoc de sub-stantia collationis Ordinum, secundū doctrinam Hostiens. in c. consultationi. n. 2. de temp. ordinat. ubi ¹⁵ habetur, ¶ quod tempus, ætas, & Episcopi qualitas no- est de substantia Ordinum; ideoque charactere impri-mitur, si quocumque tempore, à quocumque Epis-co-po, dummodo in forma Ecclesie, & homini bapti-zato confeantur; conferentes vero, & recipientes ideo puniuntur, quia transgressores sunt Canonum, de quibus suo loco tractabimus: sic etiam ¶ Missa cum sacri Ordines conferuntur, non est de eorum substantia, ut notant Doctores in c. quod sicut. de elect. Armilla verb. Ordo, n. 8. licet tamen requiratur de ho-nestate, & usu ut firmat Imol. d. c. quod sicut, n. 16. Sot. in 4. dist. 24. q. 2. art. 1. conclus. 2. Sanch. in opusc. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 4.

Prædicti majores Ordines ideo sacri appellantur ¹⁷ sanctimonia, id est castitate, & continentia, quam in ducunt

ducunt gloss. fin. in sum. 32. dist. Bellarm. lib. 1. de Sacram. Ordin. c. 8. versic. respondeo, il 1. quia illis annexum est castitatis votum, ut alleg. seq. ob idque re-cta ratione sacer Ordo peculiariter in Ecclesia is di-citur, cui est annexum sacram votum continentiae, propter quod homo dicatur & sacratur Deo, ut in-quunt Valentia tom. 4. disp. 9. quest. 1. punto 4. vers. Innocentius vero Fornar. de Sacram. Ordinis cap. 1. n. 3. Bonac. de Sacram. disp. 8. quest. unic. punto 2. n. 2. ad fin. Flamin. de resign. lib. 5. q. 6. quamvis praedictos Majores Ordines dici Sacros quia ordinati in eis sunt, quotum actus, aut habent Sacra tangere, aut Sacra-mentum Altaris perfidere, dicant Alphons. Alvarez in speculo Iuris Pontificii cap. 81. versic. circa istum articulum, Catol. de Grassis de effectibus clericalibus, in pralud. num. 296.

ALLEGATIO XV.

De castitatis voto Sacris Ordinibus annexo.

SUMMARIUM.

- 1 Continentia Sacro Ordini quando caput esse annexa, ostenditur.
- 2 Continentiam antiquius promovendi expressè cogebantur polliceri.
- 3 Continentia Sacris Ordinibus Ecclesiastico praecepto fuit annexa.
- 4 Ordinibus Sacris insignitus ante pubertatem an ardetur ad continentiam ostenditur.
- 5 Ordinatus vi metuere, qui in constantem virum caderet, esto sus ipiat Ordinem, an voto continentiae teneatur, disputatur.
- 6 Ordinibus Sacris insignitus tenetur in confessione circumstantiam Ordinis Sacri detegere, non so-lum cum actuale peccatum carnis patravit, sed etiam cum consensum præstít.
- 7 Clericus fornicans ratione voti committit incestum.
- 8 Concubitum clerici Sacris insigniti, esse simplicem fornicationem, sunt qui teneant.
- 9 Cap. quia circa de bigamis, declaratur.
- 10 Cap. Presbyter, 28. dist. declaratur.
- 11 Fornicatio clerici cum soluta non est adulterium.
- 12 Mulier fornicans cum clero in majoribus, non committit ex parte sua incestum, & n. 13.
- 13 Filius clerici in Sacris constituti sua matre potest succedere, ibid.
- 14 Contrarium ostenditur, ad id citatis pluribus Doctoribus.
- 15 Coetus damnatus dicitur ille, cui aliqua pena tem-poralis per legem, aut constitutionem juris imponitur.
- 16 Filius ne non succedat matri, sufficit esse suscep-tum ex coitu damnato, vel punibili.
- 17 Componuntur opiniones hac de re ad invicem con-trarie.
- 18 Clericus castitatem, & continentiam Sacro Ordini annexam servare debet.
- 19 Sancti qui non sunt sancta tractare non possunt.
- 20 Continentia in clericis est de jure positivo.
- 21 Subdiaconatus de essentia, aut substantia non est continentia, sed tantum accidens ex statuto Ec-clesie.
- 22 Papa dispensare potest, ut promoti ad Sacros Ordines matrimonia contrahant.
- 23 Papa potest dispensare cum Religioso, vel Mo-niali super voto castitatis, & continentia, ut ma-trimonia contrahant.

24. Cap. cùm ad Monasterium, de statu Monachi declaratur.

GONTINENTIA Sacro Ordini cœpit esse annexa ex institutione Sicilii Summi Pontificis, circa annum 388. in cap. pluri-mos, 82. dist. ut dicit Gloss. in c. cum in præterito, verb. qui Sacramentis, 84. dist. eamque po-stea confirmavit Innoc. I. anno 408. ut videtur deduci ex c. proposuisti, 82. dist. vel florile incipit à tempo-re Leonis I. qui Sedem Petri occupavit anno Christi 440 ut colligitur ex quadam ipsiusmet epist. 83. c. 4. ad Anastas. Episcop. Thessalonicensem, cujus verbæ refert Marchin. de Sacram. Ordinis tract. 2. part. 6. c. 8. difficult. 5. Sed relicta in hoc temporum varietate, quam referunt Sot. de just. lib. 7. quest. 6. art 2. versic. probatur, & Valentia tom. 4. disp. 9. quest. 5. punt. 5. §. 2. versic. ceterū multis testimoniis sacratum Scriptura-rum, antiquorum Conciliorum, veterum Pontificum sanctorumque Patrum Græcorum, & Latinorum hu-jusmodi continentiae votum sanctis Ordinibus æquis-fimo jure annexum fuisse, illisque magnoperè conti-nentiam expedire tenent Iodoc. Etio de cœlibatu Sacerdotum. Claud. Espenc. de continencia Sacerd. Mar-chin. de Sacramento Ordin. tract. 2. p. 6. c. 8. Sot. d. q. 6. art. 1. versic. & quoniam, Valentia d. punto 5 §. 3. Card. Bellarm. lib. 1. de Clericis, c. 19. Ft. Emman. quest. Regul. tom. 1. quest. 1. art. 1. Azot. instit. moral. p. 1. lib. 13. c. 12. novissimè Torreblanca in tract. juris spirit. lib. 2. c. 15. per tot.

Hanc continentiam cogebantur promovendi anti-quius expressè polliceri, c. nullum, c. præterea, & cap. quando, 28. dist. Postea vero ex Constitutione Martini Papæ nemo ordinandorum tenetur hanc continentiam expressis promittere verbis, sed tacite, ut silentiu-m ordinati pro consensu reputetur, subdens ne p. o. movendus alleveret se non velle continentiae pro-missione detinerti, cap. Diaconus, 27. dist. c. Diaconi, 28. dist. Et ita cùm clerici ad sacros Ordines promoven-tur, tacite castitatem promittere censemur, hoc est non expressè, sed facto ipso; nam licet non voce vo-veant, at f. & opere profitentur castitatem per sa-crorum Ordinum susceptionem, c. quando, c. de his, & c. præterea, 28. dist. Decian. in cap. at si clerici, n. 227. de-judic. Alphons. Cupers in repet. c. oportebat, 79. dist. versicul. explicatur de Cardinalibus, art. 1. c. 16. Mo-nald. conf. 69. n. 6. l. 2. quos refert Carol. de Grassis de effectib. clerical. in pralud. n. 41. Franc. Mendoza in lib. 1. Regum. c. 1. me c. tato in hoc loco, Torreblanca d. lib. 2. c. 15. n. 57. quibus addo Mich. Medin. de Sacrorum vir. continent. lib. 5. cap. 2. Card. Bellarm. lib. 1. de Matrim. cap. 21. Azot. institut. moral. part. 1. lib. 13. cap. 12. quest. 6. Valsquez tom. 5. in 3. part. disp. 249. cap. 2. & 3. Sanchez de Matrim. lib. 7. disp. 27. num. 10. Basil. Pont. in simili tract. lib. 7. cap. 27. n. 7. Marchin. d. tract. 2. p. 6. c. 8. difficult. ubi difficult. 7. inquirit in quo consistat solemnitas voti continentiae, quod in susceptione Subdiaconatus emittitur, & qua ratione differat à voto castitatis so-lemni in approbata Religione. Utrum autem Episco-pi, interveniente Clerici consensu, statuere atque de-cernere possint, quod promoti ad minores Ordines coninerent? Negativam partem sustinet Anguian. de legib. lib. 2. contr. 2. n. 26. ubi reprobat & repre-hendit Archidiac. in c. certe, n. 1. & 12. q. 1. contrarium tenentem.

Ex quibus jam primò colliges falsam sententiam illorum, quia assertunt cœlibatum sacro Ordini jure divino adjunctum fuisse, ideoque nulla potestate hu-mana, etiam Papali, dispensari posse, quia ex dictis contrarium verius esse constat, & solo præcepto Ec-clesiastico Sacris Ordinibus fuisse annexam continen-tiam.

tiam tenent D.Thom. 2.2.q.88. art.7. & 11. Anton. Capit. de perpetua castitate Sacerd. c.25. Claud. Espensanus lib.1.de contin. Sacerd. c.3. Sot. in 4. dist. 38. q.1.art.1.versus dubium, Valentia d. puncto 5. §.1. versus sed his argumentis Card. Bellarm lib.1.d. Clericis, c.18. Henr. in sum. lib.10.c.14. §.6. Azot. de c.14. quast.1. Marchin. d.c.8. diffic.6.n.1. idem me citato in hoc loco, videtur assertere eod. cap.8. diffic. 10.n.10.

4 Secundò colliges illum qui ante pubertatem Episcopi incuria, vel contemptu Sacris est insignitus, ad continentiam non arctari, postquam pervenerit ad illam, nisi cum pubertatem attigit, promotionem ratam habuerit, tum expresse, tum tacite non contradicendo; quia si tunc protestetur, posset ad sacramentum retrogredi, & uxorem ducere. Ita Abb. in cap. unic. num.3. de clero per saltum promoto, ubi Joan. Andr. n.5. Host. num.2. Sot. in 4. dist. 25. quast.1. art. 2. conclus 3. versus. quod si roges, Rebuff. in praxi benef. tit. de clericis male promotis, gloss.2. num.10. Navar. conf.2.n.4. de his qua vi, Henr. in sum. lib.1. cap.22. §.3. Sanch. de Matrim. lib.7. disp.30.n.1. & 8. Squillante de clericis obligat. p.1. num.38. Bonac. de Matrim. puncto 9. num.8. Basil. Pont. eod. tract. lib.7. cap.29. n.15. ubi expresse tenet, quod si puer, si ad usum rationis perveniat, non reclameret, sed conscientius obligatioonis continentiae statum sequatur Ecclesiasticum, tunc ex ista tacita professione status sacri censemur in praedictum onus consensisse, & consequenter ab Ecclesia ad observantiam castitatis compelli posse, refert & sequitur Marchin d. cap.8. diffic.10. n.1. & 2. ubi tamen n.4. cum seqq. contra Maiol. Sanch. & Squillant. tenet impuberem, qui habens plenum usum rationis sua voluntate sacros Ordines recepit, sciens onus castitatis illis annexum, voto castitatis & Divini Officii recitatione teneri.

Quæstio in hac materia controversa est, an scilicet ordinatus vi, metu, qui in constantem virum cadet, esto Suscipiat Ordinem, continentiae voto tenetur? In qua quæstione affirmativam partem tueruntur D. Anton. 3. part. sum. tit.14. c.16. §. 18. versus. de sic coacte ordinato, Sot. de justit. lib.7.q.2.art.5. versus. quapropter, Armil. verb. Ordo 8.n.4. Tabiena eodem verbo 2.n.27. Archid. in cap. de Iudeis, in fine, versus. in gloss. 145. dist. Sylvest. verb. Ordo 4.n.1. & 2. Henr. Boich. in cap. majores. n.5. de Baptismo, ubi Butr. §. fin. n.7. & Abb. in §. Item queritur, etiam n.7. Albertic. in suo dictinonar. verb. Ordinatus, vers. utrum coacte ordinatus, Rebel. de obligat. justit. part.2. lib.3. quast. 12. n.9. Petr. de Ledesma de Matrim. quest. 55. art. 4. Paul. Comitol. respons. moralium lib.1.q.55. a n.3. Basil. Pont. de Matrim. lib.7. Diana moral. resol. tom.2. tract.4. resol. 193. Negativa vero pars, quod scilicet talis continentiae voto non obligetur, suadetur primò exemplo matrimonii, quod gravi metu extortum irritatur in jure, c. virum. de Regul. c. veniens, de sponsal. Secundo exemplo voti metu tali injecto facti, quod nullum est, cap.1. & 2. ubi Gloss. verb. coactus, vers. Item & in voto, de his qua vi, quam sequitur Abb. ibi n.11. vers. & quartus casus. Tertiò, exemplo solemnis professionis, quæ pariter ipso jure est irrita, si per viam, vel metum gravem emittratur, c. insinuanti, qui cler. vel vov. c. sicut, c. qui Monasteria, 20.q.1. Nec obstat quod vi, vel metu baptizatus adhuc tenetur legibus Christianæ Religionis, c. de Iudeis 45. dist. nā dispar est ratio, quia Baptismus est Sacramentum necessarium, & similiter legis Christianæ observantia. At Ordo & continentia est de consilio, & voluntate: tum quia Baptismi suscepit, & professio legis Christianæ non est votum, quod natura sua petat plenam libertatem, sicut eam petit perpetua continentiae votum. Quare ita hanc partem negativam tenent Gloss. verb. conditionator, in d.c.majores, §. item queritur, dum ultimo loco

refert opinionem Joannis, ob quod videtur in earesdere, Hieron. Paul. in praxi Cancellaria, fol. 55. Henr. in sum. lib.10. cap.14. n.3. & lib.12. c.5. n.9. in com. lit. Q. Navar. consil. 1. n.8. & consil. 2. n.2. & consil. 3. n.8 de his qua vi, in novis Petr. de Ledesma, in sum. part. 1. tract. de Sacram. Ordin. cap.6. diffic. 3. dicto 2. Sayr. in Clavi Regia, lib.6. cap.4. sub n.20. Ugolin. de potest. Episcopi cap.13. num.3. Cæsar. de Graffis decis. 19. de his qua vi, & decis. 20. Rot. Rom. decis. 561. per 1. divers. Sanch. de Matrim. lib.7. disp. 29. n.5. Bonac. de Matrim. quast. 3. puncto 9. n.14. Coninch. tom.2. disp. 20. dub. 14 à n.143. Squillante de obligat. cleric. p.1. n.80. Marchin. loco cit. diffic. 9. Iul. Cæsar Madius de sacris Ordinibus, c.3. n.7. hinc Rota decis. 105. n.2. p.1. in recentiss. censuit constare de metu Antonio illato antequam Sacris initiatetur, cum aliis solus metus reverentialis ex precedentibus minis, aut veteribus, etiam sine patris expresso precepto, sufficiat in materia susceptionis Ordinis.

Tertiò colliges constitutum in Sacris, quia habet prædictum castitatis votum annexum, non solum circumstantiam Ordinis sacri debere Sacerdoti detegere, cum actuale peccatum carnis patravit, sed cum mente tantum libidinosa acti consensum præstet, arguento text. in cap. qui viderit, 32. q.5. & juxta tradita per Sot. in 4. dist. 18. q.2. art.4. verb. Enimvero, Jacob. de Graffis in decis. aureis, lib.1. cap.20. n.32. & Ratione, enim voti clericus fornicans committit sacrilegium, ut per Vincent. de Franch. decis. 27. n.2. Lusit. Soar. tom.1. commun. opinionum, lib.1. art.7. de clericis conjugatis, n.20. pag. 175. Cald. Pereira de nominat. emph. q.19. n.5. i. cum sequent. Azot. insti. moral. part. 1. l.1. c.12. col. 13. 3. 2. & p.3. lib.3. c.17. q.7. Fr. Emman. quist. Regul. tom.2. q.29. art.2. Sanch. de Matrim. lib.7. disp. 27. n.9. plures ex antiquioribus refert Cened. ad decretales collect. 102. n.2.

Hinc sit, non esse veram sententiam Card. in Clement. ad nostrum, vers. 7. n.2. de hereticis, ubi Imola n.ult. & ejusdem Imolæ in cap. ut clericorum. num.8. vers. advertat tamen, de vita & honest. cleric. Clat. in §. fornicatio, num.4. & 18 & in §. incestus, n.1. vers. sed nunquid Bermond. de public. concubin. rub. de scrileg. n.1. Paleoth. de nothis & spur. cap. 16. n.14. cum seqq. Griland. in tract. de pena omnifar. coitus, q.15. n.2. Gutier. post alios Canon. lib.2. cap.7. n.44. & aliorum, quos refert Sanch. d. disp. 27. num. 11. alerentium concubitum clerici Sacri insigniti, esse simplicem fornicationem, per text. in cap. quia circa, de bigamis, ibi, Cum eis tanquam simplici fornicatione notatis, &c. & per text. in cap. Presbyter, 28. distinct. ibi. Presbyter si fornicatus fuerit, vel adulterium commiserit. Quæ tamen opinio falsa est, & ideo contrariam, nempe tam coitum esse sacrilegium, melius sustinet Menoch. de arbitr. cent. 5. casu 418 n.7. Thom. Doct. consil. 197. n.4. Carol. de Graffis de effect. cleric. in pralud. n.40. Azot. insti. moral. p.1. l.1. 3. c.12. q.6. ad finem, & p.2. lib.7. c.7. quast. 12. vers. sed dubia. Petr. de Ledesma in sum. p.2. tract. 27. cap. 14. conclus. 2. Bened. Aegid. in tract. de privileg. honest. art. 11. c.10. citati à Gutier. d. d. cap. 7. à n.7. cum seqq. Sayr. in Clavi Regia. lib.8. c.2. n.ult. ad fin. Suar. de Relig. lib.2. c.6. num. 12. multi quos refert, & sequitur Sanch. disp. 27. num. 19. alerentes teneri clericum illam circumstantiam voti an nexi Ordini sacro tanquam mutantem speciem, in Confessione exprimere, & ita dicere se esse clericum in Sacris, & illam similiter declarare se peccasse cum clerico: cuius rei ratio est, qui ultra fornicationem virtuti temperantiae contrariam, peccavit contra virtutem Religionis, violans castitatis votum, ac per consequens sacrilegium commisit. quod est rei sacris violatio, iuvat text. in cap. de his, ibi, ut sacrilegi, 27. disp. Unde professus in Religione, & Sacris iniciatus,

si castitatem violet, si votum sacri Ordinis & Religionis differunt specie, utramque circumstantiam tenet confiteri, alias secus. Ita Jacob. de Graff. in decif. aur. lib. 1. cap. 20. n. 21. Aegid. Coninch. de Sacram. disp. 20. dub. 3. n. 13. 1. Henr. in sum. lib. 5. de Pœnit. cap. 7. n. 6. Less. de justit. lib. 2. cap. 40. dub. 6. num. 40. Sanch. d. disp. 27. n. 25. cum seqq. Homobon. in exam. Ecclesiast. tract. 4. cap. 3. q. 27. Filliuc. in quest. moralib. tom. 2. tract. 40. cap. 9. n. 124. Diana moral. resolut. p. 1. tract. 7. resol. 4.

⁹ Neque obstat text. in d. cap. quia circa 5 respondetur enim quod ideo ibi dicitur fornicatio simplex, non quia non sit etiam sacrilegium, sed ut distinguitur ab aliis luxuriæ peccatis specialiori qualitate; & substantia affectis, in quæ incidunt aliquando Presbyter, v. g. ab adulterio, stupro, vel incestu. Ita Azor. inst. moral. p. 3. lib. 3. cap. 17. q. 7. vers. in hac. Sed melius accedendo menti & dispositioni textus dicendum puto, in eo vocari simplicem fornicationem in ordine ad bigamiam excludendam, quam non incurrit clericus concubinarius, supposito quod non habuit animam contrahendi matrimonium de facto, & ita vocabitur simplex fornicatio ex parte affectus, & ut distinguitur à copula; quæ fit cum affectu maritali, juxta cap. muper, de bigamis: non tamen vocatur simplex ad excludendam malitiam contra religionem; & ideo ille text. non vocat clericum simplicem fornicarium, sed tanquam simplici fornicatione notatum. Ad text. verò in dict. cap. Presbyter, responderetur † nihil aliud significare, nisi quod fornicatio clerici cum soluta non est dicenda adulterium, prout nonnulli affirmabant; de quibus Menoch. d. casu 418. † quia videbatur dari quoddam conjugium spirituale inter clericum & Ecclesiam, imò dicebant dari stuprum cum incestu, ut per Menoch. dict. loco, Gutier. dict. cap. 7. num. 37. cum seqq.

¹⁰ Verum licet communis opinio, de qua supra, teneat coitum clerici dici sacrilegium, tamen respectu personæ mulieris, cum qua fornicationem committit, ut simplex reputatur, Benedict. Aegid. d. art. 11. n. 10. vers. utcumque, & in hanc opinionem potius inclinarem, cui adst pulantur Menoch. in addit. ad tract. de arbitr. casu 209. num. 6. vers. tertia opinio, Surd. de alim. tit. 5. q. 7. num. 44. & Stephan. Gratian. dict. cap. 35. num. 24.

¹¹ Hinc à Doctoribus communiter resolvitur, & ut æquius recipitur, filium clerici in Sacris constituti suæ posse matri succedere, ex eo quia respectu illius talis coitus non est damnatus, neque punibilis; & ita hanc opinionem tenent Perez tit. 2. lib. 6. Ordin. pag. 69: & latius tit. 8. vers. utrum autem, lib. 8. pag. 297. Avend. d. l. 9. Tauri, gloss. 5. cum seq. ac proinde cum hujusmodi fornicatio ex parte ipsius mulieris non sit coitus damnatus, & punibilis, potest filius matri succedere, juxta tradita per Negreiros in introduct. ultim. volunt. lib. 2. cap. 11. num. 5.

¹² Contrariam tamen opinionem, imò filium clerici in Sacris constituti non succedere matri, tenent Anton. Gomez l. 9. Tauri, num. 15. in fine, & ibi Fernandez n. 34. Matiens. lib. 9. gloss. 4. & n. 6. 7. & 8. tit. 8. lib. 5. nova recopil. Mench. de success. creat. §. 10. n. 47. Peregr. de jure fisci, lib. 3. tit. 8. n. 37. in medio, Gam. decif. 136. ubi Flores, Molin. de justit. tract. 2. disp. 167. vers. licet alias, n. 8. Spin. in speculo testam. gloss. 16. princip. num. 18. 19. 89. & 90. Gutier. practicar. lib. 2. q. 102. per totam, Bernard. Grevæ. ad tract. Cameræ Imp. lib. 2. concl. 115. consil. 1. n. 2. Azor. moral. inst. p. 2. lib. 2. cap. 6. q. 5. Less. de justit. lib. 2. cap. 19. dub. 6. num. 56. Et ex eo confirmatur, quia non potest negari hujusmodi coitum, etiam ex parte matris punibilem esse, & damnatum, cum in jure multæ sint contentæ poenæ contra clericorum concubinas: dicitur enim † Barbos. de Episc. Pars II.

coitus damnatus ille, cui aliqua poena temporalis per legem, aut constitutionem juris imponitur, ut per Bern. de publicis concubinar. propè finem, in verb. qui etiam filios, num. 73. Böll. de coitu damnat. n. 18. Clar. in §. fornicatio, num. 5. Cald. Pereira de nominat. emphyt. quest. 21. n. 16. Stephan. Gratian. d. cap. 35. num. 29. Molin. de just. tract. 2. disp. 167. vers. licet in conclusione. Et † ut filius non succedat matri, sufficit esse suscepsum ex coitu damnato, vel punibili, itaut non requiratur uterque simul, ex Valasc. consult. 29. num. 13.

Quare has contrarias opiniones distinctionis sœdere componendas duxi cum doctiss. D. meo Petro Barbosa in privatis schol. ad l. ex facto, §. si quis rogarus, il 1. vers. ad Ord. ff. ad Trebel. quod scilicet prima opinio procedat in clero, qui suscepit filium ex muliere soluta, quam pro concubina non habebat; nam in his terminis verum est mulierem non puniri, nec respectu illius potest dici talis coitus damnabilis, aut punibilis. Secunda verò opinio habet locum in clero, qui suscepit filium ex concubina sua, cùm in nostris Hispaniæ Regnis concubina clero acriter puniatur; quæ quidem resolutio semper intelligenda est de clericis in Sacris constitutis; nam filios clericorum in minoribus, etiam beneficium Ecclesiasticum habent, succedere matri, absque dubio resolvunt Azor. d. cap. 6. quest. 5. vers. accedit, Stephan. Gratian. d. cap. 36. num. 48.

¹³ Castitatem & continentiam Ordini per se accepto annexam clericus observare debet; cùm enim templo & vas Domini, ac sacrarium Spiritus Sancti esse debeat, indignum est dici eum cubilibus, & immunditii deservire. D. Paul. ad Roman. 13. cap. decernimus; & per tot. 28. distinct. cap. proposuisti, cum seq. 82. distinct. cap. 1. & per totam, 15. q. 8. cap. à multis, de atate, & qualit. cap. ut clericorum, de vita, & honest. cleric. plura refert Bened. Aegid. de privil. honest. art. 11. Demosth. in oratione contra Timocraten, sic ait: Ego enim arbitrör, qui sacras ades ingrediatur, qui cura divinarum rerum praesit, eum non modo ad certum aliquod dierum tempus castum esse debere, sed per omne spatium atatis ab istiusmodi studiis fruisse puerum oportere, & Cicer. 2. de legibus: Ad Divos, inquit, adeunto castè: qui secus faxit, Deus ipse vindex erit. Ethnici enim immolare victimas eos prohibebant, qui minimè puri, & integri ad immolandum accederent, unde T. bul. lib. 2.

Vos quoque abesse procul jubeo, discedite ab artis;
Quae dedit hesterna gaudia nocte Venus.

Casta placent Superis, &c.

Mundamini, qui fertis vasa Domini. Isai. 52. necesse est, ut munda studeat esse manus, quæ alios mundare debet, cap. necesse 1. q. 1. D. Aug. serm. 36. ad Presbyt. D. Chrylost. lib. 6. de Sacerd. & qui sancti non sunt, sancta tractare non possunt; atque alieni effici debent à ministerio, quod vivendo illicite polluant, cap. Maximianus, 81. dist. circa quam clericorum castitatem multa scribunt Thom. Doct. conf. 147. n. 4. Carol. de Grassis d. prelud. à num. 25.

¹⁴ Continentia in clericis, quia non est de Jure divino, sed duntaxat de jure positivo, ut præter citatos supera n. 3. resolvunt Abb. in cap. ut clericorum, n. 5. de vita & honest. cler. & in cap. cùm olim, n. 5. de cler. conjug. Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de disciplina clericali, §. 15. n. 61. Homobon. de Bonis de humanæ vita statib. p. 1. c. 19. prope finem, vers. quoad secundum, † non est de substantia, & essentia Ordinis Subdiaconatus, sed tantum accidens ex statuto Ecclesiæ, D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 11. Rota divers. part. 1. decision. 560. num. 10. & decisi. 361. n. 11. Bellet. dict. tit. de disciplina clericali, §. 8. num. 9. † ideoque Papa dispensare potest, ut promoti ad Sacros Ordines ma-

rimonium contrahant. Ita Sot. lib.7.de just. quest.4. art.2. vers. hoc patet, & in 4. sent. dist.38. quest.1. art.1. vers. dubium, Abb. in cap. cùm olim, n.5. de clericis coxjug. Henriq. in sum. lib.10. cap.14. §.5. & §.8. Bellet. d. §.8. num.11.

- 23** Prout etiam Summum Pontificem posse dispensare cum Religioso professo, vel Moniali super voto castitatis, & continentiae, ut Matrimonium contrahant, tradunt D.Thom. in 4. dist.38. q.1. art.4. circa med. ubi Rich. art.9.q.1. & Sot.quest.unic. Durand. q.2.Palat. q.4.art.4. concl.11. & 12. D.Anton. p.2. tit.11.cap.2. §.2. Borgal. in tract.de irregul.p.6.rub. de sponsal. & matrim.n.7. & 11. Navar. com.2.de regul.n.57. & de reddit. Eccles. q.1.monitu 55.n.9. & consil.5.de statu Monach.n.7. & consil.16.de sponsal. Gama decis.379. num.1. Graffis in decis. aureis lib.2.c.31.n.22. & 23. Joan.Ramirez de Confirm. Ordinis D.Jacobi,c.5.n.25. Motta eod. tract.lib.2.c.1. §.12. à n.7. & c.2. §.7. à n.7. Cald.Pereira de nominat.quest.20.n.29 & 32. Sayr.in clavi Regia, lib.6.cap.11.num.16.cum seq. Fr.Emman. quest.Regul.tom.1.quest.25.art.1. & 2. & q.26.art.1. & tom.3 quest.1.art.5. & 8. & q.29.art.6. Henriquez lib.10.cap.14. §.5. in gloss lit A, & lib.11. cap... §.11. & lib.12 c.5. §.7. P.Ribaden. in lib pro defensione Soc. JESU, cap.15.17. & 18. Lessl.de Justitia, lib.2.c.40. dub.14. Cened. ad Decretal.collect.124.n.4. latè Trasmiera in tract. de polygamia, lib.2. q.17. à n.29. Barthol. à S.Fausto in thesauro Religiosorum, lib.3. q.36. Joan.Valer. de different. inter utrumque forum, verb. Dispensatio, differ.6.num.5. Basil.Pont.de impediment. Matrim.c.1 §.3. Nicol.Garcia de benefic part.7.c.10. num.83. Rebel. de obligat. justit. part.2. lib.3. q.4. num.8. Gutier. de Matrim. cap.122.n.1. Sanchez de Matrim. lib.8.disp.8.num.6. & in precepta Decalog. lib.5. cap.2. num.9. Bellet. dict. §.8. n.12. Quamvis D.Thom. ante locum suprà citatum in 2.2. quest.83. art.10. & q.88. art.11. contrarium resolvat per text. **24** in cap. cùm ad Monasterium, de statu Regul. + intelliguntur enim illius verba finalia, ibi: *Quia abdicatione proprietatis, sicut & custodia castitatis, adeo est annexa regula monachali, ut contra eam nec Summus Pontifex possit licentiam indulgere*; in sensu composto, id est cum Monacho manente Monacho: nam in sensu diviso, id est faciendo de Monacho non Monachum, & extrahendo eum à Religione, bene potest Papa dispensare. Valent. tom.3. disp.10. q.4.puncto 2. Vasquez disp.165.num.104. Azor. instit.moral.part.1. lib.12.cap.7. Lessl. de justit. lib.2. cap.41. à n.4. Motta lib.2. cap.2. §.7. n.10. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib.18. n.397. vers. neque verò, Basil. Pont. d. §.3. vers. sed quamvis, Nicol. Garc. d. cap.10. n.92. & 93. Sanchez d.lib.5.cap.1. n.16. Barth. à S. Fausto d. q.36. num.12. & lib.7. q.48. Et ideo dispensatum fuille cum Ramiro Rege Aragonum, ut relicta Religione, & Episcopatu, Regnum susciperet, & uxorem, attestantur Palud. in 4. distinct. quest.4. art.4. Lut. Marinæ. Sicul. lib.8. de mirabil. Hispania, cap. ult. Joan. Vasæ. in chronica, cap.18. Barthol. à S.Fausto d. q.36.n.6. Ac etiam cum Constantia professa in Monasterio Panormitanus filia Rogerij Regis, ut Religionem deserta nuberet Henrico VI. Federici Imper. filio, dispensasse Cœlestinum III. referunt Cened. ad Decretal.collect.124.n.5. Pineda in vita D. Joan. Baptist. lib.1. art.1. cap.6. pag.84. Didac. de la Motta in tract.de Confirm. Ordinis Militie S.Jacobi de Spata, lib.2.c.2. §. ad 7. n.13. pag.243. ibi: *Et quod Cœlestinus Papa III. dispensaverit cum Constantia filia Rogerij Regis Henrici VI. que erat Sanctimonialis in Panormo, & natus est ex tali conjugio Fredericus XI. certum est*: & inter alios Doctores tradunt Card. Caic. 2.2. q.88. art.11. Fr. Mich. de Medina de sacrorum hominum continent. lib.5.c.28. 32. & 33. Illescas

in hist. Pontif.lib.5.cap.31. & Francisc. Molin. de rùs nupt lib.1. comp.19.n.124. Barthol. à S.Fausto d.q.36. n.6. in fine, Trasmiera ubi suprà n.33. Et dispensatum etiam fuille per Alexandrum III. cum Nicolao Justiniiano Sacerdote Monacho in Monasterio S. Nicolai Ordinis S.Benedicti ad instantiam Vitalis Venetorum Ducis, tradunt Barth. à S.Fausto d. q.36. n.5. Fagundez in quinque Ecclesiæ precepta, lib.3.c.5.n.7. Pineda in Monarch. Eccles. p.3. lib.6. cap.7. §.1. pag.34. Trasmiera d.q.17.n.34. & Alexandrum VI. dispensasse cum Cæsare Diacono Cardinali, ut uxorem duceret filiam Ducis Valentianiani, refert Cened. d.n.5. & novè dispensasse Gregorium XIII. cum fratre Illustrissimi Card. Joyosæ Galli, Sacerdote professo, & Provinciali Ordinis Capucinorum, asserunt Barthol. à S.Fausto d. q.36. à n.8. Trasmiera d. q.17. n.35.

ALLEGATIO XVI.

Episcopus in qua ætate constitutis Ordines majores conferre possit; & de poena Ordinantis, & Ordinati ante legitimam ætatem?

S U M M A R I U M.

- 1 Subdiaconus ante 22. annum, Diaconus ante 15. inchoatos, Presbyter ante 25. per diem incepimus promoveri non debent.
- 2 Anni bissextri dies computandæ non est pro legitima Ordinis ætate.
- 3 Anni an sint computandi juxta ritum, & usum Ecclesiæ?
- 4 Ætates pro suscipiendis sacris Ordinibus positivo iure sunt constituta.
- 5 Ordinis Sacramentum si pueris, furiosis, & his, qui usu rationis carent, administretur, charakterem imprimit in eorum anima.
- 6 Cap. unicum, de Clericis per saltum promotis, declaratur.
- 7 Infanti Tonsuram conferens, quam pœnam incurrat?
- 8 Suspensio quam contrahit promovens carentem ætatem, non incurritur ipso jure.
- 9 Episcopus suspensione durante si celebret, vel Ordines conferat, an fiat irregularis, ostenditur.
- 10 Promotus ante legitimam ætatem est ipso jure suspensus, intellige de promoto ad majores Ordines, ut num. 14.
- 11 Promotus ante legitimam ætatem, & in suscepis Ordinibus ministri trans, fit irregularis.
- 12 Suspensus impeditur ea exercere, qua ab Ordine, jurisdictione, vel administratione Ecclesiastica pendent.
- 13 Promotus ante legitimam ætatem ascendendo ad altiores Ordines incurrit irregularitatem. Intellige ut num. 14.
- 14 Papa solus dispensat in suspensione, quam incurrit promotus ante legitimam ætatem.
- 15 Irregularitatem contrahit, qui inexplero anno 24. suscepit Ordinem Presbyterij, aut in tempore interdicto, vel sine titulo, vel ab alieno Episcopo, aut sine dimissoriis.
- 16 Ordinatus ante legitimam ætatem inculpabiliter suspensionem non incurrit.
- 17 Verba temerè presumperit, dolum, ac temeritatem significant.
- 18 Non comprehendunt illum, qui bona fide, ignoranter, aut imprudenter aliquid facit.

- 20 Ordinatus ante legitimam etatem bona fide testimonio suorum parentum, non remanet suspensus.
- 21 Celebrans ante legitimam etatem bona fide credens id sibi licere, irregularitatem non incurrit.
- 22 Peccat tamen mortaliter celebrando sciens se non habere legitimam etatem.
- 23 Ordinatus ante legitimam etatem bona fide; illa interveniente, recte poterit Ordines exequi sine dispensatione.
- 24 Regulares, sicut & clerici ante legitimam etatem Ordines suscipientes, sunt suspensi ipso jure.

SUMMIUS Pontifex Clemens V. constituerat olim in Clement. fin. de etate, & qualit. ut alio non obstante impedimento Canonico, posset quis liberè in decimo-octavo anno ad Subdiaconatus Ordinem promoveri, in vigesimo ad Diaconatum, & vigesimo-quinto ad Presbyteratum. Jure vero novissimo Concil. Trident. sess. 23 de reform. c. 12. præcipitur, ut nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante 22. annum, ad Diaconatus ante 23. & ad Presbyteratum ante 25. ætatis suæ promoteatur, ac insuper statuit eadem in singulis Ordinibus tempora in Regularibus quoque personis esse attendenda, privilegiis quoad hoc penitus exclusis, cum olim meritis exigentibus possent in minori ætate promoveri, in cap. Monachus, 71. distinet. Prædictum vero annorum numerum in singulis Ordinibus sufficit attigisse, nisi contrarium exprimatur in Canone, sicut olim expressum erat in d. cap. 1. 78. distinet. & in cap. cum in cunctis, de elect. & idem de ætate Acolytatus intelligendum videtur d. c. singulis cum gloss. Ratio hujus resolutionis est, quia propria significatio dictio, ante, de qua in Trid. est excludere illud, cui præponitur, ut in his terminis diximus de dictio. usufreq. dict. 33. n. 5. nam quando perfectum, & consummatum annum requirit idem Concilium, hoc ipsum exprimit addendo particulam, expletum, prout sess. 25. de Regular c. 15. ibi, ante decimumsextum annum expletum, &c. tum quia si annus adimpletus requireretur, non posset quis promoveri ad Subdiaconatus Ordinem, nisi in 23. anno, & ad Diaconatum in 24. & ad Presbyteratum in 26. quod manifestè adversatur Concilio Trident. & hoc non esset antè, sed post. Quare ita docent Navar. in cap. 25. num. 69. cum seqq. & num. 103. Zerol. in praxi Episcop. verb. Ordo, §. 1. Maiol. de irregul. lib. 1. cap. 30. n. 8. Franc. Leo in thesauro fori Ecclesiast. p. 1. cap. 4. n. 31. Henr. in sum. lib. 10. cap. 19. §. 2. & lib. 13. c. 38. §. 2. Petr. de Ledesma in sum. p. 1. tract. de Sacram. Ordin. c. 7. in princ. Piasc. in praxi nova Episcopali, p. 5. c. 1. rub de requisitis etatis, n. 23. pag. 34. Moneta de distribut. quotid. p. 2. q. 19. n. 11. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. q. 23. art. 26. Armeud. in addit. ad recopil. legum Navar. lib. 1. tit. 2. l. 1 de etate, in declarat. n. 4. Bonac. de Sacram. disp. 8. quest. unic. punct. 5. n. 12. Nicol. de Garcia de benefic. p. 7. c. 4. n. 2. Avila de censur. part. 3. disp. 5. dub. 7. not. 11. Valer. Reginald. in praxi fori pænitent. lib. 30 tract. 3. num. 166. Coninch. de Sacram. tom. 2. disp. 20. n. 102. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 3. q. 1. punt. 1. n. 4. Sayt. de censur. lib. 6. cap. 12. n. 3. & 4. Molfes. in sum. Theologia moralis, p. 1. tract. 2. cap. 12. n. 3. Miranda in manuali Prælat. tom. 1. q. 39. art. 2. Carol. de Grassis de effectib. clerical in prælud. n. 289. 291. & 295. Zipæ. in analytica postremi Iuris Eccles. enarrat. sub tit. de elect. n. 11. Ugolin. de officio Episcopi; c. 26. §. 6. n. 4. & 5. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tract. 1. n. 10. q. 60. vers ad majores, la è Gutier. canon. lib. 1. cap. 26. num. 8. cum seqq. Albert. Trott. de vero & perfecto clericu, c. 17. n. 2. Philiarc. de officio Sacerd. tom. 1. p. 2. lib. 1. cap. 13. in fine, latè Ph. bert. Marchin. post Barbos. de Episc. Pars II.

hæc scripta & impressa in lucem editus, in tract. de Sacram. Ordinis, tract. 1. p. 5 c. 2. per tot. Marco. Vilps. in praxi judic. c. 7. n. 3. & c. 8. n. 4. novissimè Sanch. in opusc. moral. lib. 7. c. 1. dub. 33. D. Acuñi in comment. ad cap. Subdiaconatus, n. 1. dist. 77. Advertas tamen quod sufficit ad singulos Ordines per unum medium diem annum necessarium à Concil. Trid. inchoatum fuisse, Coninch. de Sacram. disp. 20. dub. 10. n. 102. Bonac. et iam de Sacram. disp. 8. quest. unic. puncto 5. n. 12. Petr. Ledesma. in sum. tom. 1. de Sacram ubi de Ordin. c. 7. Diana d. p. 2. tract. 2. miscel. resol. 29. nam regula est in jure nostro, quod sive agatur de materia favorabili, sive de materia odiosa, vel pœnali, ubicumque requiritur ætas ad aliquem actum, vel exercitium, sufficit attigisse primum diem ultimi anni, quia annus cœptus habetur pro completo, Gloss. verb. decimum-octavum annum, in Clem. fin. de etat & qualit. Gloss. in Clem. ad nostram, de Regul. Gutier. canon. lib. 1. c. 26. n. 3. Ceval. commun. contra comm. q. 5. 23. post num. 4. Gironda in tract. de privilegiorum, & exempt. explicat. n. 1142. ubi num seq. id limitat quando pro etenniali forma requiritur annus impletus.

Regulares virtute suorum antiquorum privilegiorum non posse ordinari ante legitimam ætatem præscriptam à Concil. Trident. dict. cap. 12. tenent Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. quest. 23. art. 6. & 8. & in addit. ad sum. tom. 4. cap. 77. conclus. 1. Sayt. de censur. lib. 6. cap. 12. n. 14. & 15. Fr. Ludov. Miranda d. q. 39. art. 1. ubi assert. se nescire de aliqua concessione, quæ id concedat Regularibus post Trident. & Sextum, refert Portel. in dubiis regularib. verb. Ordines sacri, n. 1. mc citato in hoc loco; Marchin. d. tract. 1. p. 1. cap. 3. num. 6.

Pro legitima Ordinis ætate non est computandus dies Bissextilis, nec de illo curandum, cum annus à jure determinatus intelligatur ex 365. diebus continuis: ita Henr. in sum lib. 10. cap. 19. §. 2. Aloys. Ricc. in praxi fori Ecclesiastici, post resol. 276. in notabilib. de materia Sacram. Ordinis, vers. quoad interstitia; in 2. edit. Martin. Fornar. de ordine, cap. 3. n. 6. Qiamvis contrarium, imò diem bissextilem in ætate ordinandorum semper includendum, existimat. verint Bonac. d. puncto 5. n. 14. & Molfes. d. tract. 2. cap. 12. n. 8. Marchin. d. p. 3. cap. 4. n. 13. & qualiter sit computandus annus ad Ordines recipiendos, at more astrologico per tot menses, & dies, an vero more Ecclesiastico, juxta quod accedit in Kalendario? Vide infra alleg. 18. num. 2

Sed dubitans an habeat legitimam ætatem ad Ordines & beneficia, vel alium actum requisitum, non potest cum hujusmodi dubio Ordines suscipere, donec constet de ætate; quia possessio est pro præcepto, & ideo illud servare oportet; secus in eo casu, quo quis facta debita diligentia dubius adhuc est, an expleverit viginti & unum annos ad jejunandum; quia tunc non est possessio pro præcepto jejunii, sed pro libertate illius dubitantis. Ita Thom. Sanch. de Matrim. lib. 2. disp. 4. n. 38. Joan. Sanch. in select. disp. 43. n. 6. & 7. Castro Palao tom. 1. disp. 3. punt. 8. n. 7. & plures quos refert, & sequitur Anton. Diana Moral. resol. p. 4. tract. 3. resol. 21. per tot. Quare si in ætate ad ordines unus dies, aut hora desideratur, vitiatur factum, quia hic non habet locum regula illa, quod parum d. stat, nihil distare videtur, sicut nec in aliis in quibus jus tempus præfinitum exigit: ita Henr. in sum. lib. 7. cap. 20. §. 2. in gloss. lit. O. Basil. Pont. de Matrim. lib. 7. cap. 65. n. 1. novissimè Diana Moral. resol. p. 5. tract. 5. resol. 17.

Hujusmodi ætates pro suscipiendis Ordinibus requisitæ non alio quam positivo, & Canonum Jure constitutæ sunt, nec quidem de jure divino aliquo fuit determinata ætas ad necessitatem Sacramenti

252 De officio, & potestate Episcopi.

Ordinis, ut bene firmat Sot. in 4. sent. dist. 25. q. 1. art. 2. conc. 3. Vnde † si hujusmodi Sacramentum pueris, furiosis, vel amentibus, qui usu rationis carent, administretur, characterem in eorum animam imprimenti certò credendum est, ex S. Bonav. in 4. sent. dist. 25. q. 2. art. 2. ubi Sot. q. 1. art. 2. conclus. 3. Joan. Andr. in c. i. n. 5. de clericis per saltum promoto, Catechesis Rom. sub tit. de Sacra Ordinis, §. sequitur, Gregor. de Valentia tom. 4. disp. 9. q. 4. punct. 1. Navar. conf. 2. num. 4. de his qua vi, metusve causa sunt, & conf. 7. n. 3. de temporib. ordin. Coninch. d. disp. 20. dub. 10. num. 94 & 97. Valsq. 3. p. tom. 3. disp. 246. cap. 1. Bonac. d. disp. 8. quast. unica. punct. 5. num. 1. Gutier. canon. lib. 1. cap. 26. n. 18. novissimè me citato in hoc loco, Torreblanca in tract. juris spirit. lib. 2. cap. 13. n. 13. Ex ea ratione, quia † in cap. unico, de clericis per saltum promotis, habetur illos non esse reordinandos, qui intra, id est ante discretionis annos, acceperunt minores Ordines; tum quia usus rationis videtur solummodo requiri in suscipientibus Sacraenta, quæ consistunt in aliquo actu ipsius suscipientis, sicut est matrimonium, quod consistit in mutuo contrahentium consensu, & Pœnitentia ad quam necessarius est dolor, & confessio, qui sunt actus pœnitentis: in suscipientibus vero Sacraenta, per quæ datur aliqua potestas, quæ est prior actu, non videtur necessarius usus rationis, sed sufficit capacitas potentiae, seu potestatis, quæ conferatur: & ita colligitur ex resolutis per Doctores suprà allegatos.

Unde fit, Episcopum non posse dispensare super ætate ordinandorum, sed requiri Papæ dispensationem, c. dilectus, de temp. Ordin. Emman. Sà verb. Ordo, num. 19. Alzed. de præcell. Episcop. dignit. p. 2. cap. 6. num. 64.

7 Restat jam ut videamus, quæ pœna jure sit constituta adversus Episcopos ordinantes aliquem non habentem ætatem requisitam, & contra sic promotos? Et agendo priùs de ordinante, adduco decisionem text. in cap. vel non est compos, de temporibus ordinat. & ibi Abb. n. 4. ubi probatur infantem in Diaconum ordinantem, à collatione cæterorum Ordinū suspensione dignum esse, in conferente vero infanti clericalem Tonsuram Bonifac. VIII. sancivit ne per annum Tonsuram alteri dare posset, in cap. final. de temp. ordinat. lib. 6. Sed difficultas est, quare conferens infanti clericalem Tonsuram, ab illius collatione tantum suspenderatur, & conferens eidem Diaconatus Ordinem, non tantum à collatione illius, sed etiam cæterorum suspensione dignus fit? De quo vide Campan. in divers. juris Canon. rub. 7. c. 4. n. 2. ubi rationem reddere multis nititur.

8 Suspensio hæc, quam de jure contrahit promovens ætate carentem, non incurrit ipso jure, prout resolvunt Tabien. verb. Ordo 3. Majol. de irregul. lib. 1. c. 30. n. 9. Unde non incurrebat irregularitatem si in Ordinibus, à quorum collatione erat suspensus, ministraret, ex Rebuff. in præxi benef. tit. de clericis male promotis, gloss. 2. n. 7. remissive Quaranta in sum. Bullarij, verb. Ordo, in princ. vers. an.

9 Si tamen prædicta suspensione durante auderet alium Ordinibus initiare, fieret quidem irregularis; suspensus enim à collatione Ordinum, illos conferendo irregularitatem contrahit, ex Sylvest. verb. Suspensio, n. 5. vers. Si vero ab Ordine, cùm Concil. Trid. nullam in hoc casu apponat pœnam, nec Constitutio Pii II. & cùm altera Sixti V. quæ in illo loquebatur, redacta sit ad terminos juris communis, per Clem. VII. in sua Constit. incip. Romanum Pontif. sub dat. pridie Kal. Martij 1565. ut refert Sayr. in floribns decis. sub tit. de tempor. ordinat. decis. 27. viget tantum suspensio dict. cap. vel non est compos.

10 Pœna vero promoti ante legitimam ætatem erat

suspensio de jure communi ab illorum exequitione usque ad ætatem legitimam, d. cap. vel non est compos; talis tamen suspensio non erat ipso facto, sed ferenda, ut per Glos. ibi, & Navar. conf. 23. n. 5. de tempor. ordinat. in antiqu. edit. Marchin. d. tract. 1. p. 5. cap. 3. n. 1. & 2. Avila p. 3. disp. 5. dub. 7. vers. de secunda, D. Acuña in dist. cap. Subdiaconus, num. 4. dist. 77. per Constit. verò Pij II. incip. Cùm ex sacrorum, relatam alleg. seq. n. 10. sit ipso jure perpetuò suspensus, donec abolitionis beneficium impetretur, ut per Covar. in Clem. sifurious, part. 1. §. 1. n. 4. Rebuff. in præxi benefic. p. 2. tit. de cleric. ad Sacram. Ordinis promotis, gloss. 4. n. 3. Tolet. in instruct. Sacerd. lib. 1. c. 61. n. 5. & 6. Graff. in aur. decis. part. 1. lib. 4. cap. 27. num. 23. Majol. de irregul. lib. 1. cap. 30. num. 19. Navar. in man. cap. 25. num. 50. & c. 27. n. 255. Henr. in sum. lib. 13. cap. 38. §. 1. Sayr. de censur. lib. 4. c. 14. n. 11. Avila eod. tract. p. 3. disp. 5. dub. 7. per tot. D. Acuña ubi proximè, n. 6. novissimè Marcel. Vulpe in præxi judic. c. 8. p. 2. & 3. Lezana in sum. quast. Regul. cap. 14. num. 2. Quarant. d. verb. Ordo, vers. colligitur ex dictis, Bonac. de Sacram. disput. 8. quast. unica, punct. 3. num. 13. bene Rot. in Illerden. portionis de Bonavarre, 8. Novemb. 1613. coram Illustriss. Patriarcha Manzano, impressa per Farin. decis. 481. num. 5. p. 2. recent. Ex quibus autem probetur quis promotus ante legitimam ætatem? Vide Rot. in Melitensi Abbatie, 27. Novembr. 1592. coram D. Gipfio, impressa per Marchesan. de commis. part. 1. pag. 140. secundum novam impress.

Si hac durante suspensione promotus ante legitimam ætatem in susceptis Ordinibus ministrare presumperit, fieret irregularis, ex dicta Pij I I. Constitutione, ut per Aloys. Ricc. in præxi aurea, resol. 105. n. 1. Gutier. dict. lib. 1. cap. 26. n. 22. quidquid teneat Diam moralium resol. tom. 2. tract. 4. de Sacram. resol. 182. in fine, nam † suspensus impeditur ea exercere, quæ ab Ordine, jurisdictione, vel administratione Ecclesiastica pendent, ac proficiuntur, ex traditis per Ugol. de censur. tab. 4. cap. 6. in princ. & §. 1. Mar. Alter. ed. tract. tom. 2. disp. 4. cap. 1. vers. & statuendum est, Suar. tom. 5. disp. 26. secl. 1. n. 3. Beller. disquisit. clerical. part. 1. tit. 1. de clericali discipl. §. 5. n. 53. Monetam de distribu. quotid. p. 2. q. 15. n. 7. cumque præterea tanquam impeditum exercere Ordines, si interdum se ingessit Divinis, irregulararem fieri sancivit Pontifex in cap. 1. de sent. & re judic. lib. 6. Unde excommunicatus solummodo pœnam irregularitatis incurrit exercendo illos actus, qui sunt specialiter deputati alicujus Ordinis ministerio, Miranda dict. quest. 39. art. 9. Quinimodo † ascendendo ad altiores Ordines, eandem incurrit irregularitatem, cùm dicatur ministrare in promotis, Majol. de irregul. lib. 1. cap. 2. num. 11. & lib. 4. cap. 3. num. 2.

Intellige de promoto ad sacros Ordines ante ætatem, ut patet ex d. Bulla Pij I I. ibi, Se faciunt ad sacros Ordines promoveri; cuius pœna non comprehendit illos, qui ante legitimam ætatem minores Ordines etiam mala fide recipiunt, ut per Navar. conf. 21. num. 4. de tempor. ordinat. in novis, Suar. tom. 5. disput. 31. num. 23. Bonac. de censur. disput. 3. quest. 6. puncto 5. num. 5. vers. quintò, Salzed. ad Bernard. cap. 26. vers. tertio erit, Sayr. de censur. lib. 6. cap. 12. num. 9. Marchin. d. cap. 3. num. 9. Beller. dict. §. 5. num. 6. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiepisc. Neapol. part. 4. decis. 93. num. 5. Diana moral. resol. part. 5. tract. 3. resol. 30.

Ordinatus igitur ante legitimam ætatem, cùm remaneat ipso jure suspensus, si temere Ordines recepit, necessarium est, ut priusquam Ordinem exerceat, à suspensione absolvatur, neque ante, etiam attingat ætatem per sacros Canones, & S. Concil. Trident. requisitam, absque absolutione prædicta alium

alium post Ordinem suscipere , aut in suscepso ministrare. *Miranda d.q. 39.art.10. Cornejo tom.2.in 3.p. disp.4.de suspens. dub 1. Lezana in sum. quæst. Regul. cap.14.n.2. in fine.* Nec sufficit dispensatio desumpta ex tolerantia Episcopi per longum tempus , quia cum non probetur illius scientia de hujusmodi mala promotione , tolerantia nihil operatur , *Roman. conf.216. num.6. & 7. vers.miki autem. Paris. consil.236.num.14. lib.4. Gabr. conf.189. n.1. & 4.lib.1. Beroi. conf.183. num.25.lib.3.* Ultra quod ex dispositione dictæ Bullæ Pij II. suspensio incurritur ipso jure , & celebrans efficitur irregularis , & à solo Papa absolvendus , *Covar. d.num.4. Navar in man. cap.25.num.70. & in cap. accepta, opposit. 8.n.34. de restit. spoliat. Rot. d.decis. 481. n.5. ac proinde incapax ad obtinendum beneficium, Caputaq. decis. 38.n.4.p.2. Paris. conf.125.n.40. & 41.lib.4. Ro. d.decis. 481. n.3. p.2. recent. & laetus alleg. seq. n.14.* Poterit nihilominus per Episcopum dilpenari , si hujusmodi delictum promotionis sit occultum , licet celebratio sit publica , ut resolvit alleg. 39. post num.44. vers. decimò. Adverte non fieri irregularem ante legitimam ætatem ad Sacerdotium promotum , si exerceat actus solum in Sacerdotio constitutis convenientes , & Sacerdotali Ordini deputatos , modò non celebret , ut de Regulari dicunt Navar. *conf.9. de cleric. excomm. minist. in antiqu. alias conf. de etate, & qualit. in novis, Fr. Emman. in sum. p.1. cap.166. conclus. 1. & quæst. Regul. tom.3.q.23.art.12. Bellet. disquisit. cler. p.1. tit. de discipl. cleric. §.5. n.58. Marchin. d.cap.3. n.14.* An suspensus ab aliquo Ordine , si ascendit ad altiorem Ordinem , absque eo quod illos exerceat , efficiatur irregularis ? Effici irregularem tenent Maiol. *de irregul. lib.4.cap.34. num.1. & 2. Covar. in cap. alma mater, p.2. §.3. num.3. vers. septimò, sed contrarium melius sustinent Sayr. de censur. lib.4. cap.16. n.22. Marcel. Vulp. in praxi judiciali fori Ecclesiast. cap.8. num.32.*

¹⁶ Quæstio in hac materia difficilis est , an irregularitatem contrahat , qui non expleto 24. anno suscepit Ordinem Presbyterij , aut in tempore interdicto , vel sine titulo , sive ab alieno Episcopo , aut sine dimissoriis , vel extra tempus statutum ? In qua quæstione ve-
rior opinio est affirmativa , quam tenent Covar. *in cap. Alma mater, p.2. §.3. n.5. vers.9. Salzed. ad Bernard. cap.16. versic.5.* qui ibi attestatur se alios , & prudenter Viros , maximè è Soc. Iesu , alloquutum esse de hac re , & istam omnino firmasse resolutionem , quamque tuerunt Hieron. à Sorb. *in compendio privil. Mendicatuum, verb. Ordines sacri, vers. sed hic adver- tendo, & vers. idem notandum secundò.* Navar. *conf.4. in antiqu. alias conf.8. de cleric. excomm. minist.* Bonac. *de Sacram. disp.8. quæst. unic. penult. .n.13. tum quia hujusmodi Sacerdos concelebrat hoc casu Episcopo ordinanti , ex resolutis per D. Thom. 3. p. quæst.8. art.2. & in 4.sentent. dist.13. quæst.1.art.2. ubi Paludi. 9.4. art.2.* Atque ideo simul cum ipso Antistite eandem Hostiam verè consecrat , ut explicat Caiet. *super d. art.2. quæst.8.2.* Unde bene Ludovic. Mæratius in D. Thom. tom.3. tract. de Sacram. Euchar. disput. 38. sent.8. n.4. quem refert , & sequitur novissimè Diana Moral. *resol. part.5. tract.14. resol.112.* tenet quod dum plures Sacerdotes simul consecrant , & consecrandi simul unum , idemque Missæ Sacrificium offerunt , ad eorum quemlibat perinde pertinet illius applicatio , ac si solus offerret , quia quilibet est illius totius vera causa per se independenter ab alio , unde & potest independenter ab alterius voluntate illud integrè , cui voluerit applicare , quod proinde sic à singulis applicatum diversis personis , proderit omnibus , quibus applicabitur , quia prodesse debet alicui : nulla autem ratio est , cur uni potius prosit , quam alteri : Quare contraria opinio non est recipienda , neque eam

Barbos. de Episc. Pars II.

satis confirmant rationes pro ea , cuius partes qui tenuerunt in ea se fundant ratione , quia Ecclesia non eam reputat primam Missam , quam tunc unà cum Episcopo ordinante celebravit , quæ potius videtur unica actio ordinationis. Sed hæc ratio non sufficit , imò contrarium apparet ex supradictis , ex quibus venit rejicenda , & per consequens Doctores , qui illa docti negativam scilicet opinionem in hoc eventu tenuerunt , prout sunt Medina in sum. lib.1.cap.11. §.8. *Quaranta in summa Bullarij, verb. Ordo, vers. ampliatio illa, Fr. Emman. in sum. part.1. cap.68. conclus. 2. Henr. lib.14.cap.3. §.6. in fine, Suar. tom.5. disp.31. sect.1.n.71. Sayr. de censur. lib.4. cap.19. n.23. & lib.6. cap.12. n.11. Avila eodem tract. part.3. disp.5. dub.7. vers. dico 2. Bellet. disquisit. clericalium, p.1.tit. de discipl. clericali, §.5.n.5. pag.60. Portel. in dubiis regularibus, verb. Ordines sacri, n.7. Nald. in sum. verb. Sacerdos, Homobon. de examine Eccles. tract.4. cap.9. q.73. Marchin. d.tract. 1. part.5. cap.3. n.16. Marcel. Vulp. in praxi judic. fori Ecclesiast. cap.8. n.31. novissimè Laurent. de Franchis in controvers. inter Episcop. & Regular. pag. 82. in resp. ad 22. Cornejo d disp.4. de suspens. dub. 2. Lezana d cap.14.n.8. Hurtad. in tract. de suspens. diffic. 13. n.361. Diana part.5. tract. o resol.37.*

Verum si quis probabilitet credens te habere legitimam ætatem , & ignoranter anté illam ordinaretur , in dictam non incideret suspensionem , etiam hodie post relatas Pij , & Sixti Constitutiones , ex eo quia ordinatus ante legitimam ætatem inculpabiliter à suspensione excusat. Ita Navar. *in man. cap. 27. n.156. & in cap. accepta, opposit. 8. n.34. de restit. spoliat. & conf.9. num.3. de temp. ordinat. & conf.3. n.1. de etate, & qualit. Card. Tolet. in sum lib.1. cap.15 num. 4. Henr. in sum. lib. 13. cap.18. §. 1. in fin. Salzed. ad Bernard. cap.26. versic.1. quod dispositio , Graffis in decis. au- reis, part.1 lib.4.cap.27. n.22. Valer. Reginald. in praxi fori pænit. lib. 32. tract. 2. n.22. me citato in hoc loco , Homobon. de examine Ecclesiast. tract. 11. c 10. quæst. 22. resol. 1. Miranda in manuali Pralat. tom. 1. quæst. 39. art. 6. in fine, Ludov. Beia in respons. casuum conscientia , in casu incip. Petronius Presbyter. Sanchez de Matrim. lib.7. disp.30 propè finem ; tum etiam quia ad incurrēdam hanc suspensionem opus est do- lo, Navar. d. cap.27. n.154. & d. consil. 1. de etat. & qualit. Bernard. in pract. c. 26. lit C. versic primò quod ejus, Avila de censuris part.3. disp.5. dub.7. vers. pro intelligentia, Soar. d disp.31. sect.1. num. 26. in fine, D. Acuña in d.c. Subdiaconus, n.7. dist.77. Hurtad. in tract. de suspens. diffic. 13. n.36. Villalob. in sum. tom.1. tract. 11. diffic. 11. num.6. novissimè Diana d. § tract 10. re- sol. 32. Præpos. in 3.p quæst. unica, de Sacram. Ordinis, dub. 17. num. 167. tum denique quia verba illa , + re- merè sumpserit , quibus utitur prædictæ Pij , & S. xti Constitutiones , dolum ac temeritatem significant , juxta gloss. penult. in c. solet, de sentent. excommun. in 6. Card. Zabarel. in Clem.1. quæst.38. de privil. Hyppolit. in leg. de minore, in princ. n.39. ff de question. Sanchez de Matrim. ljb.9. disp.32. num. 38. & citati per me dist.27.8. ac subinde + non comprehendere illum qui bona fide , ignoranter , aut imprudenter , sive inadvertenter aliquid facit , observat Cened. ad Decrétales collect.45. num.3. Unde ad hanc suspensionem incurrēdam requiritur præsumptio , itaut non sufficiat ignorantia vinciblis , modò sit non effectata , Navar. d.c. 37. n.254. Emman. Sà verb. Suspensio, n.2. Avila d. disp.5. dub.7. & alij citati à Bonacina de censur. disp.35. quæst. 6. puncto 5. num.5. versic. advertendum , quamvis ipie teneat ad hanc suspensionem incurrēdam non requiri præsumptionem , vel ignorantiam affectatam , sed sufficere ignorantiam moraliter culpabilem ; & quamvis Lezana dist. cap.24. num. 4. non sine fundamento existimat ad incurrēdam*

dictam suspensionem non requiri dolum, aut malitiam. Hinc Rota d. decis. 481. num. 6. reputavit dolosam ignorantiam cuiusdam ante legitimam etatem ordinati, qui procuravit fieri informationem ab Officiali de sua etate, quem facile sibi erat decipere, cum de ea poterat certiorari de facili à proprio P. rocho, penes quem erat liber Baptismi, & cum iret ad suscipiendos Ordines sacros, & admonitus esset ab amicis, non obstantibus his admonitionibus voluit ordinari. Et eadem Rot. in alia decis. 200. num. 2. apud Farin. part. 2. recent. censuit quod promotus ad Sacros Ordines ante legitimam etatem, ut irregularis efficiatur, requiritur ipsum dolosè, & in contemptum suscepisse Sacros Ordines, & ministrasse: & num. 3. & 4. subdit dolum, & contemptum cessare in eo, qui habuit istam credendi causam, ac proinde irregularitatem non incurrere propter promotionem ante legitimam etatem, si promotus ille credebat se esse legitimæ etatis.

20 Sic etiam qui testimonio parentum, vel sui Superioris bona fide ordinatus est ante legitimam etatem, non remanet suspensus, cum non peccet recipiendo Ordines bona fide. Ita Quaranta in sum. Bullarij, verb. Ordo, versic. quibus sic specialiter, Laurent. de Franchis dict. pag. 82. in resp. ad 23. & ex Navar. Cov. & Tolet. Bonac. de Sacram. disp. 8. quest. unica, punct. 5. n. 13. vers. verum, Bellet. disquisit. cleric. p. 1. tit. de discipl. cleric. §. 5. n. 60. Jacob de Graff. in aureis decis. lib. 4. cap. 27. n. 22. Suar. de censur. disp. 3. sect. 1. n. 26. Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 30. prope fin. Ugolin. de offic. Episcopi, cap. 26. §. 6. n. 5. Miranda in man. Pralat. tom. 1. q. 39. art. 6. Vincent. Marchin. d. cap. 3. n. 10. Filliuc. tom. 1. tract. 17. c. 5. n. 84. Ratio est, quia Pontifex solum scandala tollere, & excessus reprimere intendit, aut nimiam ordinandi temeritatem, quæ omnia locum non habent in illo, qui ex probabili ignorantia juris, vel facti ante legitimam etatem ordinaretur; imò Avil. de censur. part. 3. disp. 5. dub. 7. & Diana d. tract. 4. resol. 192. docent exculpare ab hac suspensione, & irregularitate ignorantiam crassam, dummodo non sit affectata.

21 Nec etiam bona fide celebrans, credens id sibi lice-re, irregularitatem incurreret, ut resolvunt Covar. in Clem. si furiosus, p. 1. §. 2. n. 4. Navar. Salzed. & Graf-fis d. locis, Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de discipl. clericali, §. 5. n. 59. Ricc. in praxi aurea resol. 105. n. 2. Miranda d. q. 39. art. 10. in fine. Sed quia Fusc. tract. de visitat. lib. 1. cap. 28. n. 37. tuetur hunc esse irregularē, tanquam ipsum dedebeat ignorare, quæ communiter omnes sui ordinis sciunt; ideo consulerem tutius esse dispensationem petere, si Papa relatis circumstantiis illam duxerit concedendam.

22 Quamvis qui bona fide ante legitimam etatem ordinatus est, non fiat irregularis celebrando, cum non dicatur violare censuram, peccat tamen mortaliter celebrando, sciens se non habere legitimam etatem, si credimus Fr. Emman. in sum. p. 2. c. 10. conclus. 2. Nugn. part. 3. quest. 9. art. 20. Suar. de censur. disp. 51. sect. 2. n. 4. Bonac. d. punct. 5. n. 13. versic. verum. Unde si qui Sacris ordinatur ante legitimam etatem, habeat bonam fidem à principio, ob quam à suspensione ipso facto liberatus fuerit, si postea advenerit mala fides, & sciens se non habere legitimam etatem celebraverit, non contrahit irregularitatem, ex Fr. Emman. quest. Regul. tom. 3. q. 23. art. 14. Laurent. de Franch. ubi suprà, pag. 83. in resp. ad 24. † Justa tamen interveniente etate recte poterit Ordines exequi sine aliqua absolutione, aut dispensatione, non obstantibus dictis Constitutionibus, ut acriter defendit Covar. in d. Clem. si furiosus, p. 1. §. 1. n. 4. & tenent Scort. in Bullis Pontif. theor. 109. Cornejo in 3. p. tract. 5. de suspensi. disp. 4. casu 3. Diana d. resol. 182. & d. p. 5. tract. 10. resol. 34.

Quæsto est non contempnenda, an Regulares, sicut & clerici, ante legitimam etatem sacros Ordines recipientes, ipso jure sint suspensi? In qua quæstione videtur dicendum, illos non esse ipso jure suspensi, cum poena hæc suspensionis infra etiam reperiatur solum contra clericos in dict. Bulla Pii II. de qua alleg. seq. n. 11. ibi, nonnulli clerici, &c. Monachi enim, & clerici sunt diversa, ut constat ex rub. & tit. ut clerici, vel Monachi, sicut Constitutio loquens de Regularibus solummodo, non comprehendit clericos sacerdotes, ut habetur expressè in Clem. 1. juncta Gloss. verb. Religiosus, de rebus Eccles. non alien. Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de discipl. clerical. §. 2. n. 5. ita etiam Religiosi in Constitutione agente de clericis non veniunt, præcipue in materia non favorabili. Abb. in cap. 2. n. 7. ne Clerici, vel Monachi, & in cap. 1. n. 9. de juram. calum. Bellet. d. §. 2. n. 2.

Sed his non obstantibus verius est hujusmodi Regulares ante legitimam etatem promoto, suspensi ipso jure fieri, sicut & clericos; nam licet quantum ad alia, quam maxima sit differentia inter clericos, & Monachos, sive Regulares, maximè quando agitur de materia, quæ vel tantum concernit clericos, vel tantum Monachos: at quando materia est, quæ æqualiter respicit unum, & alterum, qualis est, materia Ordinum recipiendorum, & ut non recipientur extra tempora, ante legitimam etatem, vel sine literis diplomatis, nulla prorsus inter ipsos est differentia: quod si prædictus Pius II. usus fuit nomine clerici, non verò expressè Monachos, sive Regulares nominavit, ex eo fuit, quia clerici nomen in hoc sensu univocum est, & nomine, & definitione convenit, ac comprehendit clericos, tam sacerdotes, quam Regulares. Quo fundamento hanc sententiam tenuere Fr. Emman. in sum. part. 2. cap. 165. & quest. Regul. tom. 3. q. 24. art. 8. latè Lezana d. cap. 14. n. 2. cum seqq. Miranda d. q. 39. art. 6. & novissimè Aloys. Ricc. in decis. Curie Archiep. Neap. decis. 130. p. 4. Portel. in dubiis Regularibus, verb. Ordines sacri, n. 13.

Utrum autem Prælatus Regularis possit dispensare cum suo subdito ordinato ante etatem, absolvendo illum à suspensione, ac etiam cum eo in irregularitatē contracta dispensando ex administratione illius Ordinis durante suspensione? In hoc dubio Capuc. n. ad compendium, verb. Ordines sacri, fol. 182. tenet hujusmodi Prælatum non posse dispensare, vel absolvere ordinatos ante etatem, imò nec id posse Episcopos, & citat Gloss. in Clem. fin. de etate, Sylvest. & Navar. refert, & sequitur Sayr. de censur. lib. 6. c. 12. n. 13. & ubi expressè dicit Prælatum Regularem non posse dispensare cum suis subditis ordinatis ante etatem virtute privilegiorum, subditque hæc privilegia esse derogata per Concil. Trid. d. cap. 12. pariter resolvens solum Papam, non verò Episcopum posse in hoc dispensare. Quicquid dicant Portel. ubi suprà num. 14. Hieronym. Roderic. in compendio qq. Regul. resol. 106. num. 26. Diana moral. resol. p. 3. tract. 2. resol. 35.

ALLEGATIO XVII.

Episcopus quibus temporibus Ordines sacros dare possit, & quas poenas incurrat extra illa ordinatus?

SUMMARIUM.

- 1 Ordines sacri in sex anni Sabbathis conferuntur, & quaratione in quatuor anni temporibus conferuntur, num. 2.

3. Diebus

- 3 Diebus sabbati Ecclesia potius constituit Sacros Ordines esse conferendos, quia sabbatum significat requiem.
- 4 In quodam casu fas est die Dominica sequenti post Sabbatum jejuniorum quatuor temporum, Sacros Ordines conferre, ibid.
- 5 Sacri Ordines extra predicta tempora, nec consuetudine conferri possunt.
- 6 Papa potest licentiam, & dispensationem concedere, ut extra tempora statuta quis possit ab aliquo Antistite ad Sacros Ordines promoveri.
- 7 Minores Fratres, & omnes qui illorum privilegiis fruuntur, possunt extra statuta tempora Dominicis, vel aliis festivis diebus Sacros Ordines suscipere.
- 8 Patres Societatis Iesu eodem privilegio fruuntur, ex indulto Gregor. XIII.
- 9 Tempus præstitutum ad conferendos Ordines non est de substantia collationis illorum.
- 10 Promotus extra tempora, an sit suspensus ipso jure, resolvitur, & de promovente.
- 11 Suspensus ob promotionem extra tempora statuta, si celebret, irregularis fit.
- 12 Bulla Pij II. refertur.
- 13 Suspensio ob casus in d. Bulla comprehensos, non possunt beneficia conferri.
- 14 Bulla Pij II. semper fuit observata à Clem. VIII. & à S.D. Paulo V. confirmata.
- 15 Suspensus per dictam Constitutionem, an ab alio quam à Papa absolvi possit? resolvitur negativè, nisi suspensio, vel irregularitas fuerit occulta, num. 17.
- 16 Conditor Canonis, quoties non reservat absolitionem censure, potestatem Episcopis videtur concessisse.
- 17 Lex absque temporis prefinitione pœnam imponens, censetur illam perpetuo infligere.

SAECROS Ordines non nisi in sex sabbatis anni conferri licere, statuere Canones in cap. quod die, & in cap. fin. 74. distinct. ne mpe in sabbatis quatuor temporum, quæ sunt post tertiam Dominicam Adventus, post primam Dominicam Quadragesimæ, post Dominicam Pentecostes, & post festum Exaltationis sancte Crucis, & in Sabbato præcedente Dominicam de Passione, & in Sabbato sancto, quorum Canonum statuta Concil. Trident. servari jubet sess. 23. de reformat. c. 8. & comprobatur Henriquez in sum. lib. 10. c. 12. in princip. Francisc. Leo in thesauro fori Ecclesiastici, p. 1. c. 4. n. 20. + Ugolin. de potestate Episcopi c. 26. §. 15. n. 1. vers. 3. Bonac. de Sacram. disp. 8. q. unic. punct. 6. n. 1. vers. 1. Sanchez opusc. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 5. n. 1. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neap. decis. 93. part. 4. Summa ratione predicti Sacri Ordines his temporibus conferuntur; ut scilicet Christi fideles Sacrarum rerum ministri, qui ad tanti ministerij potestatem assumuntur, piis, & sanctis precationibus intenti, recte & cum Ecclesiæ utilitate ad eam gerendam aptiores sint, prout dicit Catechism. Roman. sub titul. de Sacr. Ordinis, §. sequitur nunc, & hæc sane utilior appetit ratio, & verior his, quas tradunt Præp. in cap. quoniam, §. ceterorum, 75. dist. & Rebuff. in præxi beneficiali, tit. de clericis malè promovitis, glos. I. n. 8. & 9.

Diebus Sabbati Ecclesia potius constituit Sacros Ordines esse conferendos, quia sabbatum significat requiem, legitur enim Genes. 2. quod requievit Deus die septimo ab omni opere, quod patraret, & tangit gloss. verb. pertinere, in cap. litteras, de tempor. ordinat. Requies enim consideratur dupliciter, uno modo pro cessatione ab operibus, alio modo pro implemento desiderij, ex D. Thom. part. 1. sum. q. 37. art. 2. in me-

dio. Sacris initiatus primo modo quietis potitur, cum de labore secularium negotiorum transit ad Ecclesiasticam requiem, cum illi non amplius negotiari permittatur, can. fornicari, 88. distinct. qua non potiuntur constituti in minoribus, cum non possint retrogredi ad secularia, cap. Ioannes, de clericis conjug. cap. si quis; 32. distinct. Et ideo quocumque etiam die festo possunt predicti minores Ordines conferri, ut dicitur alleg. 11. num. 2 t. Alterum verò requiri modum, nec Sacris initiati assequuntur, quoique ipsi, aliquique triumphantem ingrediantur Ecclesiam, ex D. Thom. ubi proxime; cuius desiderij complementum apostolus consequi animo concupiscenti concupiscens, in ea prorupit verba, Cupio diff. lvi, & esse cum Christo. In quodam casu fas est die Dominica sequenti post sabbatum jejuniorum quatuor temporum Sacros Ordines conferre; nempe servato; & continuato jejunio sabbati cum Dominica sequenti ab ordinatore, & ordinato; non enim fictione Canonica manè Dominicæ sequentis trahitur ad Vesperam sabbati præcedentis, & sic dicuntur conferri in sabbato: non expedit tamen hoc facere, quia est magnum jejuniun; nisi adsit necessitas, ut quia fuit tanta ordinandorum copia, ut non potuerint Ordines die sabbato perfici, cap. quod à Patribus, dist. 75. Salzed. ad Bernard. in pract. cap. 26. vers. ista autem, Sanch. in opusc. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 5. n. 4. ubi n. 5. subdit hoc je unum non frangere Episcopum facientem sacrum die sabbati, & in eo lumentem ablutionem. Villalob. in summa; tom. 1. tract. 1. dub. 13. Diana moral. resol. p. 2. tract. 2. miscel. resol. 30.

His igitur temporibus sacri Ordines conferendi sunt, ita ut nec consuetudine contrarium induci possit, ut probat text. in cap. 2. de temporib. ordin. Rebuff. in præxi benef. p. 1. tit. de clericis ad sacros Ordines male promovitis, glos. 1. n. 14. & 15. Quaranta in summa Bullarij, verb. Ordo, vers. devenio ad secundum, Ugolin. d. §. 25. n. 1. in fin. Henr. lib. 10. c. 11. §. 2. Aloys. Ricc. d. Neap. decis. 93. n. 2. p. 4.

Excipitur tanen ubi speciatim summus Pontifex licentiam concederet, quia tunc extra quatuor tempora conferri poterunt, prout resolvunt Maiol. de irregularit. lib. 3. cap. 14. n. 9. Rebuff. dist. glos. 1. n. 12. Quaranta, & Ugolin. dictis locis. Homobon. de Bonis de Examine Ecclesiastico, part. 1. tract. 2. cap. 1. q. 12. Molfes. in sum. moralis Theolog. tract. 2. cap. 1. n. 53. & 15. Papa enim quolibet tempore Ordines conferre potest, Rebuff. d. glos. 1. n. 1. Salzed. ad Bernard. cap. 26. vers. Et licet, pag. 110. & dispensare, ut extra tempora statuta quis possit ab aliquo Antistite ad sacros Ordines promoveri, cap. 1. de temp. ordin. Rebuff. super reg. 23. Cancell. vers. item hoc concedere potest; quam dispensationem in hac Curia appellant Curiales, extra tempora. Etiamsi quis habuerit, ut à quoque Antistite initiari possit, quamvis non egeat litteris ejusdem testimonialibus de vita, & moribus; ex Trid. sess. 23. de reform. cap. 8. sine quibus ordinans suspenditur per annum à collatione Ordinum, & ordinatus ab usu Ordinis suscepti, Henr. lib. 13. c. 38. num. 2. Suar. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 20. Fornar. de Ordine, cap. 5. num. 4. Azor. instit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 48. q. 6. Madius de sacr. Ordin. cap. 8. n. 13. vers. quid in eo.

Unde Fratres Minorés, & omnes qui illorum privilegiis concessis, & concedendis fruuntur, ex Constitutione Clem. VIII. felicis mem., possunt extra tempora à Jure statuta Dominicis, vel aliis festivis diebus sacros Ordines suscipere, referunt Fr. Emmanuel. quest. regul. tom. 3. q. 23. art. 5. Monet. de communat. ut. tim. volunt. c. 10. n. 184. Joan. de la Cruz de statu Relig. lib. 2. cap. 8. dub. 1. Villalob. in sum. tom. 1. tract. 3. 1. diffic. 12. cap. 8. & diffic. 13. n. 6. Hieron. Rodrig. in compendio

compend. quest. Regul. resol. 106. n.7. me citato in hoc loco, Diana part. 3. tract. 2. resol. 31. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tract. 2. cap. 1. quest. 13. Portel. in dubiis Regular. verb. Ordines Sacri, n.4. me citato in hoc loco, Marchin. d. tract. 1. part. 7. cap. 7. num. 1. ubi n.4. de simili privilegio concessio monachis S. Hieronymi, & S. Benedicti. Virtute tamen aliorum privilegiorum à Summis Pontificibus ante Concil. Trid. concessionum, non posse Regulares nunc ab Episcopis ordinari Ordinibus sacris extra tempora, resolvunt Miranda in man. Pralat. tom. 1. quest. 38. art. 4. & Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neap. decis. 93. n.6. p.4. Lezana in sum. quest. Regul. tom. 1. cap. 14. num. 1.

7 Item Patres Societatis Iesu ordinari possunt ad quosvis Ordines, etiam maiores, extra praedicta tempora, ex indulto Gregor. XIII. ipsis concessio, sub dat. Tusculi 22. Septembri 1582. refert Pias. in praxi nova Episcop. part. 1. cap. 6. n.88. pag. 56. & seqq. & Aloys. Ricc. d. Neapol. decis. 93. n.7. part. 4. Marchin. d. c. 7. n.4. Verba autem indulti sic refert novissime Stephan. Fagundez in quinque Ecclesiae precepta, lib. 1. cap. 2. n.13. Pracipimus Episcopis, ut extra tempora à Jure statuta, tribusque Dominicis, vel aliis festiis diebus continuis ad sacros etiam Presbyteratus Ordines promoveant (videlicet Religiosos Societatis Iesu.) Nos enim illis Ordines praeditos sic suscipiendi, ac praeditis Antistitibus eos Ordines ipsis conferendi facultatem tribuimus, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus quibuscumque contrariis, &c. Presentis autem gratie communicationem aliis Mendicantibus interdicimus omnino. Unde Suar. de legib. lib. 8. cap. 17. n.8. & Vasp. tom. 3. in 3. p. disp. 146. c. 5. n.50. scriptum reliquerunt hoc privilegium recipiendi Ordines extra tempora ita esse Societati proprium, ut aliis Regularibus non communicetur, etiamsi in privilegiis ejusdem participant, sed hoc improbat Diana d. p. 3. tract. 2. resol. 31. Item Patribus Congregationis S. Joannis Evangelistæ Portugaliæ concessit Clem. VIII. de mense Novemb. 1596. ut possint ordinari extra tempora, & per quemcumque Episcopum tribus Dominicis, vel festiis diebus continuis, vel interpolatis, non servatis interstitiis, &c. referunt Portel. loco citato, Diana moral. resol. part. 2. tract. 2. de dub. Regularib. resol. 31. Marchin. d. tract. 1. part. cap. 7. n.3. de quo infra alleg. 18. num. 11.

An autem in supradictis Indultis nomine diei festi intelligatur festus dies, ac feriatus, in quo populus à laboribus, & operibus servilibus cessat? an vero sufficiat quod sit dies duplex, licet non sit feriatus? Quæstio est dubia, in qua probabilis est sententia Azor. institut. moral. part. 2. lib. 1. cap. 27. q. 19. existimantis necesse esse hos dies esse à laboribus, & operibus servilibus feriatos, & non sufficere quod sint duplices, & festi in ordine ad Officia divina. Contraria vero, quæ docet sufficere quod sint dies duplices, & festi in ordine ad Officia divina, licet non sint à laboribus feriati, non videtur improbabilis ex eo, quia in Clem. unica, de reliq. & venerat. Sanct. festa Doctorum Ecclesiae, & Evangelistarum æquiparantur festis Apostolorum, non quidem in feriatione horum festorum, sed in celebratione eorum sub officio duplici: tum quia Ecclesia celebrat festa Sancti Lucae Evangelistæ, S. Ambrosij, Bonaventuræ, & S. Aquinatis sub officio duplici; & tamen in dicta Clem. unica, hodie dies horum Sanctorum, dies festi appellantur. Ita docent Fr. Emman. quest. Regular. tom. 3. quest. 23. art. 5. Suarez tom. 1. de Religione, lib. 2. de diebus festis, c. 9. num. 22. Stephanus Fagundez d. cap. 2. num. 11. Vide supra alleg. 11. n.22.

8 Tempus huiusmodi constitutum à Jure ad conferendos Ordines non est de substantia collationis illo-

rum, ex glo. in cap. ordinationi, il 1.73. distinet. id est si illis non servatis conferantur, utique imprimetur character, ut tenent glo. verb. atatem, in cap. non est compos, de temporibus ordinat. Ugolin. d. §. 25. n.1. in princip.

Sed dubium occurrit, an promotus extra praedicta tempora, sit suspensus ipso jure? Quicquid tamen sit de jure communi, ut infra dicemus, non est dubium quin attenta Constitutione Pij II. incip. Cū ex sacrorum, quæ ad litteram refertur infra, num. 19. sit suspensus ipso jure, idque ex ea deducunt Navar. in man. cap. 27. num. 241. vers. 5. dico, & consil. 40. n.7. vers. 22. de temporib. ordinat. in antiqu. & consil. 7. substit. de clericis excommunicatis. Marcel. Vulpe d. cap. 8. num. 12. Postea vero Sixtus V. in Constitut. contra clericos male promotos, incip. Sanctum, & salutare, sub dat. nonis Ianuarij 1588. non solum suspendit ipso jure promotus extra tempora, verum etiam illos ita promoventes ad Sacros, ut in §. Ut igitur, cum duobus sequentibus praedictæ sue Constitutionis continetur: verum quia successit Clementis VIII. sanctio, quæ incipit, Romanum Pontificem, sub dat. pridie Kalend. Martij 1595. dictam Sixti V. Constitutionem restringens, ac modificans, & ad terminos tantum sacrorum Canonum, Sanctionisque Pij II. & Concil. Tridentini redigens, ut refert Sayr. in floribus decis. sub tit. de tempor. ordinat. decis. 27. id videndum est quæ poenæ statutæ sint in praedictis Juribus adversus promoventem, & promotum ad sacros Ordines extra tempora à Jure statuta. De Jure igitur communi, tam promovens, quam promotus extra tempora suspendendi sunt, ex sententia gloss. penultim. in Clem. final. de atate, & qual. aut melius promovens suspenditur, promotus vero fit suspensus ipso jure, ut affirmant Host. Joan. And. & Buttr. cap. cum quidam, de tempor. ordin. ubi licet videantur primo aspectu tenere contrarium, nihilominus quia postmodum eorum sententiam in hac parte remittunt ad notata in capite litteras, illo titul. ubi Joan. Andr. num. 25. Buttr. n.7. & Hostiens. in final. verbis, quod loci affirmant promotum ipso jure suspensus, hoc itidem eos tenere in d. cap. cum quidam, affirmandum est, sequitur Ugolin. d. §. 25. num. 2. Sed Pij II. lex præteriens ordinatorem, adversus ordinatum poenam indixit suspensionis ipso jure. Concil. vero Trident. nullam adversus eos infligit poenam, & text. in cap. 8. sess. 23. de reformat. qui primo aspectu adversari videtur, non probat, quod ex eo deducit Salzed. ad Bernard. cap. 26. littera A, vers. his vero, qui extra tempora, dum ait hunc suspensum esse per annum: ea enim poena refertur ad eum, qui sine testimonio sui Ordinarij Ordines suscepit, & declarat Ugolin. ubi proxime, sequitur Bonac. de censur. disput. 3. q. 6. punct. 5. n. 5. ubi etiam resolvit ad hanc suspensionem incurriendam non requiri præsumptionem, vel ignorantiam affectatam, sed sufficere ignorantiam mortali culpabilem.

Hic extra tempora constituta ad sacros Ordines se promoveri faciens, & praedictam suspensionem incurrens, Ordinis executionem non habet, & si celebret, irregularis fit: immo Ecclesiasticis privatur beneficiis, per d. Bullam Pij II. tenoris sequentis, videlicet.

Pius Episcopus servus servorum Dei, ad futuram rei memoriam. Cū ex sacrorum Ordinum collatione character invisibilis animæ imprimatur, sacra ministeria dispensentur, & ipsorum cura tribuatur animis in eorum susceptione, excessus graves tanto magis plectendi sunt, quanto ex illis majora in mentibus fidelium scandala generantur: cum itaq; (sicut fide dignorum relatione non nisi molestè accepimus) nonnulli clericis extra tempora à jure constituta, quidam ante atatem legitimam

nam, aliqui verò sine dimissoriis, contra sanctiones Canonicas se faciunt ad sacros Ordines promovere; nos eorumdem temeritatem tali castigatione repremtes, ut aliis in posterum committendi si nilia aditus precludatur, auctoritate Apostolica hac Constitutione perpetuo valitura statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, qui absque dispensatione canonica, aut legitima licentia, sive extra tempora à jure statuta, sive etatem legitimam, vel absque dimissoriis litteris, etiam Citramontani à Citramontanis (praeterquam si in hoc ultimo casu per Cameram Apostolicam iuxta illius stylum ordinati fuerint) ad aliquem ex sacris Ordinibus se fecerint promoveri, à sacrorum Ordinum exequitione ipso jure suspensi sint, & si hujusmodi suspensione durante in eisdem Ordinibus ministrare presumperint, eo ipso irregularitatem incurrant. Præterea ultra alias penas in tales generaliter à jure infictas, beneficiis Ecclesiasticis possint jure privari. Volumus autem, quod præsens nostra Constitutio in Romana Curia existentes post quindecim dies, absentes vero Italos post alios menses, alios vero ultramontanos post sex menses, ab ipsis in audience contradictriarum, & Cancellaria Apostolica publicatione, & affixione, ligare incipiatur, Nulli ergo liceat eam infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem Omnipotens Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datuimus Roma apud Sanctum Petrum, anno ab Incarnatione Dominica Millesimo quadringentesimo primo, quinto-decimo Kalendas Decembris, Pontificatus Nostri anno quarto.

¹¹ Attento prædictæ Bullæ tenore, dicendum puto durante illius suspensione, clero non posse conferri beneficia, cum ille careat Ordinum exequitione, secundum resoluta per Covarruv. in cap. alma mater, part. I. §. 7. n. 1. contra Novar. in man. cap. 27. n. 160. Intellege de clericis in majoribus, de quibus loquitur prædicta Bulla: nam si in minoribus constitutis conferantur, collatio valida erit, ut resolvit Miranda in manual. Prælat. tom. I. q. 39. art. 7. concl. I. in fine.

¹² Hæc Bulla Pij II. observatur semper in hac materia, eamque confirmarunt postea Julius Papa IIII. in sua regul. Cancel. 25. & alij successores, necnon Clemens VIII. & S. D. Paulus V. felicis mem. reg. 23. per hæc verba: Item de clericis extra tempora à jure statuta, sive ante etatem legitimam, aut absque dimissoriis litteris ad sacros Ordines se promovere facientibus, pro tempore etiam voluit Constitutionem pia memorie Pij II. similiter Prædecessoris sui desuper editam, & in dicto Cancellaria Apost. libro descriptam, quæ incip. Cum ex sacrorum, &c. pari modo observari, &c.

¹³ Dubitari potest, an suspensus vigore dictæ Constitutionis ab alio quam à Papa absolvitur possit? Et videtur dicendum, quod sic, ex ea ratione, quod Pius II. sibi non retinuit absolutionem in ea Constitutione, juxta doctrinam Armil. verb. suspensio, n. 22. Sylvest. eod. verb., n. 8. vers. tertium, gloss. Clem. I. §. pen. verb. excommunicationis, de hæret. sicut in excommunicatione animadversum reperitur quoties conditor Canonis sibi specialiter non reservavit; & quia eo ipso concessisse videtur facultatem aliis absolvendi, cap. nuper, de sentent. excom. cum citatis à Guttier. Canon. lib. 2. cap. 5. à princ. Suarez de censur. disp. 7. sect. 4. concilium enim dicitur quidquid expressè prohibitum non reperitur, l. necnon, §. quod ejus, s. ex quibus causis. Sed his non obitantibus in contrarium se habet communis Doctorum resolutio, assertum ab irregularitate contracta in Ordinibus male susceptis, & insuper à suspensione per dictam Constitutionem incursa non nisi summum Pontificem dispensare posse, ut videtur est apud Sylvest. verb. irregularitas, num. 12. vers. hodie autem, Navar. in man. cap. 25.

n. 70. Maiol. de irregular. lib. I. cap. 30. n. 9. in fine, Jacob. de Graffis in decis. aureis, lib. I. cap. 8. num. 15. & nuncupatum de suspensione agentes firmant Rebuffe in praxi benefic. titul. de clericis male promotis, gloss. 4. num. 3. Guttier Canonicarum, lib. I. cap. 26. sub n. 11. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 3. q. 1. punct. 3. in fine. Ratio est, quia in illa Constitutione non ad aliquod tempus suspensionis censuram Papa infligit, irregularitate inque incurri decernit, ex quo evenit, ut perpetuo censeatur inficta, & Rota Romana genericè loquens firmavit contravenientes decretis dictæ Constitutionis perpetuo esse per eam suspensos, in Melitensi Abbatia, 24. Januarij 1590. coram R. P. D. Gypcio. + Lex enim absque temporis præfinitione pœnam imponens censetur illam perpetuo infligere, l. servus, C. de pœnis, gloss. verb. perpetuo, in cap. cupientes, §. ceterum, de elect. gloss. verb. in perpetuum, in cap. ex litteris, de constit. ubi Abb. n. 10. Felin. in cap. tam litteris, n. 1. in fine, de testibus, ex quo sequitur ne minim posse illius Bullæ dispositionem infringere, Pontificisque supremi factum revocare; si tamen hujusmodi suspensio, vel irregularitas occulta fuerit, in ea poterit + Episcopus dispensare, virtute Concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 6. ut firmat Bonac. de censuris, disp. 3. quest. 6. punct. 5. num. 5. vers. tertio. Ex lapī vero viginti annorum præsumi dispensationem, eensuit Rota in his terminis apud Fatin. decis. 200. n. 3. p. 2. recent.

Advertere oportet prædictam Pij II. Bullam solummodo loqui de suscipientibus Ordines Sanctos extra tempora, vel ante legitimam etatem, aut sine litteris dimissoriis, vel cum falsis, quod est idem; non tamen loquitur de prima Tonsura, vel de minoribus Ordinibus: stando etiam in Jure communii in dictis casibus non incurrebatur suspensio à suscipientibus minores Ordines, ut latè probat Navar. in man. c. 25. num. 70. & cap. 27. num. 241. ubi etiam afferit solummodo Pium II. suspendisse ordinatos Ordinibus sacris in dictis casibus, & declarasse eos esse ipso facto suspensos, atque irregulares si celebrent, non tamen ibi mentionem fecisse de prima Tonsura, aut minoribus Ordinibus, ad quod citavi plures DD sup. alleg. 16. n. 14. quibus adde Campan. rub. 6. cap. 1. n. 21. & Miranda d. art. 7. concl. 3. & quamvis concl. 2. dicat per Constit. Sixti V. ordinatos prima Tonsura, minoribusque Ordinibus, tam sacerdotes, quam Regulares, Episcoposque eos ordinantes in dictis casibus ipso facto esse suspensos, hodie prædicta Constitutione Sixti V. restricta est ad terminos Juris communis, & Bullæ Pij II. dixi supra alleg. 19. n. 6.

ALLEGATIO XVIII.

Episcopus in interstitiis quando dispensare possit?

SUMMARIUM.

- 1 Interstitiis temporum servatis Ordines sunt conferendi, & quare.
- 2 Anni cursus, qui inter unum, & alterum Ordinem debet intervenire, quomodo computandus ostenditur.
- 3 Abbates, qui subditis suis primam Tonsuram, & minores Ordines possunt conferre, poterunt cum eisdem in interstitiis dispensare.
- 4 Episcopus cum ordinandis data aliqua legitima causa potest in hujusmodi interstitiis dispensare, & qua sit legitima causa.
- 5 Causa gravior requiritur in dispensatione interstitiis.

- tiorum inter Diaconatum, & Sacerdotium, quam
inter ceteros Ordines.
- 6 Capitulum Sede vacante, & ejus Vicarius possunt
dispensare in interstitiis.
 - 7 Episcopus super interstitiis temporum cum ordinan-
do dispensare censetur, si illum ad Ordines assu-
mat, sciens non elapsum anni curriculum.
 - 8 Impedimentum omne censetur sublatum, si Episco-
pus illud sciens ordinaverit.
 - 9 Ordinator super temporum interstitiis non potest
dispensare cum non diocesano, nisi illi in di-
missoriis dispensandi facultas concedatur.
 - 10 Episcopus cum Religiosis dispensare potest in in-
terstitiis.
 - 11 Regulares qui possint non servatis interstitiis Or-
dinari.
 - 12 Abbates an cum Regularibus sibi subditis possint
in interstitiis dispensare, ostenditur.
 - 13 Episcopus cum familiari suo triennali sibi non sub-
dito an possit dispensare in interstitiis, remissive.
 - 14 Ordinans, & ordinatus non expectatis temporum
interstitiis, quas poenas incurvant?

SERVATIS temporum interstitiis confe-
rendi sunt Ordines, videlicet uno anno
elapso post susceptionem ultimi minoris
ad Subdiaconatum, itetum ad Diacona-
tum post annum, & post alium ad Presbyteratum, ut
habetur in Concilio sess. 23. de reformat. cap. 11. 13.
& 14. nam interim ordinandi commodiū edoceri po-
terunt, quantum sit Ordinis, quem suscipiunt pondus,
& dignitas, & cum aetate meritum vitae, ut doctri-
na major accrescere poterit, ut dicit idem Concilium
Trident. citato loco, quem ad hoc citat Ugolin. de po-
testate Episcopi, cap. 29. §. 27. num. 2. & plures rat-
ones afferunt Molfel. in sum. Theolog. moral. tract. 2.
cap. 14. n. 2. & Carol. de Grassi de effectib. cleric. in
praelud. n. 329. cum seq. Sim. Maiol. de irregul. lib. 4.
c. 11. à princ. novissimè Valenzuel. tom. 2. consil. 107.
n. 1. Nullus igitur Episcopus absque speciali, &
particuliari privilegio, & indulto de novo concessio
ferie potest alicui, etiam Regulari, duos sacros Ordines
in una, & eadem die, etiamsi ad id faciendum
pretendant habere se quantumcunque legitimam, nimis
urgentem, & rationabilem causam. Ita habetur in cap.
dilectus & in cap. per litteras, de tempor. ordinat.
& aliis Juribus, quae innovata fuerunt à Concil. Trid.
d. cap. 13. ibi: *Duo Sacri Ordines non in eadem die*
etiam Regularibus conferantur, privilegiis, atque in-
dultis quibuscunque non obstantibus, &c. plures Do-
ctores citavimus suprà alleg. 14. n. 10. ubi etiam adver-
timus quoad propositum eandem diem dici non solum
quando eadem die sabbati, verbi gratia, duos maiores
Ordines suscipit aliquis; sed etiam secundum fictionem
canonicam, veluti cum aliquis die sabbati rece-
pit Subdiaconatum, & manè Dominicæ sequentis ac-
cepit Diaconatum, presumitur enim una, & eadem
dies, si continuato jejunio hoc fiat. Ita Suar. tom. 5.
disp. 31. sect. 1. n. 40. Sayr. de censur. lib. 7. c. 10. n. 22.
Molfel. d. cap. 14. num. 5.

I Anni curius, qui inter unum, & alterum Ordinem
debet intervenire, non oportet, ut habeat trecentos
sexaginta-quinque dies, quo tempore annus confici-
tur, sed sufficit advenisse eandem solemnitatem, &
diem subsequentis anni, in qua, anno transacto alium
suscepit Ordinem, & ita interstitia non sunt mathe-
maticè computanda, itaut ordinandus nequeat ad Or-
dines promoveri, nisi inter unum, & alterum Ordinem
moram traxerit duodecim mensium completo-
rum; sed moraliter, & juxta ritum Ecclesiæ, videlicet
ab una Quadragesima ad aliam, à Pentecoste ad Pen-
tecosten, &c. quamvis inter primam, & secundam Pen-

tecostes solemnitate in nondum sint elapsi duodecim
menses. Ita tenent, ac decisum referunt Hieron. Sorbo
in compendio Mendicant. verb. Ordines sacri, vers. cir-
ca id, Prosper. de August. in addit. ad Quarantam, in
sum. Bullarij, verb. Ordo, in fine, Zerola in praxi
Episc. p. 1. verb. Ordo, vers. ad quartum, circa med.
Ugolin. d. §. 27. n. 6. Fornar. de sacram. Ordinis, c. 3.
§. 6. n. 4. Marcel. Vulpe in praxi judic. fori Ecclesiast.
cap. 7. num. 3. Campanil. in diversorio Iuris Canonici,
rub. 6. cap. 3. num. 12. me citato Bonac. de Sacramentis
disp. 8. quæst. unica, puncto 5. num. 33. Molfel. dit. 7.
cap. 14. num. 8. Aloys. Ricc. in praxi fori Eccles. post
resol. 279. in not. de materia sacram. Ordinis, vers.
quoad. Jul. Cæs. Mad. de sacris Ordinibus, c. 4. n. 17.
novissimè Laurent. de Franchis in controv. inter Epis-
cop. & Regular. pag. 77. vers. ad 7. Lezana in sum. q. 99.
Regul. cap. 14. num. 17.

In minoribus tam en Ordinibus temporis intersti-
tium aliter computatur, prout dixi cum multis, quos
citavi suprà alleg. 11. à num. 17. me citato in hoc loco,
novissimè Navar. in lucerna Regular. verb. dispensa-
re, num. 1. & 2.

Episcopus cum ordinandis in hujusmodi intersti-
tiis dispensare potest, non tamen ad ejus libitum, atque
arbitrium non regulatum aliqua legitima causa: duz
referuntur à Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 11.
13. & 14. nempe necessitas, & utilitas particularium
Ecclesiæ. Per Ecclesiæ utilitatem intelligit, quando
pauci sunt ministri Ecclesiastici idonei, & tunc
utile Ecclesiæ est aliquos ordinare ad Ecclesiæ mini-
sterium, & majorem etiam ornatum, ac splendorem.
Per nec sitatem intellexit quando deficerent ministri,
nec possent suppleri per jam ordinatos Ecclesiæ one-
ra, tam in Millarum celebratione, quam in aliis
Ecclesiasticis ministeriis, ut explicat Sorb. in com-
pendio privileg. verb. Ordines sacri, pag. 276. num. 3.
Vide Navar. cons. 11. de tempor. ordinat. & addit. ad
eum cons. 19. de voto, Marcel. Vulpe d. c. 7. n. 7. Mi-
randa d. art. 8. conclus. 3. & 4. Ugolin. d. §. 27. num. 3.
Sanch. in opusc. moral. lib. 7. c. 1. dub. 5. Aloys. Ricc.
in praxi fori Eccles. decis. 561. in 1. edit. & resol. 48.
n. 2. in 2. edit. Molfel. d. c. 14. n. 11. Bonac. de Sacra-
mentis, disp. 8. quæst. unica, punct. 6. num. 1. vers.
graviorem, ubi dicit † graviorem causam requiri in
dispensatione interstitionum inter Diaconatum, &
Sacerdotium, quam inter ceteros Ordines: nam Tri-
dentinum Concilium in dispensationibus interstitionum
inter minores Ordines requirit solum arbitrium
Episcopi; in dispensationibus interstitionum inter mi-
nores, & maiores Ordines exigit necessitatem, aut
Ecclesiæ utilitatem; in dispensatione vero interstitionum
inter Diaconatum, & Presbyteratum, postulat
Ecclesiæ utilitatem, & necessitatem; itaut non suffi-
ciat Ecclesiæ utilitas, verum etiam requiratur necessi-
tas, quæ tamen necessitatis, vel utilitatis causa extra-
ordinaria, aut publica non requiritur; quia Concil.
Trident. remittere videtur hoc negotium arbitrio, &
prudentiae Episcoporum, posita utilitate Ecclesiæ, &
necessitate, quam Episcopus secundum circumstan-
tiam loci, & temporis, aut juxta conditionem perso-
næ sufficientem judicaverit: utrumque approbat
Sorb. in compendio privil. §. Ordines sacri, ad fin.
Fr. Emman. quæst. regul. tom. 3. quæst. 24. art. 6. & 7.
Menoch. de arbitrar. casu 427. num. 30. Miranda d.
quæst. 38. art. 8. concl. 1. eleganter Carol. de Grassi d.
praelud. à n. 334. Homobon. de examine Ecclesiastico,
tract. 2. c. 2. q. 14. & 15. Præter has causas dispensandi
in interstitionibus, quæ desumuntur ex Concil. Trid. in di-
ctis cap. 11. 13. & 14. adest alia favore studii in aliqua
Universitate, Menoch. dicto casu 427. n. 31. Et etas
ordinandi proiecta, juncta cum ejusdem integritate:
necnon arctatio ad recipiendum Diaconatum, vel
Presbytera

Presbyteratum ratione beneficij recepti , vel recipien-
di , Concil. Trid. sess. 7. de reform. cap. 7.

6 Facultas predicta remittendi interstitia , Episcopo
concessa modo supra relato , extenditur etiam ad Vi-
carios generales Episcoporum ; nam licet Tridentinum
solum loquatur de Episcopo , attamen non vide-
tur electa industria personae , aut gradus dignitatis
Episcopaloris . Ita Sbroz. de offic. Vicar. lib. 2. quæst. 43.
num. 28. & 29. & q. 111. num. 16. Marchin. d. part. 7.
cap. 2. num. 6. Julius Cæs. Madius de sacris Ordinibus,
cap. 9. num. 12. Eadem etiam facultas transit ad Capitulum
Sede vacante , seu ejus Vicarium . Ita Piasec. in
praxi nova Episcop. part. 1. cap. 1. n. 50. vers. eadem.
Quaranta in summa Bullarij , verb. Capitulum , vers.
quero 10. Aloys. Ricc. in praxi fori Eccles. decis. 715.
in 1. edit. & resol. 606. in 2. edit. & decis. 561. in 1. edit.
qua est resolut. 483. num. 6. in 2. edit. ubi allegat To-
ming. consil. 60. num. 4. Altam. consil. 13. num. 6. Suar.
tom. 4. disp. 28. sect. 5. in princ. Sanchez de matrim. lib. 3.
disp. 19. n. 14. latè Valenz. tom. 2. consil. 107. num. 11.
cum seqq. & in Vicario Capituli Sede vacante Armen-
dariz in addit. ad recopil. legum Navarra , lib. 1.
tit. 18. l. 7. de Episcopis , in declarat. n. 57. & resolvunt
Marta de jurisdict. part. 2. cap. 9. n. 13. Marchin. dict.
tract. 1. part. 7. cap. 2. num. 8. Carol. de Grassis d. præ-
lud. n. 339. in fine , Sanchez. in opusc. moral. lib. 7. c. 1.
dub. 54. num. 8.

7 Super interstitiis temporum necesse est , ut Episco-
pus clare dispenseat , vel ut assumat ad Ordines infra
anni curriculum ordinandum , sciens nondum esse la-
plum tempus ab antea suscepso Ordine ad sequentem ;
quia si ignoravit , tacite dispensare non videtur :
tum quia + omne canonicum impedimentum , cuius
dispensatio ad Episcopam pertinet , censemur sublatum ;
si illud sciens Episcopus ordinaverit , juxta re-
soluta per Abb. in cap. veniens , num. 2. & 3. de filiis
Presbyt. Felin. in cap. præterea , num. 7. cum sequent.
de testib. cogend. Bart. in l. Barbarus , n. 11. ff. de offic.
Prætor. ubi Ias. num. 10. Put. decis. 448. lib. 1. Menoch.
de presump. lib. 2. q. 20. num. 7. Quare in propriis ter-
minis , de quibus agimus , ita resolvunt Laurent. de
Franchis in controv. inter Episcop. & Regular. pag. 76.
ad 5. Maiol. de irregularit. lib. 3. cap. 24. n. 14. Sal-
zed. ad Bernard. in practic. cap. 25. vers. opportune:
Menoch. de arbitrar. casu 563. n. 10. Madius de Sacris
Ordin. cap. 9. n. 10. Carol. de Grassis d. prælud. n. 342.
Ugolin. de potest. Episcopi. cap. 26. q. 28. Molfes. tr. 2.
cap. 12. n. 2. Homobon. de Bonis de examine Ecclesi-
stico. tract. 2. cap. 2. q. 15. Molfes. d. cap. 14. n. 10. Mar-
chin. d. cap. 2. num. 14.

8 Ordinator super temporum interstitiis cum non
Diccesano ad suscipiendos Ordines dispensare non
potest , nisi hoc in dimissoriis expresse concedatur :
sic fuisse responsum à sacra Congregat. Episcoporum
Episcopo de Alefe , die 9. Augusti 1593. refert Piasec.
in praxi nova Episcop. part. 1. cap. 1. num. 11. pag. 29.
ubi dicit ita communiter servari in praxi , & resol-
vunt Miranda in man. Prælator. tom. 1. quæst. 38. art. 7.
concl. 2. ubi latissimè probat Alzed. d. part. 1. c. 2. n. 11.
Marta de jurisdict. part. 2. cap. 9. num. 14. Carol. de
Grassis dict. præl. n. 339. Marchin. dict. tract. 1. p. 7.
cap. 2. num. 5.

9 Dispensatio hæc interstitiorum pertinet ad Episco-
pum , etiam respectu Religiosorum , cum quibus di-
spensare potest ex causa sibi per attestacionem suorum
Superiorum manifesta , ita quod nefas sit Præpositis
Regularibus in hoc casu dispensare. Ratio est , quia
hæc facultas est annexa Ordinum collationi , & ideo
sicut ad Episcopum spectat conferre Ordines , ita ad
eum spectat dispensare in interstitiis : tum quia Con-
cilium Tridentinum hanc dispensationem judicio , &
arbitrio Episcopi semper relinquuit. Quare ita tenent

Menoch. de arbitrar. casu 564. Hieron. à Sorbo d.
verb. Ordines sacri , vers. quoad secundum , F. Em-
man. in explicat. Bullæ Cruciate , ad finem , & quæst.
Regularium , tom. 3. quæst. 27. art. 3. Marc. Anton. Ge-
nuens. in præct. cap. 83. num. 1. Gabr. Vasq. tom. 3. in
3. part. disp. 246. n. 57. Villalob. in sum. part. 2. tr. 11.
diffic. 12. a n. 4. Petr. de Ledesm. in sum. part. 1. de Sa-
cram. Ordinis , c. 8. vers. 1a difficultad. Lezana in sum.
Regul. cap. 14. n. 15. referunt decimum Piasec. in praxi
nova Episcop. part. 1. n. 50. pag. 58. Aloys. Ricc. in de-
cis. Curie Archiepis. Neapol. decis. 81. n. 1. & in pra-
xi fori Eccles. decis. 561. in 1. edit. & resol. 483. n. 5.
in 2. edit. Henr. in sum. lib. 20. cap. 23. §. 4. in com-
ment. lit. L , Ugolin. de potest. Episc. c. 20. §. 2. n. 2.
c. 26. §. 27. n. 3. Prosper. de Augustino in addit. ad Qua-
rant. in sum. Bullarij , verb. Ordo , prope finem , pag. 395.
Marcel. Vulpe d. cap. 7. n. 1. 2. Joan. Baptista Confetti
in Collect. privilegiorum Sacri Ordinis , fol. 136. Peiri-
nis de privileg. Minim. tom. 1. const. 1. Sixti IV. §. 23.
n. 35. Diana resol. moral. tom. 2. tract. 2. de dub. regu-
laribus , resol. 112. Sanchez. in opusculis moralib. lib. 7.
c. 1. dub. 54. n. 4. licet n. 8. contrarium videatur asserere,
& me citato Bonac. de Sacram. disp. 8. quæst. unic. punct.
5. n. 34. Molfes. in sum. tract. 2. cap. 1. num. 56. Hieron.
Roder. in compend. resol. 106. n. 10. & me citato in hoc
loco , Homobon. de Bonis d. tract. 2. cap. 2. q. 15. in fine ,
Portel. in dubiis Regularib. verb. Ordines Sacri , n. 5.
Marchin. d. tract. 1. part. 7. cap. 2. num. 2. Miranda d.
art. 7. conclus. 1. & advertit Molfes. ex declaratione
S. Congregat. debere Episcopos se conformare cum
supplicatione Superiorum Regularium , quia ad ipsos
Superiores spectat providere , & judicare circa utili-
tatem , & necessitatem Ecclesiæ suarum , & non
esse Episcopi , ad quem nullus est ordinandus , hoc
judicium facere , sed mittentis : latè Laurent. de Fran-
chis in controvers. inter Episcopum , & Regulares ,
pag. 75. in fine , vers. ad secundum , ubi testatur Sacram
Congreg. censuisse , Superiores Regulares non posse
dispensare super interstitiis Regularium ordinando-
rum , sed id pertinere ad Episcopum ordinantem , qui
tamen quoad causam dispensationis judicium suum
formare debet ex attestacione Superiorum Regu-
larium , & in vers. ad tertium , ex eadem Sacra Congre-
gat. addit , debere fieri mentionem in hujusmodi lit-
teris dimissorialibus suorum Superiorum petentium
ab Episcopo , ut super interstitiis dispensare digne-
tur , attenta necessitate , vel utilitate Ecclesiæ , seu
Religionis.

Est tamen hæc valde observandum , Regulares ex 13
privilegio concessa à Gregorio XIII. Societati
Iesu , & ex alio concessa à Clemente VIII. die 23.
Novembris 1596. Congregationi S. Joannis Evange-
listæ in Portugalia , quod refert Portel. in dub. Regu-
lar. verb. Ordines Sacri , num. 4. posse ordinari non
servatis interstitiis etiam ad Ordinem Presbyteratus ,
etiam absque prævia functione præcedentis Ordini-
nis , imò etiam per extra tempora ; quod privile-
gium communicatur aliis Regularium Ordinibus ,
non obstante prohibitione communicationis per eun-
dem Gregorium XIII. Ita Fr. Emman. quæst. Re-
gul. tom. 1. quæst. 23. artic. 5. Hieronym. Roderic. in
compend. quæst. Regular. resol. 106. num. 20. Diana re-
solut. moral. tom. 2. tract. 2. de dub. Regul. resol. 112.
Marchinus dict. tract. 1. part. 7. cap. 2. num. 4. Quic-
quid dicant Suarez , & Vasquez citati suprà allegat. 17
num. 7.

Quæstio superest , an ad Abbates Regulares , qui 14
per seipso Ordinibus minoribus subditos suos Re-
gulares possunt ordinare , ipsosque ordinaverint ,
specter , non verò ad alium cum eisdem in intersti-
tiis dispensare ? Affirmative decidunt Lezana d. c. 14.
n. 15. Campan. in diversor. Juris Canon. rub. 12. cap. 15.

260 De officio, & potestate Episcopi.

- num. 42. Sorb. verb. Ordines Sacri, fol. 278. Sanchez d. lib. 7. cap. 1. dub. 54. n. 7. Marchin. d. cap. 2. num. 9. Mirand. in man. Pralat. tom. 1. q. 38. art. 7. conclus. 3. quem citavi *suprà allegat.* 3. num. 12. ubi etiam elevat dubium, sed non resolvit, utrum scilicet, quando hujusmodi Abbas, quia infirmus, sive occupatus, ad alium miserit subditos suos ordinandos, possit cum eis in interstitiis dispensare, an hoc competit Episcopo ordinaturo?
- 13 An possit Episcopus cum familiari suo triennali alias sibi non subdito dispensare in interstitiis? dtxi *suprà alleg.* 5. num. 14. & 15.
- 14 De poenis, quas incurrit ordinans, vel ordinatus, non expectatis temporum interstitiis, superest ut videamus. Quamvis Henriquez in summa, lib. 6. cap. 10. num. 3. lit. C, indicare videatur tales nullam poenam. neque peccatum incurere, nihilominus tamen licet quoad poenam id absque dubio procedat, quia nulla est in Jure apposita adversus tales; quo verò ad aliam partem, contra eum sentio utrumque graviter peccare, quia est transgressor Sacrorum Canonum in materia Ordinum, quæ est gravissima, & ideo Episcopus ordinatum culpabiliter non servatis temporum interstitiis poterit suspendere, & aliis poenis ob Canonis transgressionem punire. Vide Navar. consil. 4. de tempor. ordinat. in novis, Sayr. in floribus decis. sub eod. titul. decis. 56. Suarez tom. 5. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 43. Zerol. in praxi Episc. part. 1. verb. Ordo, §. 8. & part. 2. eod. verb. ad quintum, Piasc. in simili praxi, part. 1. cap. 1. n. 50. vers. nullam, Aloys. Ricc. in collect. decis. part. 3. collect. 576. & in praxi rerum fori Ecclesiast. resol. 483. n. 7. in 2. edit. Bonac. de Sacrament. disp. 8. quæst. unic. punct. 5. n. 35. & de censur. disp. 3. q. 9. punct. 5. n. 7. Campan. in divers. Juris Canon. rub. 6. cap. 3. n. 23. Filliuc. in qq. moralib. tom. 1. tract. 10. cap. 7. n. 1190. & seqq. Jul. Cæs. Mad. de Sacris Ordin. cap. 7. n. 11. Antonin. Diana moral. resol. part. 4. tract. 2. resol. 55. vers. nota etiam, Marchin. d. tract. 1. p. 7. cap. 2. n. 12. Marcel. Vulpe in praxi judiciali fori Eccles. cap. 8. n. 17. me citato Alzed. de præcellent. Episc. dignitatis, p. 2. cap. 5. num. 23.

ALLEGATIO XIX.

Episcopus sub quo beneficij, vel patrimonij titulo ordinare possit?

S U M M A R I U M.

- 1 Doctores referuntur, qui de materia hujus allegationis tractant.
 - 2 Ordinatio sine titulo facta, quoad executionem irrita appellatur.
 - 3 Titulus non requiritur ad minores Ordines.
 - 4 Titulus hujusmodi requiritur, quotiescumque Clericus secularis Ordines sacros procurat suscipere, secus verò si regularis professus.
 - 5 Regularis, tam non professus, quam nulliter professus sine titulo, ad Sacros Ordines promovéri non potest.
 - 6 Regularis non professus sine titulo promotus, in suscepto Ordine ministrans efficitur irregularis.
 - 7 Patres Societatis Iesu ante solemnem professionem sine titulo ad Sacros Ordines possunt promoveri.
 - 8 Beneficium ad cuius titulum qui est ordinandus, debet esse tantum, ut sufficiat ad honestè vivendum, nec opus est attendere ad qualitatem ordinandi.
 - 9 Titulus ad Ordines requiritur, non solùm sufficiens pro victu, sed etiam ad honestè vivendum.
- 10 Vivere commode, vel vivere cum penuria, vel vivere simpliciter, sunt diversa.
- 11 Episcopus debet arbitrari patrimonij quantitatem, cùm jure prescripta non sit.
- 12 Episcopus, ut recte arbitretur congruam summam pro hujusmodi titulo concedendo, que debeat attente rimari.
- 13 Beneficij valor, ut ejus titulo quis ordinari possit, debet pertingere summam, quæ Clerico sustentando, sibi, & suis, quin & pauperibus, ac peregrinis, juribusque Episcopalibus persolvendis sufficiat.
- 14 Beneficium insufficiens patrimonio adjunctum potest constituere sufficientem titulum.
- 15 Beneficium ad cuius titulum quis est ordinandus, debet pacificè possideri.
- 16 [P]ossessor pacificus ille dicitur, qui nullā patitur juris, vel facti controversiam in judicio, vel extra.
- 17 Beneficium litigiosum, & non pacificè possatum, fit citatione.
- 18 Citatio circunducta nullo, vel cum falso procuratore, non efficit litispendientiam,
- 19 Litigiosa dicitur res quoties de ejus dominio controvèrtitur in judicio.
- 20 Lis super possessione non facit ipsam rem litigiam, sed jus possessionis.
- 21 Possessor pacificus dicitur ille, cui lis mota fuerit super aliquo prædio, domo, censu, aut redditu sui beneficij.
- 22 Ad promotionem infra annum arctatur, qui curate Ecclesia plenum detinet exercitium, tamē si nondum liberam possessionem, ac pacificum majoris partis fructuum adeptus sit.
- 23 Coadjutorie cum futura successione ad titulum potest quis promoveri, si ratione illius habeat congruam sustentationem.
- 24 Beneficij consistentis in distributionibus quotidianiis ad titulum potest quis promoveri.
- 25 Vicaria temporalis, & aliorum similium beneficiorum, seu Capellaniarum amovibilium ad titulum nemo potest ordinari.
- Prestimonij ad titulum potest quis promoveri, si detur in perpetuum, secus si ad tempus, ibid.
- 26 Servitij in aliqua Ecclesia præstandi ad titulum non potest quis ordinari, nisi tale servitium sit perpetuum.
- 27 Episcopus quibus concurrentibus poterit ad titulum servitij in Ecclesia aliquem ordinare.
- 28 Ordinari quis non potest ad titulum de futuro, & sub spe etiam certa.
- 29 Ad sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines potest quis promoveri ad titulum beneficij, non obstante, quod non lucretur illius fructus, nisi post susceptum Presbyteratus Ordinem.
- 30 Capellaniam obtainens in Capella Papa, licet sit ad nutum amovibilis, potest ad illius titulum ordinari.
- 31 Cooptatus in Collegium Seminarij, non potest ad illius titulum ordinari, nisi ob causam in serviendi beneficio, quod forsan esset Seminario injunctum.
- 32 Beneficium ad cuius titulum quis promotus fuit, resignari non potest, nisi facta mentione, quod fuerit ad illius titulum promotus, alias resignatio erit nulla.
- 33 Resignant beneficium non facta mentione, quod ab illius titulu fuit promotus, competit actio spolijs.
- 34 Decisio rota in Leodiensi Canonicatu refertur.
- 35 Concilio Tridentino cap. 2. de reform. sell. 21. non est satisfactum mediante clausula, Constituto quod resignans habeat aliunde, &c. si non fuerit expressum, quod ad titulum beneficij resignati fuit promotus.

- 36 Conclitum Tridentin. d. loco, non potest adimpleri per equipollens.
- 37 Concilium d. loco comprehendit etiam resignationes factas in manibus Pape.
- 38 Affectio per appositionem manus non intrat, quando resignatio est nulla.
- 39 Constitutus in minoribus Ordinibus potest beneficium resignare, etiamsi non habeat aliunde, quo vivere possit.
- 40 Constitutus in sacris non potest beneficium resignare, etiamsi ad illius titulum non fuerit promotus, nisi aliunde habeat unde commodè vivere possit.
- 41 Resignatio alicujus in sacris constituti in Curia non admittitur, nisi cum clausula, quod resignans aliunde habeat unde commodè vivere possit.
- 42 Renunciatio beneficii, ad cuius titulum quis sacris fuit ordinatus facta cum pensione sufficienti ad congruam sustentationem, non est valida, nisi facta mentione, quod ad illius titulum fuit promotus.
- 43 Permutatio beneficii ad cuius titulum fuit quis promotus, non facta de hoc mentione, nulla est.
- 44 Permissans tacendo ordinationem, ac titulum, tutus est in foro conscientia, si illud quod habuit ex causa permutationis, erit equivalentis.
- 45 Concilium d. cap. 2. comprehendit tantum resignationes voluntarias, & non procedit in privationibus, & renunciationibus inductis à Iure.
- 46 Iurans resignare beneficium, vel procuratorem constituere ad resignandum illud, ad cuius titulum fuit promotus, non potest compelli resignare cum effectu; immo procuratorem revocare valebit.
- 47 Superioris caverre debent, ne renunciations admittant, nisi antea sibi constiterit resonantem babere, unde commodè possit sustineri, quo non perquisito, si acceptaverint, non dubitatur validam esse, sed ipsi tenebuntur eidem ministrare alimenta.
- 48 Fructus beneficii, ad cuius titulum fuit quis promotus, non possunt hypothecari, nec obligari, nec etiam in subsidium aliorum honorum in causam iudicati capi, ut in illis executio fieri possit, si Clericus egeat, ut n. 49.
- 50 Miles condemnatus eatenus, quatenus facere potest solvere cogitur.
- 51 Iurans se Titio soluturum mille cum pervenerit ad pinguorem fortunam, & postmodum Episcopalem sit adeptus dignitatem, non tenetur jam dictam persolvere summam de fructibus Episcopibus.
- 52 Patrimonii vocabulo intelligitur non solum quidquid ex patris bonis filio obvenit, verum etiam omne id quod aliunde, & quavis ex causa illi delatum est.
- 53 Beneficium Ecclesiasticum sufficiens non habens, ad cuius titulum ordinari possit titulo saltem patrimonii, permittente Episcopo, Ordinari potest. Ad quem tunc Episcopum, beneficij scilicet, an patrimonii pertineat ordinatio, ibid.
- 54 Patrimonii quantitas arbitrio prudentis debet taxari.
- 55 Patrimonium super re immobili constitui debet. Patrimonii ad titulum, quod consistat in censu, tam vitalicio, quam perpetuo, & redimibili, potest quis ordinari, ibid.
- 56 Donationis vera ad titulum potest quis ordinari, si ita Episcopus iudicaverit assumendum pro necessitate, vel utilitate Ecclesie.
- 57 Ordinatus cum patrimonio ex donatione facta tanquam ordinatus sine titulo, incurrit poenam suspensionis postam contra ordinatam sine illo.
- 58 Peccatum grave est cum filio patrimonio, vel beneficio ordinari.
- 59 Suspensio nulla incurrit cum adest pactum, & conditio in patrimonio de illo reddendo, ubi ordinatus habuerit beneficium sufficiens, vel alias unde vivere possit.
- 60 Filius ordinandus non est sine patrimonio, quamvis haberet patrem divitem nihil assignantem pro virtute, & portione.
- 61 Pater potest filio donare ad suscipiendos Ordines.
- 62 Melioratio facta filio pro suscipiendis Ordinibus, etiam non interveniente traditione, irrevocabilis est.
- 63 Pater nolens filio volenti promoveri justum patrimonium constituere, potest constringi juris remediis, ut illud assignet.
- 64 Donatio pro suscipiendis Ordinibus filio simpliciter facta, conferri non debet, seu imputari in legitimam.
- 65 Fructus filio dati loco alimentorum, & ad supportanda onera Matrimonii, non sunt conferendi.
- 66 Expensa facta pro doctorando filio non sunt conferenda.
- 67 Data pro ingredienda militia non sunt conferenda.
- 68 Data ad consequendam dignitatem etiam non sunt conferenda.
- 69 Expensa facta à patre, ut filius nancisceretur aliquod beneficium Ecclesiasticum, non sunt conferenda, & n. 70. respondetur contrariis.
- 71 Patrimonium super re certa constituendum est, & non sufficit, quod quis sit Muscus, Magister Grammaticæ, Pictor, aut alterius licita professionis, ex qua tantum querit, quod sit sufficiens ad vitam sustentationem.
- 72 Literatura ad titulum etiam insignis non potest quis ordinari.
- 73 Beneficium, patrimonium, aut donationem non habens, potest cum penuria Sacerdotum existit, ad sacros Ordines promoveri, dummodo adsit, qui illi spondeat necessaria subministraturum.
- 74 Pensionis ad titulum potest quis ordinari, dummodo ad honestè ipsum sustentandum sufficiens sit, si Episcopus iudicaverit assumendum.
- 75 Bona ad quorum titulum fuit quis ordinatus, alienari non possunt.
- 76 Dictio nullatenus, inducit nullitatem actus ipse jure.
- 77 Alienatio patrimonii, aut extinctio pensionis, ad cuius titulum fuit quis promotus, est invalida.
- 78 Patrimonium ut alienari, sic vendi non potest.
- 79 Promissio de vendendo venit appellatione alienationis.
- 80 Transactio venit appellatione alienationis ex parte rem dimittentis.
- 81 Divisio venit appellatione venditionis.
- 82 Vendere prohibitus censetur prohibitus dividere.
- 83 Alienare prohibitus non potest permutare.
- 84 Datio in solutum venit appellatione alienationis.
- 85 Patrimonium non potest hypothecari.
- 86 Alienare qui non potest, non potest hypothecare.
- 87 Patrimonium præscribi non potest tempore ordinario.
- 88 Alienatio, seu renunciatio Patrimonii, an valeat facta sine Episcopi licentia, si tunc habet beneficium, seu alias unde commodè vivere possit.
- 89 Dictio, Donec, est restrictiva temporis.
- 90 Verba Concil. d. cap. 2. ibi, atque aliqua deinceps sine licentia Episcopi alienare, declarantur.
- 91 Patrimonii bona ad cuius titulum fuit quis ordinatus, habent prærogativa, qua conceduntur à Inter bonis Ecclesiasticis.

Huius allegationis materiam, quæ amplissima, necessaria, & quotidiana est, tractant Henriquez in sum. lib. 10. cap. 17. §. 3. Fr. Emman. in summa tom. 2. cap. 15. Flamin. de resign lib. 2. quest. 6. Petr. Ledesma in sum. part. 1. de sacramento Ordinis, cap. 7. conclus. 6. cum seqq. Aloys. Ricc. in collect. decision. part. 3. collect. 5. 66. & in praxi fori Ecclesiastici, dec. 3. 12. cum seqq. in 1. edit. & resolut. 270. cum sequentib. in 2. edit. Ugolin. de potestate Episcopi, cap. 26. §. 8. cum sequentib. Azot. instit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 4. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 3. 2. tract. 2. num. 72. cum seqq. Armend. in addit. ad recopil. legum Navarre, lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. clericorum, num. 1. cum sequentib. latissimè Nicol. Garcia de benefic. part. 2. c. 5. eleganter Campanil. in divers. Iuris Canonici, rub. 8. c. 1. cum sequent. Bonac. de Sacram. disputat. S. quest. unic. à punct. 5. num. 18. cum seqq. Sanctarel. var. resol. q. 49. Homobon. de Bonis de examine Eccles. tract. 2. q. 19. cum sequentib. Molfes. in sum. Theologia moral. tract. 2. c. 15. Thom. Valasc. tom. 1. allegat 35. latè Alphons. Narbona l. 35. glos. 1. tit. 3. lib. 1. Recopil. pag. 4. cum seqq. Sanch. in opusc. moral. lib. 7. c. 1. dub. 34. cum seqq. Marchin novissimè post plures hujus tractatus impressiones in lucem editus, in sacram. Ordinis, tr. 2. part. 6. c. 5. cum seqq. Marcel. Vulpe in praxi judiciali fori Eccles. cap. 8. a. n. 6. Alzed. de præcellent. Episcop. dignit. p. 2. c. 5. n. 49. cum seqq. idem Bonac. de censur. extra Bullam Cœna, disp. 3. q. 1. punct. 8. Torreblanca novissimè in practicab. Iuris spirit. lib. 2. c. 13. num. 24. cum seqq.

2 Ne cum Ordinis dececore mendicet infelix in plateis Clericus, & servili operi mancipatus publicè à quolibet poscat eleemosynam, ut scriptum est in cap. Diaconi sunt, 99. distinct. debet quam maximè possibile fuerit Episcopus laborare, ne quis titulo sufficienti ad victimum carens, promoteatur ad Ordines; si quis autem contrarium fecerit, talis ordinatio vacuam habebit manus impositionem, ut constitutum est in cap. neminem, 70. distinct. Ordinatio enim sine titulo facta irrita habetur in cap. Sanctorum, ead. distinct. ubi glossa vacuam, & irritam quoad executionem illam appellat, & confirmat Majol. de irregul. lib. 4. c. 15. in princ.

3 Sed incipiendo ab ordinando, apud antiquos controversum reperio, qualis beat illo titulo potiri; nam illo carere non posse Tonsuram, aut quatuor minores Ordines suscipere ambientem, resolvit gloss. 1. in d. cap. neminem, & Panorm. in cap. 2. num. 2. de præbend. Sed verior est opinio, quæ tenet ad minores Ordines titulum non requiri; quia in illis existens potest recedere ab Ordine clericali, juxta cap. 1. de Cleric. conjug. & tenet gloss. 1. in cap. Psalmista, 23. distinct. ubi Præpos. n. 3. gloss. in cap. 2. de præbend. & ibi Decius num. 29 & ita servari de consuetudine testantur Salzed. ad Bernard. cap. 18. num. 5. Ugolin. de irregularit. c. 6. 1. num. 3. Franc. Eminan. in summa, tom. 2. c. 15. num. 16. Quintanad. Ecclesiasticō lib. 3. num. 17. Petrus Ledesim. in sum. part. 1. de Sacram. Ordin. cap. 7. ad finem, Navar. consil. 14. incip. Quasitum est, num. 1. de temp. ordinat. Francisc. Marc. Delphinali decis. 1080. incip. Quaritur in Abbatis, part. 1. Flamin. de resignat. lib. 9. quest. 6. num. 4. D. Acuña in comment. ad cap. neminem, num. 3. dist. 70. Alzedo d. p. 2. c. 5. n. 50. Comitol lib. 6. q. 3. 8. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 3. q. 1. puncto 8. n. 9. Nicol. Garcia d. c. 5. n. 4. cum seqq. Aloys. Ricc. in d. praxi, resol. 271. n. 3. Campan. de rub. 8. c. 1. n. 5. Homobon. d. tract. 2. q. 20. Thom. Valasc. d. alleg. 35. n. 3. Sanchez d. lib. 7. c. 1. dub. 37.

4 Hic igitur titulus requiritur ex Iuris dispositione, quoquecumque clericus secularis Ordines sacros

procurat suscipere, secùs verò si Regularis persona quæ vovere debet castitatem, paupertatem, & obedientiam, in quo professio tenet vicem tituli beneficialis, ut per Henr. in sum. lib. 10. c. 17. §. 3. ubi adit quod voluntaria paupertas pro operibus computatur, illarumque subingrediatur locum, ac propterea Tridentina Synodus sess. 21. de reformat. cap. 2. exp̄ssè constituit, ne quis deinceps clericus secularis sine sufficienti titulo auderet Ordines assumere: idemque Sixti V. Constitutio tradidit, in illis verbis, aut quoad secularis sine titulo, si sufficientis beneficiis, vel patrimonii. Est tamen indubitate juris quod si ante professionem vellet Regularis persona insigniti Ordinibus, non utique possit ad illos promoveri absque titulo sufficienti, per Bullam Pii V. incip. Romanus Pontifex, de anno 1568. pridie Idus Octobris, quæ in ordine est 75. ubi prædictum dectatum Concilii loquens de titulo requisito in clericis secularibus extendit ad omnes, & singulos etiam eiuscunque Ordinis clericos Religiosos, sive seculares more Religiosorum viventes in communi, qui nunquam, seu nonnisi ad certum tempus professionem emiserunt, & ex clauistro exire possunt, quam Constitutionem refert Piasec. praxi nova Episc. p. 1. c. 1. de cōferendis Ordinib. n. 43. novissimè Laurent. de Franc. in controversial. inter Episc. & Regul. p. 89. & per eam ita resolvunt Ugolin. d. § 8. n. 1. vers. hac autem regula, Salzed. ad Bernard. in tract. c. 19. n. 2. Nicol. Garc. p. 2. c. 5. num. 12. Nald. verb. Ordo, n. 28. Bonacina d. puncto 8. n. 17. Molfes. in sum tract. 3. c. 15. n. 11. San. Et. rel. d. n. 49. n. 10. in princ. Homob. d. tract. 2. q. 21. Sanch. d. c. 1. dub. 35. n. 9. Alzedo d. p. 2. c. 5. num. 5. Lezana in sum. quest. Regul. c. 14. n. 10. + quam quidem Constitutionem habere locum tam in non professis, quam in nulliter professis, censuit Rot. in una Urgellen. Canonicatus, ; Martii 1595. coram Illust. Blanchetto, quam refert Nicol. Garcia d. c. 5. num. 11. & 12. tenet Sanctarel. d. q. 49. n. 10. in fine, Molfes. d. n. 11. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiepisc. Neapol. p. 2. decis. 283. & in praxi fori Ecclesiast. resol. 170. num. 2. ubi nam. 3. cum Majol. de irregul. lib. 4. c. 15. num. 1. resolvit sic + ordinatos Regulares non professos sine titulo in illo Ordine ministrantes effici regulares. Unde Regularis, qui scit suam professionem irritam esse, si ordinetur, peccat mort. & incurrit poenam, quam secularis clerici incurunt, si ordinentur sine beneficio, aut patrimonio, Portel. in dub. Regular. verb. Ordines sacr. num. 8. Diana moral. resol. part. 1. tract. 2. resol. 113. Lezana d. c. 14. n. 10. in fine.

Ab istius tamen Constitutionis decreto Greg XIII. exceptit Patres Societatis Iesu, per suam Bullam, quæ incip. Ascendente, anno 1548. octavo Kalend. Iunii, & Gregor. XIV. constitut. incip. Ecclesia Catholica, de anno 1561. quos antea exemerat Paulus IV. à tali obligatione, fortasse quia cognoscebat decreto illo Concilii prædictos Patres ligari, simplicia licet vota emitant; nihilominus veri dicuntur Religiosi. Ita Henriquez lib. 10. cap. 17. §. 3. Flamin. lib. 2. q. 9. n. 19. Fornar. de Ordine, cap. 8. §. 9. Piasec. in praxi nova Episcop. d. cap. 1. n. 44. Fr. Emman. in sum. tom. 2. cap. 15. num. 1. & quest. Regular. tom. 3. q. 23. art. 3. Garcia dict. cap. 5. n. 13. Suarez tom. 5. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 38. Mandol. consil. 13. Sanchez d. dub. 35. n. 9. Marchin. d. tract. 2. part. 6. c. 5. num. 5. Alzedo d. p. 2. cap. 5. n. 52. Lezana d. cap. 14. num. 10. Bonac. d. punct. 8. n. 17. Ugolin. de offic. Episcopic. c. 16. §. 8. n. 1. vers. excipiuntur tamen Iesuitæ, Sanctarel. d. quest. 49. n. 6. & 11. Valsquez tom. 3. in 3. p. disp. 246. num. 62. Torreblanca d. lib. 2. c. 13. n. 20. Molfes. d. cap. 5. n. 12. ubi etiam refert Sextum V. audita relatione Congreg. sic declarasse: Quoad Iesuitas, cum post

post Sacerdotium exire non possint, nisi à Superioribus ejiciantur, provideatur illis de redditu 40. aureorum annorum ex bonis Religionis. Quoad alios qui arbitrio suo exire, quando volunt, possunt, ne detur illis occasio excundi, ut fruantur illo redditu, vocentur prius, & intelligatur, qua alia via prospici posse, deinde mature deliberandum.

Unde colligitur, quod si contingat è Societate ejici in Sacris jam constitutos, & carentes beneficio, tunc prelati ejusdem Societatis de honesto vietu, saltem de redditu 40. aureorum annorum illis providere debent, donec sufficiens beneficium fuerint consequuti, sicut forsan per dictum Sixti V. decretum advertit Marchin. d.c. 5. n. 5.

Beneficium, patrimonium, vel pensio, ad cuius titulum quis est ordinandus, debet esse tantum, ut sufficiat ad honeste vivendum, ut docet Concilium Trident. sess. 21. de reform. c. 2. quod scilicet sufficiens sit ad honestam, & commodam sustentationem cuiuslibet clerici, nec opus est attendere ad qualitatem ordinandi, ut nobilitatem, &c. Nam Concil. & Jus antiquum solùm requirit sufficienciam ad honeste vivendum, ita ut non cogatur mendicare. Ita tenet Petr. Ledelin. d.concl. 7. que in refert, & sequitur Nicol. Garcia d.cap. 5. num. 114. Unde Concil. d. cap. 2. loquitur de beneficio sufficienti ad vietum, non autem ad honeste vivendum, ut explicat Flamin. de resign. lib. 5. q. ult. n. 156. & juxta hanc opinionem patrimonia fiunt in Bracharensi Archiepiscopatu, in quo adest Constitutio, ne ad sacros Ordines promovendus sit aliquis, nisi beneficium habeat Ecclesiasticum, vel patrimonium, quorum utrumque valoris sit ducatorum 25. & saltem realiter, & cum effectu possideatur. Et Iacob. de Graff. consil. 4. num. 5. de temporib. ordinat. refert se vidisse in aliquibus locis assignatum patrimonium scotorum 18. alibi 25. alibi 36. At. Marc. Anton. Genuen. in præl. Archiep. Neapol. cap. 81. & Molfes. in sum. tract. 2. cap. 15. n. 6. testantur in urbe Neapol. nullum admitti ad sacros Ordines, nisi assignatio prius patrimonio scotorum 36. In Provincia Mediolanensi, ut habetur in Concil. Provinciali, requiritur patrimonium scotorum 50. ut refert Marchin. d. c. tract. 2. part. 6. cap. 7. diff. 2. n. 5. Sed scutulum maximum movent verba illa Concilii dist. cap. 2. ibi, quod sibi ad vietum honeste sufficiat, & alia similia relata in c. 17. sess. 14. de reform. ibi, quod quidem si ad vitam ejus, cui confertur, honeste sustentandam non sufficiat; adverbium illud honeste, idem significat, quod decorè, & laudatè, & synonyma censentur vivere decenter, commodè, congruè, competenter, vel honestè, per Doctrinam Decii in c. 2. de Monachis, num. 8. de præbend. ideo Concilio Tridentino, non satisfit si ordinandus habeat titulum pro vietu, non tamen talem, qui sufficiat ad honeste vivendum; quia tunc diceretur tantum habere titulum ad vivendum simpliciter, absque eo quod honeste, vel decenter viveret; quia inter unum, & alterum vivendi modum maxima consideratur differentia. Vel enim dicimus, & vivere commodè vivere cum penuria vel vivere simpliciter, ut ait glos. in cap. 1. verb. absque penuria de statu Regul. in 6. Quare attendendam esse qualitatem clerici decentem, & honestam, non suam in particulari, videretur probabile, quasi hodierna sustentatio honesta debeat esse respectu clericalis Ordinis, non vero qualitas in particulari. Et quoniam praescripta certa quantitas non est, & Episcopus ipse arbitrabitur, argum. l. 1. & que ibi notantur, de jure liber. Menoch. de arbitr. casu 216. n. 12. Flamin. de resignat. lib. 6. quest. fin. n. 13. 2. & 181. Iacob. de Graff. consil. 4. de temporib. ordin. vol. 1. & de arbitr. confess. lib. 2. c. 49. Aloys. Ricc. in præx. fori Eccles. resol. 271. Marchin. d.c. 6. diff. 2. Lodov. Beia respons. casuum Barbos. de Episcop. Pars 1. 1.

conscientia, p. 4. casu 26. fol. mibi 442. Hentiq. in sum. lib. 10. c. 17. §. 3. in commento lit. N. Lotter. de re benef. lib. 1. q. 2. n. 31. Nicol. Garcia d.c. 5. n. 112. cum seq. Sanchez. d.c. 1. dub. 35. n. 7. Acuña in d.c. neminem, n. 12. cum seq. Thom. Valasc. alleg. Iuris tom. 1. alleg. 35. Ugolin. d. 9. 8. n. 2. Alphonsi Narbona d.loco, n. 34. pag. 9. Molfes. in sum. moralis Theolog. tract. 2. cap. 15. n. 6. Nam examen patrimonii ad Episcopum prævativè quoad alios pertinet, S. Congreg. Concil. in Placentina 16. Martii 1630. apud me in Collectan. Bullarii, verb. pauprimum.

Episcopus vero, ut rectè arbitretur, congruam suminam pro hujusmodi titulo condecenti, & necessario, antea complura debet attente timari, nempe loci consuetudinem, ut tenent Archidiac. in cap. si Episcopus, n. 3. de præbend. in 6. Gemini. in cap. sicut, num. 7. de suppl. negligentia Pralat. Anchæt. in cap. 1. vers. tertio potest quari, sub num. 2. de præbendis in 6. Menoch d. casu 216. n. 14. item qualitatem cuiusque ordinandi, per glos. in c. Episcopo. verb. vietu 10. q. 2. Caputaq. decis. 6. incip. Beneficium, n. 2. part. 4. Rebuff. in præxi benef. rub. de rescript. in forma pauper. num. 2. licet juxta gradum, & nobilitatem ordinandi non esse assignandum existimet Flamin. d. lib. 5. q. ult. n. 155. Garc. d. loco, num. 114. & 206. Bonac. dict. punct. 8. num. 20. quin ne tantum sibi, sed suis etiam satis sit, ut per Hoied. de incompatib. benefic. part. 1. c. 19. & num. 22. post Sot. Nav. & alios Menoch. d. casu 216. sub n. 13. Azor. instit. moral p. 2. lib. 6. c. 10 q. 8. ubi exprimit, & dicentem beneficij valorem eam pertinere debere summam, quæ clericu sustentando sibi, & suis, quin & pauperibus, ac peregrinis, & advenis hospitio suscipiendis, iuribusque Episcopalibus persolvendis sufficiat. O utinam h.ec in nostro Lusitanæ Regno servarentur! mult; enim ibi ad clericatum non aspirarent, nisi in bonis haberent, quæ sufficerent ad clericalem Ordinem honeste tractandum, & se commode sustentandum, sed adeò tenue ibi desideratur patrimonium, ut nulli, quamvis pauperrimo deficiat, & sic pro majori parte ordinati ad titulum patrimonii, egeni, & pauperes sunt; debet enim spectata clericalis status decentia, & ubertate, regionis patrimonii quantitas ab Episcopo definiri; quamvis post definitam patrimonii quantitatem in modo deficiat, Sanchez in opus. ul. moral. tom. 2. lib. 1. cap. 1. dub. 75. n. 8. Antonius Diana moral. resol. part. 4. tract. 4. resol. 72.

Si vero sufficiens titulo beneficiali quis caret, haberet tamen tantundem patrimonii, quod beneficio adjunctum sufficiens constitueret titulum, permittendus est ad sacros Ordines promoveri: ita Prosper de Augustino, & Quaranta in summa Bullarii, verb. Ordo, vers. circa 2. Molfes. in sum. Theol. moral. tract. 2. c. 15. num. 7. Ugolina. de potestate Episcopi c. 26. §. 3. in fine, & § 8. n. 2. Zerola in præxi Episcop. part. 1. verb. dimissoria, vers. 2. Armend. d.loco, n. 16. in princ. Bonac. d. disp. 3. q. 1. punct. 3. n. 21. Secus si cum beneficio, aut patrimonio insufficienti jungantur pititia, eleemosynæ, anniversaria, & alia emolumenta, quæ ex celebratione Missarum in exercitio sacrorum Ordinum (si ad eos promoveantur) percipere, & lucrari possint, quæ omnia ad vietum honeste sufficient, tunc non posse promoveri referunt decisum Garc. d. cap. 5. num. 126. Armend. dist. lib. num. 16. princ. ubi n. 17. dicit paritet resolutum, minimè posse promoveri, etiamsi Episcopus obliget se suppletarum, quod ad alimenta sufficiat quoque habeat unde se sustentare possit. In summa, cum clericorum penuria adest, posse Episcopum ob necessitatem Ecclesiæ ordinare ad Subdiaconatum uos clericos cum assignatione perpetua fructum aliquorum bonorum, quorum fructus sufficiant ad sustentationem,

refert dictum Armendar. dicto loco, n. 30. vide infra num. 73.

15 Circa titulum ordinandi edocet Concil. d. c. 2. ut pacificè possideatur, quamobrem litigiosus titulus repelleret ordinandum, Navar. in tract. de orat. notab. 23.

16 n. 69. † Ille verò dicitur pacificus possessio, qui nullam patitur Juris, vel facti controversiam in judicio, vel extra, Felin. in cap. cum Ioannes, n. 33. de fide instrum. Zabarel. in Clem. gratia, q. 13. n. 8. de rescript. Decian. in c. 1. n. 19. & 20. de confirmat. utili, atque idem, ut unico verbo complectar, is erit qui sine lite possidet; nam text. utentem hoc verbo, pacificè, Rebuff. exponit, & dicit; hoc est, sine lite, in tract. de pacificis possess. num. mihi 1065. vers. quandoque, Guido Papæ decis. 85. incip. Curia: glos. in Clem. unica, verb. antea, de sequestrat. possess. & fruct.

17 Litigiosum ergo beneficium sit, & non pacificè possellum, citatione, si ipse iudex, & reus facti sint certi de re ipsa, pro qua convenientur. Ita Mynsinger. cent. 4. observat. 26. Matth. Coler. de processibus execut. p. 3. c. 11. n. 19. Gail. lib. 1. observat. 74. Carinal. Put. decis. 329. lib. 3. Viv. decis. 459. num. 5. cum seqq. Lancel. de attentatis, p. 2. c. 4. in prefat. n. 3. & Steph. Gratian. discept. forens. c. 2. n. 34. & 35. Cabed. Lusitan. decis. 15. n. 11. cum sequentib. p. 2. Cald. Pereira de empt. cap. 9. n. 18. † Si tamen circunducta sit, non efficit litis pendentiam, teste Afflict. decis. 366. incip. In pleno concilio, num. 14. & in constitutionibus Regni si quem nostrorum, num. 4. Carav. ritu 121 post n. 1. nec si lis cum falso procuratore contrahatur, Ozasc. Pedem. decis. 144. Lis autem nulla dicitur, cum non adest jurisdictio, Veral. decis. 7. p. 3. & dicitur beneficium litigiosum quando quis petit beneficium ut suum, Rota decis. 366. n. 2. part. 1. recentiss. in posthum ubi etiam habetur beneficium dici litigiosum, quando lis fuit super titulo beneficii, & quod dicitur esse super titulo beneficii, si causa sit commissa cum clausquam & quas, &c. & decis. 337. num. 1. cum seqq. & decis. 343. à n. 4. p. 2. etiam recentissim. ubi quod beneficium dicitur litigiosum per commissionem super titulo, & in petitorio, & per citationem ad dicendum contra commissionem, nisi lis per calumniam mota fuerit.

18 19 Litigiosa etiam dicitur res, quoties de ejus dominio controvexit in judicio, non tamen constituit ipsam proprietatem litigiosam in possessione, † quia lis super possessione non facit ipsam rem litigiosam, sed jus possessionis, glos. 1. in cap. 1. de confirmat. utili, ubi Decian. num. 3. & 4. Butt. n. 4. & Abb. num. 5. Rot. Bonon. decis. 48. num. 5. cum sequentib. Ozasc. decis. 144. Cacheran. decis. 143. n. 10. Joseph. Ludov. Perusina decis. 68. num. 9. Rebuff. in tract. de pacificis possessorib. n. 166. Menoch. de arbitrio. casu 202. num. 28. Flamin. de resignat. lib. 2. q. 3. num. 52. cum sequentib. Sed ego ipse non propterea inclinarem posse aliquem sacris Ordinibus donari ad titulum alicujus rei super cuius possessione mota fuit quæstio judicialis, cum certum sit primo possessorum, deinde petitorum esse decidendum, juxta c. significaverunt, de testibus.

20 21 Ille verò, cuius lis mota fuerit super aliquo prædio, domo, censi, aut redditu sui beneficii, utique pacificus dicitur possessor, ex Rebuff. in tract. de pacificis possessor. n. 168. ad instar illius, qui beneficium detinens, ejusque liberum habens curæ exercitium, aliquam tamen fructuum portionem non percipit, dummodo majoris partis possessionem habeat, juxta glos. verb. pacificè, in Clement. gratia, de rescript. & glos. in cap. commissa, de elect. lib. 6. Dec. in c. 1. n. 21. de confirm. utili. Zabar. in Clement. ut is qui, §. illi verò, num. 9. de arate & qualit. quamobrem licere huic suscipere ordines ad titulum dicti beneficii constat ex glos. verb.

21 pacificam, in d. c. commissa, & ex glos. fin. in c. si tibi concessa, de prabendis in 6. dum firmant & attestari ad promotionem infra annum, qui curatae Ecclesiæ plenum detinet exercitium, tametsi nondum liberam possessionem, ac pacificam majoris partis fructuum adeptus sit; quod etiam tradunt Franc. in d. cap. si tibi concessa, vers. & nota, sub n. 5. ubi Gemin. vers. nota istam glos. sub n. 7.

Beneficii sub vocabulo quid comprehendatur in materia de qua agitur?

Cum supra dixerim, oportere ordinandum habere titulum consistentem vel in beneficio, vel in patrimonio, ac talem esse, qui sufficit honesto victui, ipsum que pacificè ille possideat, restat modò ostendere, que beneficii nomine continentur. Et idem incipiendo dico ad titulum coadjutoriae cum futura successione posse quem promoveri, ut per Navar. in tract. de orat. cap. 20 num. 8. Salzed. ad Bernard. cap. 18. n. 7. Moneta de optione, cap. 4. quest. 8. n. 169. Acosta de Andrade ad Bullam Cruciatæ, q. 75. Ugolin. de officio Episcopi c. 29. n. 8. Narbona citato loco, n. 65. pag. 12. Sanch. in opuscul. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 4. Bonac. dict. quest. 1. punct. 8. num. 12. Gonzal. ad reg. 8. Cancellaria. glos. 5. §. 9. num. 6. ubi intelligit, si ratione illius habeat congruam sustentationem, quem sic interpretatur Garcia de beneficiis part. 2. cap. 5. n. 132. & requiritur quod sit perpetua, ut per Pett. Ledelin. in sum. p. 1. de sacram. Ordinis, cap. 7. concl. 1. dub. 2.

Sic etiam praxis admittit quem promoveri posse ad titulum beneficii consistentis in distributionibus quotidianis, quæ licet non computentur in valorem beneficiorum, nec fructuum appellatione veniant, Rota decis. 134. alias 8. de prabend. in novis, & decis. 766 alias 39. in antiquis. in hoc tamen casu prædictæ distributiones utique in valorem computantur, cum sanitatis sit beneficiatum illarum causâ non laborare inopiam, ita Campanil. dict. rub. 8. cap. 5. n. 29. Marchin. dict. tract. 21 part. 6. c. 6. diff. 5. n. 19.

Ad titulum verò Vicariæ temporalis, & aliorum similium beneficiorum, seu Capellaniarum amovibilium, nemo potest ordinari, quia Vicarius temporalis titulum habere non censetur, ex textu in cap. constitutus, ubi Abb. num. 5. de filiis Presbyter. ita tenet Maiol. de irregular. lib. 4. cap. 15 num. 3. Campanil. in divers. Iuris Canonici, rub. 8. cap. 4. n. 8. in fine, Azot. d. p. 2. lib. 3. c. 6. q. 5. & 6. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiepiscopal, decis. 190. p. 2. & Henr. d. cap. 17. §. 3. lit. Q. Narbona d. loco, n. 168. pag. 13. Bonac. d. puncto 8. numer. 24. Salzed. ad Bernardum, cap. 18. num. 8. vers. ea ratione vicaria temporalis, Flamtn. de resignat. lib. 2. quest. 6. n. 2. Sanch. d. dub. 35. num. 5. Gonzal. d. gloss. 5. §. 3. num. 42. Læl. Zech. de republ. Eccles. c. de clericis, sub n. 7. Fr. Emmann. in sum. p. 2. c. 15. n. 12. Marchin. d. tract. 2. p. 6. c. 6. diff. 5. num. 28. Zetol. in praxi Episc. p. 2. verb. dimissoria, sub §. 9. Marc. Anton. Genuens. in pract. Archiep. Neapol. c. 81. n. 2. D. Acuña ad princ. dist. 71. n. 8. & 9. Nicol. Garcia d. p. 1. c. 2. n. 83. Si verò de facto ordinetur, ab ipsa Vicaria temporali amoveri non poterit, nisi habita alia provisio, ut ex Flamini. d. q. 4. num. 86. tenet Pialec. in praxi Episcop. p. 1. cap. 1. num. 45. in fine, quod in poenam factum judico, cum alias non possit prædecessor Episcopus assignare officium quod est temporale & removibile in perpetuum Presbytero ordinato, & eo modo prædictum officium facere perpetuum, juxta resoluta per Molin. de primo gen. lib. 1. cap. 25. à n. 17. Gonzal. Mendez de Vasconzel divers. iuris argumentor. lib. 4. c. 8. n. 8. & 9. Narbona loco proximè citato, optimè Aloys. Ricc.

in praxi fori Ecclesiastici decis. 396. in 1. edit. & resolut. 334. n. 3. in 2. edit. ubi assertum est, quod si quis de facto ordinetur sacris O. dinibus ad titulum Capellaniæ ad nutum amovibilis, non ex hoc mutatur ejus natura, seu qualitas, maximè, si id fiat sine expresso patroci consensu, & citat Nicolaum Garc. de benef. p. 1. cap. 2. n. 91. & 112.

Patrimonii ad titulum potest quis promoveri, si datur in perpetuum, sicut si ad tempus. Ugolin. *de officio Episcopi* cap. 26. §. 8. n. 3. in fine. Marchin. d. p. 6. c. 6. diff. 5. n. 22. Hujusmodi etiam prælimonia inter Ecclesiastica beneficia commemorantur, ut diximus alleg. 4. n. 49. Sic etiam potest quis promoveri ad titulum pensionis perpetuæ, & ad vietum sufficientis, ut infra dicetur n. 74.

26. Unde non poterit quis ordinari ad titulum servitii in aliqua Ecclesia, cui adscribatur, nisi tale servitium sit perpetuum, & non dependens à voluntate Episcoporum; & ita intelligendi sunt Doctores, qui de hoc agunt, prout suū t Zerol. *in praxi Episcopali*, part. 1. verb. *dimissoria*, § 5. dub. 1. Marc. Anton. Genuen. *in praxi Archiepiscopali Neapol.* cap. 8 t. sub n. 2. Flamin. dict. quest. 6. n. 33. Vilar. *de Patronado de Calatayud*. part. 4. § 2. num. 22. Campanil. part. 4. num. 14. Neque Breve Sixti V. Patriarchæ Venetiarum concessum, quod adducit Campanil. ubi proximè aliud comprobatur, quia est gratia specialis: quare ita resolvit Ugolin. *de potestate Episcopi* cap. 26. §. 8. n. 6. ubi refert Episcopum tantum posse ad titulum servitii in Ecclesia aliquem ordinare, concurrentibus quatuor. *Primum*, ut interveniat consensus Rectoris ejus Ecclesie. *Secundum* licentia, ac consensus Romani Pontificis, & hoc ad successorem. *Tertium*, ut ex servitio Missarum, & divinorum Officiorum, & eleemosynis à fidelibus elargiendis, habeat unde, se sustentet. *Quartum*, ut ne inde amoveatur vel discedat, nisi de beneficio competenter, aut pensione provisum fuerit, vel ob delicta remotus. Unde benè Quarant. verb. *Ordo*, vers. secundò extende. Zerol. verb. *dimissoria*. § 5. dub. 2. Nicol. Garcia d. cap. 5. n. 125. resolvunt non posse quem sacris Ordinibus initiati ad titulum patrimonii, vel beneficii de se ad vietum insufficientis, quod postea sufficientis redditus ob elemosynas, & Missarum, vel anniversariorum stipendia que in dies occurunt, quia hæc omnia sunt incerta, & non firma, & perpetua. Hinc etiam Marc. Anton. Genuen. *in dict. praxi*, c. 83. num. 9. Jul. Cæs. Madius *de sacris Ordin.* c. 5. n. 20. meritò tenent, quod posset fortè quis ordinari ad titulum beneficii habentis redditus incertos, & casuales defunctorum, & anniversariorum, si communiter ad certam summam pro vietu sufficientem redigantur.

27. Nec etiam poterit quis promoveri ad titulum de futuro, & in spe etiam certa, putat ad beneficium quod quis expectat, seu ad quod est presentatus, nominatus, vel postulatus, eum Concil. clare requirat titulum de præsumi habitum, & possessionem. Ita Salzed. *ad Bernard.* cap. 18. n. 6. Fr. Emman. *in sum. tom. 2. c. 15. n. 10.* Ugolin. d. §. 8. n. 3. in fine, Petrus de Ledesma *in sum. part. 1. de sacram. Ordinis*, cap. 7. post. 8. concl. Nicol. Garcia dict. cap. 5. n. 130. Azor. inst. moral. p. 2. lib. 3. cap. 4. q. 9. Ugolin. d. cap. 26. §. 8. n. 3. Alphonse de Narbona d. loco, num. 64. pag. 13. Sanchez *in opusc. moral.* lib. 7. c. 1. dub. 24. n. 5. & dub. 35. n. 2. Marchin. d. tract. 2. p. 6. cap. 6. diffic... D. Acunia *in d. c. neminem*, dist. 70. n. 13. Quamvis contrarium, nempe posse quem promoveri non solum ad titulum beneficii iam quæsiti, sed etiam quærendi, ex gloss. magna circa medium, in cap. Osias, 61. dist. tenet Majol. *de irregul.* lib. 4. cap. 15. n. 3. Sayr. *de censur.* lib. 4. d. 14. n. 19. ampanil. d. c. 4. n. 10. Barbos. *de Episcop. Pars 11.*

Poterit tamen quis promoveri ad sacros Subdiaconatus, & Diaconatus Ordines, ad titulum beneficij, non obstante, quod non lucetur illius fructus nisi post suscepsum Presbyteratus Ordinem, ut decisum referunt Garcia dict. part. 2. c. 5. n. 110. Armendar. in addit. ad recopil. legum Navarræ, lib. 2. tit. 8. lege 1. de patrimonio clericor. num. 11. Marcel Vulpe cap. 8. num. 1.

Obtinens Capellaniam in Capella Papæ, licet sit ad nutum amovibilis, potest ad illius titulum ordinari, prout resolvunt Navar. conf. 20. de tempor. ordinat. Sayr. decis. 50. eodem tit. quos refert, & sequitur Aloys. Rice. *in praxi fori Ecclesiast.* resolut. 334. in fine.

Coptatus in Collegium Seminarii, non potest ordinari ad titulum Seminarii, nisi ob causam inseriendi beneficio, quod forsitan esset Seminario iunctum: poterit vero ordinari sub certa assignatione fructuum in Seminario facta causa interviendi beneficio juncto Seminario, ut inseriat donec sibi propositum fuerit de congrua sustentatione; ita refertur decisum Zerola *in praxi Episcop.* part. 1. verb. *Seminarium*, §. 6. Læl. Zech. *de repub. Ecclesiastica*, rub. *de clericis*, sub n. 7. vers. 84. Salzed. *ad Bernard.* cap. 18. num. 9. Flamin. *de resignat.* lib. 2. quast. 6. num. 32. Galet. *in margarita casuum conscientia*, verb. *Ordo*, penult. Pias. d. p. 1. cap. 1. num. 28. Marchin. d. p. 6. diffic. 5. num. 33. Alzedo d. p. 2. cap. 5. num. 56. Armend. ubi suprà, n. 9. & 10. Marc. Anton. Genuen. *in praxi Archiepiscopali*, cap. 8 t. sub n. 2. Garcia dict. part. 2. cap. 5. num. 104. ubi ita additionibus refert declar. Iste Gregorium XIII. clericos Seminarii non posse promoveri ad aliquem Ordinem sacrum ad titulum ipsius Seminarii, nisi pro erario beneficij Seminario uniti, & tunc cum assignatione certi annui redditus, unde sic promotus vivere possit; quæ tamen assignatio cessat postquam ille aliunde se æquè sustentare poterit. Hinc forsitan Sanchez d. lib. 7. c. 1. dub. 45. num. 10. reprobatur Cordub. *in sum. quast. 36.* minus benè tenentem, collegialem ex aliquo collegio majori Salmanticensi, aut Complutensi, qui ad aliquem recipiendum gradum Doctoratus suos actus cum satisfactione defendit, posse ad titulum illorum sacris ordinari absque beneficio, vel patrimonio.

Justè profecto Trident. Synod. d. c. 2. sancivit, ne beneficium, ad cuius titulum quisquam promotus fuerit, ipse resignare valeat, nisi facta mentione, quod fuerit, ad illius titulum promotus, quo quidem casu minimè tunc erit admittenda ista resignatio, nisi constito, quod aliunde vivere commodè possit renuntians, & aliter facta nulla sit, juxta clausulam illam nullativam Concilii *in d. cap. 2. ibi*, si aliter fiat renuntiatio, irrita erit, ex quo text. sic resolvunt Flamin. *de resign.* lib. 2. q. 6. n. 36. subjungens ita fuisse resolutum per Rot. Rom. *in una Salmantina coram D. Orano de mensa Maii anno 1588.* Aloys. Rice. *in praxi fori Ecclesiastici* decis. 314. n. 1. in edit. & resol. 272. n. 1. in fine, & num. 2. in 2. edit. Ugolin. *de officio Episcopi* cap. 14. §. 3. & cap. 26. §. 8. n. 4. Stephan. Gratian. *discept. forens.* cap. 991. Valenzuela *conf. 42. num. 21. tom. 1.* Sanchez *in opusc. moral.* lib. 7. cap. 1. dub. 3. num. 1. ubi subdit, quod si fiat renuntiatio beneficij non facta mentione quod ad illius titulum est ordinatus, & habet aliunde unde viveret, non est valida in foro conscientiae: Rota coram Gregor. X V. decis. 447. num. 1. & ibi Beltramini. num. 9. Nicol. Garcia dict. cap. 5. num. 217. ubi num. 214. quod est nulla etiam in foro conscientiae, Campanil. dict. rub. 8. cap. 6. num. 2. Petrus de Ledesma *in sum. p. 1. de sacram. Ordinis* c. 7. concl. 10. Marchin. diffic. 7. d. loco. Armend. ubi suprà, num. 21. ubi num. 22. cum Garcia n. 193. atque

que aliis decisum refert pro forma traditum esse, ut resignans teneatur facere mentionem, se ad titulum illius fuisse promotum, adeo quod per æquipollens adimpleri non possit: quod etiam tradit Massobr. *in in praxi habendi concursum, reg. 5. dub. 1. n. 45.* Unde ³³ ter resignatione de tali beneficio facta, non habita mentione, quod in illud fuit promotus, ultra quam quod sit nulla, ut supra ostensum est, resignanti competit actio spolii, ut fuisse declaratum à sacra Congregatione, & decisum in Rota coram Illustrissimo Domino meo Cardin. Millino, 19. Novembris 1602. in Aretina Plebis, referunt Garc. d. c. 5. n. 438. Piasac. in praxi nova Episcop. lib. 1. c. 1. n. 44. vers. ampliari posset, pag. 53. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. §. 10. n. 35. Iatè Gratian. disc. forens. tom. 5. c. 991. Burat. decis. 8. 10 n. 13. quia cum resignatio non teneat, jus non abdicatur à resignante, ut dicit Garcia d. c. 5. n. 225. & in hac materia est bona sacrae Rotæ Rom. decisio in Leodiensi Canonicatus S. Ioannis, 28. Iunii 1621. coram R. P. D. Remboldo, tenoris sequentis.

³⁴ Domini dixerunt Canonicatum esse adjudicandum Thedoro, quia ipse fuit de eo provisus per obitum Balduini à Serenissimo Electore Coloniensi, vigore Indulti amplissimi, quod habet à Sede Apostolica.

Nec obstat quod dicitur, dictum Canonicatum vacasse per resignationem dicti Balduini ad favorem Egidii, & non per ipsius obitum, dicta resignatio fuit nulla, id est que nec jus, quod prius habebat, fuit ab eo mediante dicta resignatione abdicatum, sed vacavit per mortem. Caputq. decis. 215. p. 2. Cardin. Seraph. decis. 1498. n. 8.

Quod autem resignatio fuerit nulla, patet, quia fuit facta contra formam Concilii Tridentini c. 2. de reform. sess. 21. ex quo non fuit in ea expressum, quod Balduinus esset promotus ad titulum dicti Canonicatus, prout in dicto Concilio expressè disponitur: & quod hoc casu resignatione sit nulla, tradunt Paris. de resignat. lib. 2. q. 6. n. 36. & 39. Garz. de benef. c. 5. n. 192. & seq. & Gonzal. ad reg. 8. gloss. 5. §. 10. n. 5. & tenuit Rota in Aretina Plebis, coram Illustrissimo Cardinale Millino, relata per eundem Garz. dict. c. 5. part. 2. num. 438.

³⁵ Nec obstat quod dictum sacrum Concilium decrevit, quod dicta mentio fieret in resignatione ad effectum tanum, ne clericus in opprobrium Ordinis clericalis mendicare cogatur; & cum huic inconvenienti satis fuerit provisum mediante clausula, *Constituto quod resignans habeat aliunde*, &c. in dicta resignatione apposita, videatur dictam resignationem ob defectum dictæ expressionis non posse dici nullam, eo quod forma potest adimpleri per æquipollens, quando habetur effectus à lege desideratus: quia fuit respondsum, quod dictum Concilium, ut pinguis provideret, ne clerici ullo tempore in mendicitatem inciderent, non solum dispositum, quod resignationes non admitterentur, nisi constito quod resignans haberet aliunde unde commodè vivere posset; sed ulterius decrevit, quod in resignationibus mentio fieret, quod resignans fuerit promotus ad titulum beneficii, quod resignat, ad hoc ut vincularetur ab eo à quo resignatione erat admittenda; si ita videtur, patrimonium resignantis, quod alias potuisset distrahere; perinde atque fuisse vinculatum, si ad titulum illius fuisse ordinatus; unde non potest dici quod mediante dicta clausula, *Constituto*, &c. fuerit intentioni dicti Concilii satisfactum, quia ex duobus requisitis non sufficit alterum adimplevisse, l. cum hi, §. si Prator, & ibi gloss. ff. de transact. l. si heredi plures, ff. de condit. institut. Dec. consil. 433. n. 6. Sarnens. in reg. de public. resignat. q. 8. n. 2. Plut. decis. 193. lib. 1.

³⁶ Et imodt cum dictum Concilium ulterius etiam pro-

cedendo annulet resignationes aliter factas, sive continet decretum irritans, non potuisset forma ab eo tradita per æquipollens adimpleri, sed debebat servari ad unguem. Aldobr. conf. 92. num. 27. lib. 1. cum aliis per Marescot. var. resolut. lib. 2. cap. 38. n. 10. & in terminis dicti Concilii, quod non possit adimpleri per æquipollens, firmat ex sententia sacra Congregationis Illustrissimorum Sacri Concilii Interpretum, quam refert ad extensum Garc. loco proxime citato, n. 193. Gonzal. ubi supra n. 15. & fuit dictum in dicta Aretina Plebis, coram Illustrissim. Cardinale Millino.

Non obstat quod Concilium non comprehendit resignationes factas in manibus Papæ, quia hoc est enim restringere dispositionem dicti Concilii, quod loquitur generaliter de omnibus resignationibus, & propterea generaliter intelligi debet, maxime cum eadem ratio militet in omnibus, nec subsit causa dictæ restrictivæ, & quod locum habeat etiam in resignationibus factis coram Papa firmat. Garz. ubi supra, num. 193.

Non obstat quod Constitutio Pii V. solum mandat apponi clausulam *Constituto*, &c. quia non est correctiora decreti dicti Sacri Concilii, nec loquitur de beneficiis, ad quorum titulum resignans est promovetus.

Non obstat quod Papa in genere cogitare potuerit, quod resignans esset promotus ad titulum beneficii, quod resignat, quia Concilium, ut dictum est, recitat pro forma, quod fiat expressio dictæ qualitatis; unde illa servari debet, ex allegatis. Ultra quod Papa potuit etiam cogitare, quod resignans non esset promovetus ad titulum illius beneficii, eo ipso quod sibi hoc non fuit expressum.

Non obstat quod saltem Canonicatus remansit Sedis Apostolicæ affectus per appositionem manus Pontificis, quia dicta affectio per appositionem manus non intrat quando resignatione est nulla, & per consequens beneficium vacat per obitum, & non per resignationem, Achil. decis. 24. de restitut. spoliat. Rot. decis. 24. sub n. 1. ut lit. pendent. in nov. & 419. part. 1. divers. & decis. 570. n. 8. vers. vel diversa eveniat, p. 1. in recent.

Non obstat quod etiamsi resignatione sit nulla, tamen locus est affectioni, quando talis nullitas provenit culpa resignantis. Garz. d. tract. de benef. part. 5. cap. 1. §. 2. n. 170. quia hoc procedit quando resignans est in culpa, quoinius resignatione sortiatur effectum ob non implementum conditionis; nam tunc dicta conditio habetur pro impleta in præjudicium resignantis, & per consequens abdicatur Ius à resignante, & beneficium vacat in Curia, remanetque effectum, & reservatum; secus est, quando resignatione fuit nulla de per se, & ex alia causa, quam ob non implementum: tunc enim per hujusmodi resignationem non abdicatur Ius à resignante, & benè, per eundem Garc. part. 11. cap. 3. n. 217. ut exemplum adducit in resignatione simoniaca, per quam non abdicatur Ius à resignante, etiam quod sit pura, & per consequens nec beneficium vacat, nec illud remanet affectum, quia Papa non voluit providere, nisi in eventum in quem vecaret per resignationem, & affectio non porrigitur ad vacationem diversam, ut in d. decis. 570. n. 8. p. 1. in recent.

Unde cum in casu de quo agitur, resignatione non fuerit nulla ob non adimplementum, sed quia non fuit in ea servata forma Concilii, merito non fuit jus abdicatum à resignante, & per consequens Canonicatus vacavit per obitum, & non per resignationem, neque, ut dictum est, remansit affectus, ex allegatis. Hactenus dicta decisio Rotæ.

In minoribus Ordinibus constitutus non ligatur dispositione

dispositione text. in d. cap. 2. imd potest beneficium resignare , etiamsi non habeat aliunde , quo vivere possit. Ita Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 35. n. ult. Hermosil. ad Greg. Lop. 1. 15. gloss. 1. n. 104. tit. 5. par. 5. Flamin. d. quest. 6. n. 178. Ugolin. d. cap. 26. §. 8. n. 4. vers. postremo. Azot. inst. moral. part. 2. lib. 7. c. 20. q. 7. Fr. Emman. tom. 2. c. 15. n. ult. Stephan. Gratian. dict. c. 159. à num. 9. Ceval. q. 561. n. 26. Garcia d. c. 5. num. 203. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 6. q. 34. num. 4. † In Sacris vero constitutus non potest ullo modo beneficium resignare, etiamsi ad illius titulum non fuerit promotus, nisi aliunde habeat unde commodè vivere possit , ut sancivit Pius V. in Const. quæ incip. Quanta Ecclesia Dei, ibi : Sed nec horum ullus sacro Ordine mancipatus, nisi religionem ingressurus, valeat ullo modo beneficium, vel officium Ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit, quo in vita possit commodè sustentari: quæ constitutio licet loquatur de resignationibus factis coram Ordinario, habet tamen locum etiam in Curia, quia militat eadem ratio in proposito, prout de stylo Curiae servari testantur Flamin. de resignat. benef. lib. 3. q. 14. n. 3. & lib. 5. quest. ult. n. 176. Nicol. Garcia dict. cap. 5. n. 298. quos refert, & sequitur Aloys. Ricc. dict. resolut. 272. in fine. † In qua quidem Curia non admittitur resignatio alicujus in Sacris constituti , nisi cum clausula , quod resignans aliunde habeat unde commodè vivere possit, quæ clausula intelligitur de illa necessaria sustentatione , quæ sine penuria sufficit , inspecta qualitate personæ , & loci, ut fuisse in Rota resolutum dicit Nicol. Garc. d. cap. 5. n. 207. & 208. & in hoc plurimum tribuitur judicis arbitrio, qui considerata qualitate personarum, locorum, & temporis judicabit, ut per Ceval. communium contra commun. q. 561. à num. 27. Menoch. de arbitr. casu 216. n. 12. & 13. Steph. Gratian. d. c. 159. n. 15. Ex quibus ,

¶ Primò colligo, renunciationem beneficii, ad cuius titulum quis S. Cris fuit ordinatus, factam etiam cum pensione sufficienti ad congruam sustentationem, non valere, nisi facta mentione, quod ad illius titulum fuit promotus ; quia id traditum est pro fama, & indistinctè annullatur resignatio aliter facta : ita decimus esse tenet Garcia d. p. 2. cap. 5. n. 515. & refert etiam additio ad Navar. conf. 4. de renunt. sequuntur Ugolin. de potestate Episcopi, cap. 26. §. 8. num. 4. & Homobon. d. tract. 2. c. 2. q. 23. in fine, & tenuit Rota in d. Leodiensi. Quamvis contrarium, imd talem valere renunciationem , ex stimaverint minus bene Navar. d. conf. 4. de renunt. in novis, Flamin. d. lib. 2. q. 7. n. 41. F. Emman. tom 2. sum. c. 15. n. 12. Campan. d. c. 6. n. 6. novissimè Marchin. d. p. 6. cap. 6. diffic. 7. n. 40. ex ea scilicet ratione, quia tunc cessat finalis ratio , videlicet dedecoris clericalis. propter quam constat eo in textu Concilium vetuisse resignationem beneficii assignati in titulum ; cessante enim causa finali , debet cessare & effectus , sicuti aliquo in ductus auctoritatibus firmavit Tiraquel. in tract. cessante causa, limit. 1. n. 1. & alii plures relati per me axiom. 40. num. 4. sed huic objectioni satis responsum est supra in dicta Rota decis. n. 35.

43 Secundò colligo, procedere in permutatione , quæ nulla est, non facta mentione, quod ad titulum beneficii permutati fuit sacris Ordinatus , ex verbis Concil. d. cap. 2. ibi , id vero beneficium resignare non possit ; resignationis enim nomen simpliciter prolatum , complectitur illam quoque ex causa permutationis factam. Rebuff. super reg. de infirmis resign. gloss. 4. n. 1. & 5. cum aliis per me adductis de appellativa verbor. appell. 237. ac propterea regulam præcitatem de infirmis resignantibus , & decedentibus infra viginti dies numerandos à præstito consensu, ut invalidus sit actus, habere etiam locum si ex causa

permutationis fecerit , ut demonstrant verba dictæ regulæ, & succurrat ratio ; quia qui permuat , resignat ; nam duo actus considerantur in permutatione, videlicet renunciatio, & permutatio , ut inquit Boët. decis. 2. n. 16. Ita tenent , ac decisum refert Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiepiscop. Neapol. part. 1. decis. 17. n. 2. ubi quod permutans beneficium ad cuius titulum fuit ordinatus , tutus erit in foro conscientiæ, si illud quod de novo habuit, est æquivalens, Gonadal. ad reg. 9. Cancel. gloss. 5 § 10. à num. 34. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 150 num. 3. Rota Romana apud Farin. decis. 614. in noviss. Nicol. Garc. d. cap. 5. n. 218. & quod dispositio Concilii habeat locum in permutatione , prout Sacram Congreg. declarasse 18. Iulii 1602. ait Stephan. Gratian. d. c. 159. n. 3. & in addit. ad decis. 189. per quam etiam dictum fuisse refert d. n. 3. quod † permutans tacendo ordinationem, ac titulum, tutus est in foro conscientiæ, si illud quod habuit in causa permutationis , erat æquivalens, de quo etiam testatur Armendar. ubi supra, n. 31. Hinc non immeritò limitant supra positam resolutionem quando permutans consequitur validè possessionem pacificam alicujus beneficii sufficientis ad congruam, cum Rota in Mutinen. Canonicatus, 4. Decembr. 1609. coram Gregor. XV. decis. 441. n. 3. Ugolin. d. cap. 26. §. 8. n. 4. vers. secundò excipitur, Massob. d. requis. 5. dub. 1. num. 45. Coccin. decis. 317. Buratt. decis. 830 num. 14.

Tertiò , colligo, non procedere in privationibus, & renunciationibus inductis à jure, cum sub dict. cap. 2. comprehendantur tantum resignationes voluntariæ, prout decisum refert Nicol. Garcia d. cap. 5. n. 219. & seq. Si tamen veniat privandus per sententiam beneficii, ad cuius titulum fuit ordinatus, est illi aliquid derelinquendum, unde se alat prout bene resolvit Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiepiscop. Neapol. decis. 18. p. 1. Unde sacra Congr. Conc. sub die 5. Febr. 1604. cuius memini in collect. Bullar. verb. Patrimonium, censuit patrimonium clerici , ad cuius titulum fuit quis ad sacros Ordines promotus, non posse capi in executionem ob illata vulnera alicui, ad reficiendas curationis expensas à Judice condemnati, etiamsi nihil aliud præterea possideat.

Quarto colligo, quod jurans resignare beneficium ad cuius titulum fuit promotus , vel procuratorem constituit ad resignandum, & juravit non revocare, nondum compelli minimè poterit , ut cum effectu renuntiet, verum etiam prourationem revocare valebit, præmissa tamen absolutione à juramento; cuius quippe absolutionis impetratio accedere debet , ut peccatum vitetur , non autem ad validandum actum revocationis, cum circa absolutionem sit etiam valida revocatio. Ita decisum refert Flamin. dict. q. 6. n. 43. Nicol. Garcia d. c. 5. n. 232. in 2. declar. Armendar. d. loco, num. 29. Azot. inst. in moral. p. 2. lib. 7. cap. 22. q. 6. Ugolin. d. cap. 26. §. 8. sub num. 4. Campanil. dict. cap. 6. num. 4. Aloys. Ricc. in præz. fori Eccles. resol. 272. num. 2. Marchin. dict. part. 6. cap. 6. diffic. 7. n. 39.

Beneficium igitur , ad cuius titulum est facta promocio, si resignare velit ordinatus , tenetur exprimere ad illius titulum assumptissime Ordines , ut ostensum est: qua declaratione facta caveat Superior, ne ipsum admittat, nisi antea sibi constiterit illum habere unde possit commodè sustentari, quo non perquisito , si acceptavit illum non dubitatur, validam esse , sed ipse tenebitur eidem ministrare alimenta , eo quod non caret culpa , & ita saepe decisum fuisse ipsas declarationes afferentes , referunt Flamin. de resignat. lib. 1. quest. 6. post n. 41. Aloys. Ricc. dict. resolut. 272. n. 2. Campan. dict. cap. 6. num. 3. Marchin. d. p. 6. c. 6. diffic. 8.

- 48 Quintò colligo fructus beneficii, ad cuius titulum fuit quis promotus, non posse hypothecari, nec obligari, quia ille, qui non potest bona alienare, nec etiam potest ea hypothecare, seu obligare, argum. l. ult. C. de rebus alienis non alien. & quæ tradunt Pinel. in l. 1. C. de bonis mat. part. 3. num. 19. D. Barbosa in l. 1. p. 3. n. 39. ff. soluto m. t. Rebello de obligat. just. p. 2. lib. 6. quæst. 3. n. 15. † Tanta est enim decoris clericalis vis, & auctoritas, ut fructus beneficii obligare ex conventione non licet, nec etiam in subsidium aliorum bonorum in causam judicati capere & in illis executionem fieri si clericus egeat, ac petitam summam, qua se alit, excusare non possit, Abb. in cap. cum olim si secundo, n. 5. de restit. spol. Franch. in cap. reprehensibilis, post n. 21. de appellat. Ias. in l. commodatis, post n. 1 ff. de re judic. Gail. lib. 1. observat. 117. n. 9. † Si enim miles, qui sub armata militia stipendia meruit, condemnatus, eatenus quatenus facere potest, solvere cogitur, ex l. miles, ff. de re judic. & sic clerici, juxta gloss. 2. in fine, in d. l. miles, cum militibus assimilentur in cap. 2. de paenit., lib. 6.
- 50 † Et ideo clericus, qui juravit se Titio solutum mille, cum pervenerit ad pinguiorem fortunam, & postmodum Episcopalem adeptus sit dignitatem, non tenetur jam dictam persolvere summam de fructibus Episcopatus, ut consuluit Bald. consil. 208. incip. Super predicto, vol. 2.

Patrimonii sub vocabulo quid veniat in praesenti materia?

- 52 Patrimonii vocabulo in hac re intelligitur, non solum quicquid ex patris bonis filio obvenit, verum etiam omne id quod aliunde hereditate seilicit, vel donatione, & quavis ex causa illi delatum est, ex ea ratione, quia satisfit intentioni Canonum, & Concilii, undecumque habeat vietum, ne mendicet. Ita Campan. in diversorio Iuris Canonici, rub. 8. c. 4. n. 1. Ugolin. de potest. Episcopic. 26. §. 9. n. 3. Bonac. d. disp. 3. quæst. 1. punct. 9. n. 13.
- 53 Qui enim beneficium Ecclesiasticum sufficiens non habet, patrimonium saltem idoneum habere debet, ad cuius titulum non omnis ordinandus est, nisi dispensatio Episcopalis præcedat, per verba Concil. Trident. sess. 21. de reformat. cap. 2. ibi, Patrimonium verò, vel pensionem obtainentes ordinari posthac non possint; nec semper convenit hanc dispensationem elargiri, sed ex causa, prout ejusdem Concilii verba clare demonstrant, ibi: *Nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum: quare cum Concilium illic permittat Episcopis facultatem dispensandi cum aliqua prædictarum causa um, si illa deest, sublata debet esse prædicta potestas, per reg. cap. cum cessante, de appellat. Et firmant in propriis terminis, me citato in hoc loco, Marcel. Vulpe d. cap. 8. n. 10. Navar. consil. 14. n. 2. de tempor. ordin. in nov. ubi refert se Pintae vidisse negatam cuidam facultatem ascendendi ad Subdiaconatum, ob defectum tituli beneficialis, tametsi habuisset patrimonium trium millium scutorum: quæ Navarri resolutio colligitur ex Concil. d. cap. 2. ibi, Nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos, quæ verba cum denotent boni viri arbitrium, hoc est voluntatem rationi submissam, l. fideicommissaria, ff. de fideicom. libert. Gloss. verb. Visum, in c. 2. de corpore vit. Lap. alleg. 60. n. 3. ideo si Episcopus legitimè non interponat arbitrium, Deum solummodo judicem habebit. Gloss. verb. relinquitur, in cap. statutum, §. accessorem, de rescript. in 6. Calcan. consil. 38. n. 7. ac proinde non dabitur appellatio, quia Superior non potest animum, & conscientiam inferioris immutare. Bald. in l. 2. num. 10. vers. scias tamen, Cod. de sent. ex*

brevic. recit. Covar. var. lib. 2. cap. 12. n. 3. vers. & ab eo ex quibus nullum posse contra prohibitionem sui Prælati ordinari, aut de illo conqueri, seu ab eo appellare, eo quod illum ordinare noluit, resolvit Aloys. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. decis. 393. in 1. edit. alias resol. 587. in 2. edit. & censuit Rot. in Elboren. Ordinum 24. Octobr. 1618. coram R. P. D. Remboldo, & 18. Februarii 1619. coram R. P. D. meo Cocino Decano.

Quæstio tamen contingibilis est, an ubi beneficium sit tenuerit, & extra patriam, cui ad congruam sustentationem jungatur patrimonium, ad quem spectabit tunc ordinatio, num ad Episcopum beneficii, vel ad Episcopum patrimonii; Pertinere ad quemlibet, sed de alterius licentia, tenet Quarant. sum. Bullarii verb. Ordo, vers. secundò extende, Julius Cæsar Madius de sacris Ordinibus. cap. 5. n. 28. & 29. sed ad Episcopum beneficii spectare videtur, cum ratione patrimonii nullus acquirat forum, & efficiatur subditus Episcopi loci, in quo existit.

Quantitas patrimonii, ad cuius titulum Ordinem factum quis suscepturnus est, debet esse tanta, ut fructibus inde perceptis sustentari honestè ipse possit, ut insinuat Concil. Trid. d. cap. 2. & diximus suprà num. 8. cum seqq. Sed an sufficientia patrimonii sit attendenda in initio imprestationis dimissorialium, vel sufficienti illud ordinandus obtineat post dimissorias, sed tamen antequam ordinetur? Vide Jacob. de Graff. de temp. ordin. consil. 4. tom. 1.

Patrimonium super re immobili constitui debet, nam si super rebus mobilibus constituatur, non esset satisfactum menti Concil. Trident. cum res mobiles facile vel extinguantur, vel consumantur. Ita Navar. consil. 34. de temporib. ordinat. Azor. institut. inst. p. 2. lib. 3. cap. 4. q. 7. Graffis consil. 4. de tempor. ord. tem. 1. Ugolin. d. c. 26. §. 10. n.. Molfes. d. cap. 15. n. 4. & 5. Nicol. Garc. d. p. 2. c. 5. n. 105. & 111. D. Acuñi in comment. ad cap. neminem, dist. 70. n. 11. Bonac. d. punct. 8. n. 15. in fine, ubi etiam quod hujusmodi bona debent esse frugifera, Aloys. Ricc. in praxi fori Eccles. decis. 315. in 1. edit. & resolut. 273. in 2. edit. ubi etiā refert decilum, non esse admittendum ad Ordinem sacrum, qui non habet patrimonium sufficiens, si promissionē habuit de aliquo, quod suppleret id quod deerat. Neque bona, ex quibus patrimonium hujusmodi constituitur, debent esse hypothecæ subjectæ pro debito; posito autem onere hypothecæ non potest ordinatus ali & sustentari ex iis bonis, si creditor velit solutionem sibi fieri, nec Concil. in d. c. 2. prohibens alienationem patrimonii, ad cuius titulum quis promotus est, tollit obligationem antea contraham, aut juri alteri quæ sitio derogat. Navarr. consil. 18. de tempor. ordinat. Si verò bona non sunt hypothecæ subj. ita quamvis dominus sit ære alieno ita gravatus ut non remaneat soluto debito patrimonium sufficiens ad ipsius sustentationem; seu ad patrimonium constituendum, arbitror titulum in hujusmodi bonis validè constitui posse, quia ordinatus habet illorum non unum, & jus ad fructus, & potest illa validè alienare, & multò fortius titulum constituere, quamvis fortè fieri possit, ut graviter peccet, si aliunde nequeat creditoribus satisfacere. Ita Stuar. de censur. disp. 4. sect. 3. n. 15. vers. contrarie, Garc. d. p. 2. cap. 5. n. 139. cum seqq.

Ad titulum patrimonii, quod consistat in censu tam vitalicio, quam perpetuo & redimibili, posse quem ordinari resolvunt Nicol. Garc. de benef. p. 2. c. 5. n. 45. Alzed. d. part. 2. q. 5. n. 55. Cenc. de censib. part. 1. c. 3. q. 3. art. 2. à num. 4. usque ad num. 34. ex ea ratione, quia est titulus per se frugifer, certus & firmus. ex quo quis acquirit jus habendi certam pensionem, ex qua congruè vivere possit. Quicquid teneant Vgolin. de

de officio Episcop. cap. 26. § 10. num 2. & § 12. num 3.
Bonac. dict. punclo 8. num. 14. vers. ego verò. Nam licet census perpetuò redimi, & extingui possint, potest tamen in ipsa tituli cretione haec cauio adhiberi, ut in casu redemptrionis, & extinctionis pecunia ex Episcopi decreto iterum quamprimum in beneficium ejusdem promoti implicantur, & reinvestiatur: ita declaravit sacra Congr. Concil. sub die 2. Iulii 1619.

56 Ad titulum donationis alicujus potest quis ordinari, si ita Episcopus judicaverit, assumendum pro necessitate, vel utilitate Ecclesiae dummodo donatio sit realiter vera, & non ficta, quæ deinceps absque Episcopi licentia alienari non possit, donec beneficium sufficiens adepus sit, vel aliunde habeat unde vivere possit: ita decisum referunt Zech. de repub. Ecclesiastica, cap. de clericis, sub n. 3. vers. 8. 4. Campan. d. rub. 7. cap. 4. num. 3. Moscon. de majest. milit. Eccles. lib. 1. part. 2. cap. 1. pag. 380. Ugolin. de officio Episc. cap. 26. § 9. num. 4. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 3. c. 4. q. 1. Alphons. Narbona citato loco, num. 9. part. 5. Alzedo d. p. 2. cap. 5. n. 57. Nicol. Garcia de benef. p. 2. cap. 5. num. 79.

57 Ordinatus cum patrimonio procedente ex donatione ficta, quando scilicet inter iplos donatorem, & donatarium dictum est illam fieri pro forma, & ad apparentiam, non manet securus in conscientia, imò revera esset tanquam ordinatus sine titulo, proindeq; incurrit, poenam suspensionis positam contra ordinatum sine illo, per Constit. Sixti V. contra clericos male promotos. Sic docent Vivald. in Candel. aureo, in explicatione d. Const. notab. 14. Spin. in speculo testam. gloss. 18. n. 75. Perr. Ledesma in sum. tom. 1. de Sacram. Ordinis, cap. 7. concl. 6. difficult. 5. Caril. in itinerario ordinandorum, sect. 2. cap. 2. num. 17. Vasquez p. 3. tom. 3. disp. 243. in fine, † ubi ait grave peccatum esse, si factio patrimonio, vel beneficio ordinetur, Cevall. q. 527. n. 13. Suar. de censur. disp. 31. sect. 1. n. 34. & 35. Filliuc. tract. 17. cap. ... n. 89. Franc. Leo in thesauro fori. Eccles. p. 3. cap. 39. n. 33. Ugolin. de officio Episc. c. 26. § 18. Sanch. de Matrim. lib. 6. disp. 32. n. 8. in fine, vide tamen alleg. seq. n. 28. cum seqq.

58 Si tamen pactum, & conditio in patrimonio adsit de illo reddendo, cum ordinatus habuerit beneficium sufficiens, vel alias unde vivere possit, nulla tunc incurrit suspensio, cum non sit contra mentem, & dispositionem Concil. Trid. in d. c. 2. prout resolvunt Nicol. Garcia d. cap. 5. n. 169. D. Acuña in d. c. neminem. dist. 70. n. 21.

59 Utrum autem habere dicatur patrimonium filius, qui amplum expectat ex bonis paternis, maternis ve? Et vide: ut dicendum quod sic, cum enim vivente parte quodammodo dominus videatur, §. sui autem & necessarii, ubi Gloss. Institut. de heredum qualitate, & estimum parris estimum filii existinetur, Gloss. in l. 2. C. qui atate, lib. 10. Alexand. in l. suis, ff. de liberis, & posthum. ubi Alciat. num. 10. dicit quod validum est argumentum, Pater est dives: ergo & filius, de quo etiam Flamin. de resignat. lib. 2. q. 6. n. 3; cum seqq. Molin. de justit. tract. 2. disp. 146. vers. illud praevara. Bened. Egid. ad l. 1. C. de sacros. ant. Eccles. part. 6. §. 1. n. 30. in fine, D. Acuña ad c. neminem, n. 10. in princ. dist. 70. Ideo posse quem ordinari absque patrimonio, si habeat patrem in divitem, resolvit Surdus de alimentis, tit. 7. quest. 37. n. 2. Sed contraria opinio nem veriore dico, imò ordinandum non esse, quamvis haberet patrem divitem, nihil assignantem pro vita, & portione, quia Concil. d. loco, vult patrimonium verè obineri, & non fictè & ita melius hanc partem tenet Flamin. d. q. 6. num. 28. Ugolin. d. c. 26. §. 9. n. 3. Campanil. d. rubric. 8. c. 5. n. 3. Molfes. in sum. tract. 2. c. 15. n. 5. Sanch. de Matrim. lib. 8. disp. 19. n. 21. Nicol.

Garc. d. cap. 5. n. 91. & 92. Alphons. Narbona d. loco. à num. 47. pag. 11. in princip. Alzedo d. p. 2. c. 5. n. 62. cum seqq.

Quamvis donatio inter patrem, & filium invalida sit, juxta vulgaria iura, quæ referunt Gutier. de Sacram. infirm. part. 1. c. 4. n. 1. Fontanel. de pactis nupt. claus. 4. in princip. à n. 1. cum seq. & gloss. 7. p. 1. n. 1. nihilominus potest pater donare filio, quod ad patrimonium sat sit, & donatio valebit, prout resolvunt Flamin. d. quest. 6. n. 9. Narbona d. loco, n. 19. in fine, Ugolin. d. §. 9. n. 4. Melioratio enim facta filio pro suscipiendis Ordinibus, etiam non interveniente tradizione, erit irrevocabilis; juxta l. 17. Tauri, quæ nunc est l. 1. tit. 6. lib. 5. nova Recopil. in ea etenim versatur causa onerosa cum Episcopo, qui alias non ordinaret, ne de suo aleret, & sic post sacros Ordines susceptos, à parentibus revocati non potest. Ita Covar. in cap. Raynaldus, de testamentis § 1. num. 7. Cifuentes dist. l. 17. Tauri, num. 1. ubi Tello n. 81. & 82. Avendan. resp. 17. in fine, Morquech lib. 3. de divis. honor. c. 6. à num. 90. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 35. n. 6. Alphons. Narbona d. loco, num. 23. pag. 7. Sanchez d. c. 1. dub. 44. Fr. Em. nan. in sum. tom. 2. c. 15. n. 8. D. Acuña in cap. neminem. dist. 10. num. 15. Gutier. practic. lib. 2. quest. 15. n. 7. Matiens. dict. l. 1. gloss. 9. n. 8. Mendez de Castro in l. cum oportet, part. 4. n. 165. Azeved. in l. 10. n. 31. tit. 6. lib. 5. recop. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 1. c. 1599. num. 29. Campan. d. rub. 9. cap. 6. n. 10. in fine. Quicquid dicat Spino in spec. testam. gloss. 18. n. 75. & 76.

Utrum valeat assignatio bonorum in præjudicium legitimæ aliis filiis debitæ, si pater totum patrimonium ad sacros Ordines assumendos aliqui irrevocabili donatione donaret? Vide Cevall. commun. contra communes. q. 527. & 682.

Si filius velit promoveri, parentesque nolit justum ei patrimonium constituere, potest filius genitorem constringere iuris remedii, ut illud sibi assignet. Confirmatur ex eo, quia argumentari licet à Matrimonio carnali ad spirituale, per cap. inter corporalia, de translat. Prel. sancimus. Cod. de sacros. Eccles. cum citatis in libello de principiis juris, lit. A, num. 188. Sed cum uxorem ducere intendit, illum potest cogere, ut sibi constituat donationem propter nuptias in dotis recompensam l. fin. C. de dotis promiss. Gulielm. Benedict. in cap. Raynaldus, verb. dotem. quam ei dederat: ergo similiter poterit cogi, ut donationem faciat filio pro ordinibus suscipiendis, & suo Matrimonio spirituali. Ita hanc opinionem tenent Avendan. respons. n. 17. n. 4. Sanch. de Matrim. lib. 1. disp. 26. sub n. 7. Campan. d. rub. 8. c. 5. n. 14. latè Marc. Anton. Genuens. in practic. Eccles. tract. q. 524. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 35. n. 4. & 5. Marchin. d. p. 6. c. 7. diffic. 1. D. Acuña ad cap. neminem. dist. 70. n. 13.

Questio est in hac materia multum controversa, 64 utrum donatio pro suscipiendis Ordinibus filio simpliciter facta conferti debeat, seu imputari in legitimam? Partem negativam in hac questione semper libenter amplexus fui, ex eo quia hujusmodi bona non erant liberè assignata, ut de illis posset ad libitum disponere, quod requiritur in legitima, Cravet. conf. 136. incip. de anno: tum quia † hujusmodi bona sunt data loco alimentorum, & ad supportanda onera Matrimonii spiritualis, cum certum sit fructus filio datos loco alientorum, & ad supportanda onera Matrimonii, quia pauper, & non habet aliunde, unde se alat, non esse conferendos, ut per Gamma Lusit. dec. 140. num. 3. & decif. 164. & decif. 30. num. 13. Surd. de alim. tit. 8. q. 57. n. 2. & tit. 9. q. 34. in princip. Molin. d. Lusit. tract. 2. disp. 308. vers. Gamma Thom. Valasc. alleg. juris tom. 1. alleg. 59. n. 10. Sic etiam † cum hujusmodi bona donata pro suscipiendis Ordinibus non possint.

possint vendi, nec alienari, sequitur quod non debent conferri, prout in expensis factis pro docto-
rando filio resolvunt Perez l.8. tit.2. lib.1. pag. 48.
& tit.7.l.5. Ordinam. pag. 206. Rebuff. de privil. scho-
larium privil. 55.n.3. Valasc. de partit.c.13. n.175.
Bonac. de contractibus disp. 3.q.6.punct. 6. §.unico, n.
67 17. † & in datis pro ingredienda militia resolvunt
idem Valasc. d. cap. 13. n.60. & 61. & plures relati à
68 Flores de Mena ad Gam. decis. 140. in princ. †. Et in
datis ad consequendam dignitatem firmat Rebuff. pri-
69 vil. 56 n.1. & in expensis factis à patre, ut filius nan-
ciceretur aliquod beneficium Ecclesiasticum, tenent
Gutier. pract. lib. 2.q.65. n.10. Marc. Anton. Genuens.
in practicab. Ecclesiast. q.657. Quare fortiori ratione
idem tenendum est in donatis pro suscipiendis Ordini-
bus, quæ nullo modo in legitimam esse imputanda
tenent Anton. Gomez l.29. Tauri, un. 21. ubi Tello
num.16. & Valasc. de Avendan. gloss. 3. num 8. Duen.
regul. 222. num. 3. Garcia regul. 95. n.6. Polydot. Ripa
observat. 234. Roias de successionib. c.7. à n.46. Azeved.
l.10. n.29. & 30. tit. 9. lib. 5. novare copilat. Matiens.
l.3. gloss. 2.n.14. tit. 8. eodem lib. Spin. in speculo te-
stam. gloss. 18. à num. 66. Quintanaduefi. Ecclesiast.
p.2.lib.3. ad finem. Ioan. Garcia reg. 195. n.6. Parlad.
tom.3. quotid. differ. 150. §.4. n.6. Lotter. de re benef.
lib. 1.q.2. n.43. Aloys. Ricc. in praxi fori Ecclesiastici
decis. 594. in 2. edit. & resol. 522 in 2. edit. Ceval. com-
mun. contra commun. q.682. Stephan. Gratian. discept.
forens. c.159. à n.32. Mendez de Castro in l. cum oportet.
n. 165. C. de bonis, qua liberis, Cald. Pereira in l. si
curatorem, verb. Lasis, n.103. & 132. & questionum
forens. in commentar. ad §. sed hec, part. 2. n.48. vers. ex
quo, Instit. de inoffic. testam. Campan. in divers. Iuris
Canonici, rub. 8. c.6. n.12. novissimè Merlin. de legi-
tima, lib. 2. tit. 2.q.23. Duard. in Bullam Coena, can. 8.q.
6. n. 3. ad fin. cum seqq.

70 Quamvis contrarium, immo donationem pro susci-
piendis Ordinibus filio simpliciter factam conferri
debere, seu imputari in legitimam, teneant infra
citandi, ex eo tantum fundamento, quod scilicet do-
natum filio non consumitur in adeptione Ordinum,
sed datur, ut illud post susceptos Ordines habeat
ob ipsius alimenta, & conguam in eo statu susten-
tionem, & quamvis non sit alienabile, est tamen trans-
missibile ad heredes: cui fundamento facile respon-
detur, quod hujusmodi bona sic donata succedunt
loco alimentorum, ne scilicet ordinandus, egeat, ut
insinuat Concil. Trident. in d. cap. 2. & ita non sunt
conferenda, prout fatentur Doctores, nemine discre-
pante; & nihil interest, quod sint transmissibilia ad
heredes, cum hoc in praesenti casu non requiratur, sed
solum sufficiat, quod non possint alienari; quia iura,
quæ id requirunt, habent locum quando res non po-
test alienari ex prohibitione inserta in ipsa re: at ve-
rò in nostro casu hujusmodi bona non possunt alienari
ex prohibitione ipsius rei, sed personæ, quæ
quidem incapax est transmittendi, & alienandi, cum
in ipsis consistant alimenta sua, & ideo non est tuta,
nec iuri consona, aut æquitati respondens opinio hæc
contraria, quam sequuntur Covar. in cap. Raynaldus,
de testam. §. 2. n.7. Ayora de partitionib. p.2.q.13. Aven-
dan. respons. 17. Perez l.4. tit. 12. lib. 3. Ordinam. Fr.
Emman. in sum. tom 2. c. 15. n.8. Joseph. Gonzal. var.
c.12. n.25. Alphons. Narbona citato laco, n.15. pag. 6.
Salzed. ad Bernard. c.18. n.16. Petr. de Ledesma in
sum. part. 1. de Sacram. Ordinis, c.7. conclus. 6. ad finem
Mench. de successionum creat. l.3. §. 22. limit. 17. n.44.
Gutierr. practic. lib. 2. quast. 65. Molin. de instit. tract. 2.
disp. 238. & disp. 241. ad finem, Nicol. Garcia d. cap. 5.
n.159. Valasc. de partit. cap. 13. n.77. cum seqq. Marc.
Anton. Genuens. in practic. Ecclesiast. q.62. Ugolin. de
potestate Episcopi, c.26. §.9. in fine, Bonac. de contract

disp. 3. q.6. punct. 6. §.5. & in Bullam Coena disp. 1. q.
19. punct. 3. §.1. n.14. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 35. n.6.
in fine, Marchin. d. tract. 2. p. c.7. diffic. 10. D. Acuña in
d. cap. neminem, diff. 70. n.3.

Patrimonium hoc super rem certainam constituen-
dum est ita ut sciri debeat, an ad sustentandum cleri-
cum sufficiens sit, ut tenet Concil. Trident. d. cap. 2.
Sed si res incerta sit, id sciri minimè potest, ut per
se patens est: unde nullus potest promoveri ex indu-
stria sua, vel honesto labore, putà quod sit Malicus,
Magister Grammaticæ, Pictor, aut alterius licetæ
professionis, ex qua tantum querit, quod sit sufficiens
ad sustentationem vitæ: ita decisum referunt Ar-
mend. in addit. ad recopil. legum Navarra, lib. 2. tit. 8.
l.1. de patrimonio clericorum, num. 18. Nicol. Garcia
d. cap. 5. n.126.

Sic etiam non poterit quis ordinari ad titulum li-
teraturæ, quantumcumque sit litteris, gradu, & col-
legio insignis, prout tenent Salzed. d. c. 18. n.7. Marc.
Anton. Genuens. in praxi Archiep. Neapol. c.81. n.1.
Petr. de Ledesma d. cap. 7. ante ultimam conclus. Fi.
Emman d. cap. 15. n.15. Bonac. d. p. 8. n.18. Sanch. in
opus. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 35. n.10. Diana resol. moral.
p.4. tract. 4. resol. 52. in fine, Piasac. in praxi Episc. p.1.
c. 1. n.45. in fine, Alphons. Narbona d. loco, num. 73.
pag. 14. Marchin. d. part. 6. cap. 6. diffic. 5. à n.3. 6. Garc.
d. c. 5. n.128. ubi refert ita consuile Sacram Congre-
gationem. Et ideo decretum Concilii Vlysbonen. quo
statutum erat, posse quem ad titulum litteraturæ promo-
veri, iussit Sanctissimus deleri, & dixit se datum
Breve Cardinali Portugalie, ut suos Doctores in jure
Canonico, vel Theologia possit ipse Card. pravio ex-
amine de facto promovere ad sacros Ordines ad hunc ti-
tulum literatura, in qua re suam gravat conscientiam.
Non desunt tamen qui teneant fas esse ad sacros Or-
dines assumere virum litteris insignem, & collegio
illustri cooptatum, vel gradu Licentiaturæ ornatum
honestisque moribus probatum, quamvis titulo ca-
rentem, quia habet unde se possit sustentare, ac loco
patrimonii, sive beneficii, illi est titulus, quo sine de-
decore decenter vivat, & facile valeat beneficium, ac
dignitates obtinere. Quare hanc tuerit partem, & se-
cundum illam Iurisperitos, ac Theologos doctos con-
sultos respondisse refert Henriq. in sum. lib. 19. c.17.
§. 4. in comm. lit. G, sequuntur Vega in sum. part. 1. c. 57.
casu 1. Fr. Emman. d. c. 15. num. 15. Gonzal. ad regul. 8.
Cancel. gloss. 5. n.36. ubi dicit ita consuile Campa-
nil. d. rub. 8. c. 4. n.6. Alzed. in praxi Episc. part. 1.
c. 5. n.66. Avil. de censur. part. 3. disp. 5. dub. 6. ad fin.
Villar. del patronado de Calatayud. p. 4. §. 3. n.22. ad
fin. Gratian. discept. forens. c. 57. n.30. Lotter. d. lib. 1.
quast. 2. num. 41. Mihi primum verius ipsa Concilii
constitutio aperiè insinuat sess. 21. de reformat. cap. 1.
in illis verbis, ibi: *Ne quis deinceps clericus sacu-
laris, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, &
atate, ad sacros Ordines promoteatur, nisi prius legiti-
mè constet eum beneficium Ecclesiasticum, quod sibi
ad viatum honestè sufficiat, pacificè possidere: quibus
verbis tollitur dubitatio, & ego agnovi familiariter
virum insignem in hac Curia Romana etiam in His-
pania habentem annuam pensionem tringita duca-
torum auri de Camera, quem Illustiss. Urbis Vi-
carius ad titulum literaturæ noluit ordinare propter
suprà dicta Concilii verba quæ, ut respondi, id non
permittunt.*

Ille autem qui beneficium non retinet, nec patri-
monium, aut donationem, potest cum penuria Sa-
cerdotum existit, ad sacros Ordines promoveri, dum
modo adsit, qui ei spondeat necessaria subministra-
tur: ita per Sacram. Congregationem decisum refe-
runt Flamin. de resign. lib. 2. q.7. n.11. Lotter. dict.
lib. 1. q.2. n.10. Armend. d. loco, n.2. & 30. D. Acuña
dict.

dicitur. et neminem, n. 11. in fine, Campanil. d.c. 4. n. 6. Cessante enim hac penuria, verum est ad Ordines sacros illum non esse admittendum, qui cum sufficiens patrimonio, & beneficio careat, impetrat ab amico cedulam, in qua promittit se illi necessaria vi- te subsidia ministraturum, nam obligatio ista personalis non est res immobilis, & pacificè possella, & per illam ordinandus haberet quidem jus ad rem, sed non jus in re. Ita Navar. cons. 34. de temp. ordin. Azot. inst. moral. p. 2. l. 3. c. 4. q. 7. Ugolin. de offic. Episc. c. 26. §. 14. n. 2. Molfes. in sum. tract. 2. c. 15. n. 4.

74 Ad titulum pensionis perpetuae Ordine sacro ini- tiari quis potest, ut tenet Concil. Trident. d. c. 2. ibi: Patrimonium vero, vel pensionem, &c. dummodo ad honestè ipsum sustentandum sufficiens sit, prout de beneficio, & de patrimonio suprà dixi, & resolvunt Ugolin. d. cap. 16. §. 14. Marchin. de tract. 2. part. 6. c. 6. diffic. 5. n. 25. Garc. de benefic. d.c. 5. num. 93. & 94. Alzed. d. part. 2. cap. 5. num. 58. Ad hujusmodi tamen pensionis Ecclesiastice titulum ordinari non possunt, nisi illi quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel utilitate Ecclesiarum suarum, juxta d. cap. 2. prout dictum testatur Armend. d. loco. num. 3. ubi n. 4. refert non expedire, ut ad titulum patrimoniū quis ad Sacros Ordines promoteatur, nisi certi fructus ad honestam promovendi sustentationem sufficienter super certis redditibus fuerint in forma legitima, & valida assignati, & num. 7. in fine, dicit pariter resolutum, posse Episcopum ordinare familiarem suum etiam ad titulum pensionis, si pro com- moditate, vel necessitate suarum Ecclesiarum judi- cat ordinandum.

75 Bona hec, ad quorum titulum fuit quis ordinatus, alienari non possunt sine licentia Episcopi, ut habe- tur in d.c. 2. ibi, Atque deinceps sine licentia Episcopali alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possit, quæ verba inducunt nullitatem actus ipso jure, propter adverbium illud † nullatenus, quod tollit omnem potentiam alienandi, ex Glos. in Clem. 1. verbo Nullatenus, de sequest. possess. & resolvunt Gratian. discept. forens. 159. n. 18. Ceval. commun. contra communes, q. 527. n. 10. & q. 900. num. 5. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. ultimi. num. 65. Sanch. de Matrim. lib. 6. disp. 32. num. 7. & ego ipse referto alios quamplures de dictio- nibus usufreq. dict. 236. num. 4 Quo fundamento liqui- dò constare † alienationem patrimonii, aut extinc- tionem pensionis subsequentem promotionem esse inva- lidam ipso jure, concludunt Navar. in cap. 12. n. 18. & consil. 14. n. 2. & consil. 41. n. 3. alias consil. 17. n. 2. & 4. & consil. 21. n. 2. de temporib. ordinat. in novis Valenz. consil. 32 à n. 1. tom. 1. Sanch. d.c. 1. dub. 28. Flam. d. q. 6. n. 1. & 35. Campan. d. rub. 8. c. 6. n. 8. Garc. d.c. 5. n. 176. Gutiert. lib 2. pract. q. 65. n. 10. Ceval. q. 527. n. 9. Alphon. Narbona citato loco, n. 85. pag. 15. Menoch. d. success. crea. §. 22. n. 43. Marie. s. l. 1. gloss. 1. n. 4. tit. 25. lib. 5. recop. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. §. 10. n. 13. Gratian. discept. 159. n. 2.

78 Et quoniam alienatio nomen generale est, ideo complectitur alienationem quacumque ratione fa- etiam. cap. nulli licet, de rebus Ecclesia non alien. l. ult. C. de rebus alienis non alien. & sic omnem actum, per quem dominium transfertur, leg. alienationis, ff. verb. signific. citati per me de appellativa verbor. utriusque juris significat. appellat. 14. n. 1. Amplia igitur primò ut procedat etiam in venditione. Quamvis autem non defuerint, qui contrarium assertere ausi fuissent, ob glossam, quæ illum vendere posse absolute respondet in c. suis questionib. verb. congr. in fin. de prob. prout sunt multi relati à Ceval. q. 527. n. 1. tanquam rem ha- bere ipsam videatur, dum pretium habet. ex sententia Caii in l. quia qui pretio. ff. de usufructu; tamen verior est ampliatio, cum enim hujusmodi patrimonium

expressè fuerit assignatum in titulum, nulla habendæ est consideratio illius rationis, quod pretium suc- cedat loco rei, eo quod facilius consumitur pretium, quæ res immobilis, cum pecunia sit inter res, quæ seruando nequeunt conservari, l. 1. §. fuit quasitum. ff. ad Trebel. & nostram sententiam hoc fundamento post alios, quos citat, tenet Campanil. dict. rnb. 8. c. 6. num. 7.

Secundò amplia in promissione de vendendo, quæ 79 appellatione alienationis continetur, vide Tiraq. de retractu, tit. 2. ad finem, n. 30. Bellacom. tom. 2. commun opinion. lib. 9. tit. 34. n. 339. pag. 383. Menoch. consil. 1. num. 230. Valasc. consult. 77. n. 7. D. Barbosa in l. 1. ff. soluto matrim. part. 3. num. 57. Cald. Pereira de extin- ctione emphyt. c. 1. n. 36. & c. 16. n. 84. & de emptione c. 8. n. 5. & c. 13. n. 11. Stephan Gratian. discep. forens. cap. 115. n. 17.

Tertiò amplia in transactione, si patrimonium 80 dimittat, ex resolutis per Cald. Pereira de resolut. em- phyt. cap. 9. n. 36.

Quarto amplia in divisione ipsius patrimonii, ex 81 citatis à Gama Lusitania decis. 300. n. 4. Valalc. con- sult. 53. n. 4. quia † prohibitus vendere, censetur pro- 82hibitus dividere, ex Tiraq. ad leges connub. gloss. 5. c. 2. 6. vide d. appellat. 14. n. 6.

Quartò amplia in permutatione, quia prohibitus 83 alienare non potest permurare, Tiraq. de retract. lig. §. 1. gloss. 14. n. 30. Cald. Pereira de empt. c. 8. n. 26. & 27. & in nostris terminis Stephan Gratian. d.c. 159. n. 3. Aloys. Ricc. p. 1. decis. 17. Gonzal. ad reg. 8. Can- cellaria. gloss. 5. §. 10. n. 35. cum seqq. Rot. apud Farin. decis. 614. in 1. collect. novissimarum, alias p. 4. divers. & dixi suprà n. 33.

Sextò amplia in donatione in solutum, ex citatis 84 per Tiraq. de retractu lign. §. 1. gloss. 14. n. 2. Menoch. de arbitr. cas. 17. n. 5. Viv. tom. 2. communum opin. lib. 8. tit. 27. n. 29. vers. & quia, & lib. 4. tit. 26. n. 155. vers. 2. Mascard. de probat. conclus. 1142. n. 14. Gutier. pract. lib. 2. q. 157. Cald. de resolutione emphyteusis, c. 5. n. 47. & de empt. cap. 8. num. 26. Vide d. appellat. 14. num. 14. & 15.

Septimò amplia in hypotheca, prout resolvit Al. ys. 85 Ricc. in decisionibus Curie Archiep. Neapolit. decis. 112. part. 2. & dictum est suprà num 48. † qui enim non potest alienare, nec etiam poterit hypothecare, seu obligare, prout ex l. ultim. Cod. de rebus alienis non alienandis, resolvunt Pinel. in l. 1. Cod. de bonis ma- ternis part. 3. num. 19. D. Barbosa in l. 1. ff. soluto ma- trim. part. 3. num. 39. Rebel. de obligat. justitia, p. 2. lib. 6. quast. 3. n. 15. Vide citatos per me dict. appella. 14. num. 9.

Ottavò amplia, ut non tantum hujusmodi patrimoniū alienari prohibeatur, sed nec præscr. bi tem- pore ordinario, prout in supremo Lusitanis Senatu 87 judicatum fuisse refert Melch. Phœbos ejusdem Se- natus decis. tom. 1. decis. 1.

Unde fit Episcopos antequam hujusmodi bona in titulum patrimonii suis ordinandis admittant, pu- blica edicta proponere debere, ut qui jus aliquod in dicta bona habet intra cettum tempus comparere teneatur, & docere de jure suo: quo tempore clapsō omni jure in dicta bona se esse spoliatos memine- rint. Atque hac ratione Episcopi non modò ordi- nadis, sed sibi ipsis etiam optimè consulent, quia ab onere alimentorum eximentur: sic post alios no- nat Quarant. dict. verb. Ordo, vers. quod intellige, in fi- ne. Quare post prædictam diligentiam si credores huji modi patrimonium evincerent, talis revocatio irrita foret, & Episcopus ad nihil teneretur, Navar. consil. 14. & 46. de tempor. Ordin. Sanch. de Matrim. lib. 6. disp. 32. n. 7. & 8. Molfes. in sum. tract. 2. cap. 15. num. 5.

88 Quæstio est in hac materia , an valeat alienatio, seu renuntiatio patrimonii , ad cuius titulum quis Sacris fuit ordinatus , facta sine licentia Episcopi, si tunc alienans habet beneficium , seu alijs unde commodè vivere possit ? In qua quæstione videtur respondendum, prædictam Episcopi licentiam, in eventu de quo agimus, necessariam non esse ; nam Concil. d. cap. 2. solum statuit , quod *deinceps sine licentia Episcopi patrimonium alienari non possit donec aliunde habeat unde viveret*; atque adēd cūm aliunde habeat, non videtur prohibita talis alienatio, cum dictio illa, donec, + sit restrictiva temporis , habeatque natu- ram suspensivam , ex notatis per Chassan. in consuet. Burgundia, rub. 6. §. 6. n. 8. pag. 219. Menoch. consil. 151. n. 40. & consil. 166. n. 1. Surd. consil. 186. n. 15. & consil. 319. n. 16. Bettaz. de clausul. instram. claus. 15. gloss. 4. n. 1. Deinde prædicta dictio, donec, habet in se temporis revolutionem, & intercedentem, ita ut dato beneficio, vel alio , ex quo promotus ad Ordines sacros vivere commodè possit , alienare non prohibeatur patrimonium, ad cuius titulum fuit ordinatus, nec ad hoc requiri licentiam Episcopi. Quare hanc partem tenent Flamir. d. q. 6. n. 16. Ceval. q. 527. n. 8. & q. 561. a. n. 22. & de cognit. per viam. q. 151. a. n. 36. p. 2. Alphons. Narbona d. loco, n. 88. & 89. pag. 16. Valenzuel. conf. 32. n. 21. & 22. tom. 1. D. Acufia ad c. neminem, n. 26. dist. 70. Steph. Gratian. discept. forens. c. 159. n. 14. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 3. c. 4. q. 3. Nicol. Garcia d. c. 5. n. 186. Molfes. in sum. tract. 2. c. 18.

90 Licet hæc opinio recepta sit, contraria tamen validioribus nititur fundamentis , nec illis destituta apud me est, & præcipue, quia si hujusmodi ordinatus dum habet victimum aliunde, posset sine licentia Episcopi patrimonium alienare, & victimu carens nec cum licentia illud posset distrahere, nullius essent effectus verba illa d. c. 2. ibi , *Sine licentia Episcopi*, imò fru- stratoriè addita diceremus , contra vulgare axioma, quod in legibus nullum verbum judicatur superfluum & meritò hanc opinionem tenent Bursat. conf. 178. n. 55. lib. 2. Iul. Cæsar. Madius de Sacris Ordinib. in quodam discursu suprà cap. 3. ejusdem libri, ad finem operis pag. 151. n. 2. Matchin. d. tract. 2. p. 6. c. 7. diffic. 9. Quintanadu. Ecclesiast. lib. 3. n. 72. Cened. tract. & canon. question. lib. 1. quæst. 11. n. 9. Ugolin. d. c. 26. §. 13. n. 4. dicens patrimonium alienari non posse , nec valere alienationem sine Episcopali licentia , etiamsi tunc haberet unde se sustentare posset, nisi ubi notoriū esset, sufficiens esse ; tunc enim sine Episcopi li- centia alienationem fieri posse tenset , licet tutius erit , ut is in quem alienatio facta est , cum licentia Episcopi id habeat; si enim continget profundere quod *deinceps* acquisivit , clericus admitteretur ad patrimonium prius habitum: indistinctè tamen sequitur Campan. d. rub. 9. cap. ult. num. 9. vers. & obviam, propè finem, ubi pro declaratione verborum Concilii dicit duo debere concurrere in patrimonii alienatione; alterum quod alia res subrogetur pro decenti victimu; alterum quod Episcopus cognoscat, & competet ita esse assentiat: explicationem igitur illorum verborum, atque illa *deinceps sine licentia Episcopi alienari*, ita esse faciendam dicit, atque illa *deinceps etiam cum licentia Episcopi alienari*, &c. vel, non possint sine licentia, donec, &c. ut cūm duæ negationes affirment, voluerit dicere Concilium, ut possint cuim licentia, quando beneficium Ecclesiasticum , &c. nam dictio illa, donec, restringit usque ad illud tempus : ergo eo elapsō permittit, ex textu singulari in l. generaliter, ff. de decurion.

An donatio patrimonii absolutè, & illimitatè facta clericu causâ suscipiendi sacros Ordines , ad hæredes transmittatur, an verò mortuo donatario ad donan- tem revertatur ? Transire ad hæredes donatarii po-

ejus mortem, & nullo modo ad donantem, vel ad il- lius hæredes reverti , tenent Galet. in margarita ca. suum Conscient. verb. conditio, vers. 2. latè Jul. Cæsar Madius de Sacris Ordinib. fol. 245.

Bona patrimonialia ad quorum titulum fuit quis 91 sacris initatus, habent privilegia , quæ conceduntur à Jure bonis Ecclesiasticis, & non possunt à Principe seculari collectari, ut per Menoch. remed. 15. recup. num. 21. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 159. num. 27. Marta de jurisdict. part. 4. casu 11. num. 45. Mar. Anton. variar. resolut. lib. 1. resol. 88. num. 1. Duard. in Ballam Cœna , lib. 2. can. 18. quæst. 5. n. 17. Sanch. in opusc. moral. lib. 7. c. 1. dub. 36. in princ. Lotter. de re benefic. lib. 1. q. 2. n. 27. & 36. Saltem interim quod non extinguitur titulus per adoptionem bene- ficii Ecclesiastici, Spin. d. gloss. 18. n. 72. Azeved. 1. n. 9. tit. 4. lib. 1. nove Recop. Ceval. commun. contra com. q. 527. n. 4. quos refert, & sequitur Cered. præt. quæst. lib. 1. q. 11. n. 6. novissimè Ciarlin. controversial. forens. cap. 22. n. 48 & optimè advertit Marcel. Vulpe in sua praxi judic. Ecclesiast. cap. 17. n. 24. Regiam Came- ram Summarie Neapol. observare , quod donatione facta clericu, ut possit ascendere ad Ordines Sacros, donatarium esse imminutum à gabella à die promo- tionis, & non à die factæ donationis.

Quoad decimam verò Parochiale certum est cle- 91 ricum de hujusmodi bonis patrimonialibus illam so- vere debere, gloss. ult. vers. credo quod propter clericatum, c. tuis, de præbend. ubi Abb. n. 6. Aloys. Ricc. in praxi foris Eccles. decis. 605. in 1. edit. alias resol. 529. in 2. edit. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 3. c. 4. q. 2. me a- tato in hoc loco, Lotter. de re benefic. lib. 1. q. 2. n. 26.

ALLEGATIO XX.

Episcopus ad sacrum Ordinem ali- quem assumens absque titulo suf- ficientis beneficii , vel patrimonii, & sic Ordinatus , quas pœnas in- currant.

SUMMARIUM.

- 1 Sixtus V. quas pœnas imponat contra promoventes aliquem ad sacros Ordines sine titulo, ostenditur.
- 2 Clemens VIII. Sixti V. Constitutionem restrinxit, & reduxit ad terminos Iuris communis, ac Con- stitutionem Pii II. & Concil. Trid.
- 3 Ordinantes sine titulo , de Iure tenentur providere ordinato de sufficienti beneficio , illique interea subministrare vita necessaria.
- 4 Etiam si ordinatus haberet patrem divitem, qui tam nihil illi assignavit pro victimu , aut sua por- tione.
- 5 Pater vivens filium alere constringitur.
- 6 Filius potest patrem compellere ad sebi præstantes sumptus, & expensas in studio.
- 7 Pater tenetur filio omnes expensas usque ad gra- dus aæptionem subministrare , qui de ejus licen- tia incepit politioribus Musis operam navare.
- 8 Expensa causâ studii facta veniunt appellatione alimentorum.
- 9 L. de bonis, ff. de Carbon. edicto, & L. Legatis, ff. de alim. & cibar. legatis, componuntur.
- 10 Episcopus tenetur ordinato a se sine titulo conser- re beneficium, atque interdum alimenta elargiri, etiamsi talis ordinatus haberet patrem divitem qui posset justè alimenta denegare.
- 11 Episcopus tenetur providere illi, cujus titulus , ad quem

- quem promotus fuit, chasmate vel alluvione periit.
- 12 Pater qui patrimonium filio assignavit, tenetur de altero providere, si primum consumpsit filius.
- 13 Pater qui dotem filiae constituit, si illa amittatur, tenetur aliam iterum ei constituere.
- 14 Episcopus beneficium pro patrimonio alicui concedens, & ad illius titulum ordinans, si postea evincatur, an de altero teneatur providere, discutitur.
- 15 Donatarius adversus donatorem de evictione agere non potest.
- 16 Donator tenetur de evictione, si expressè promittat se velle de illa teneri.
- 17 Donata bona, ut quis ad sacros Ordines promovetur, dicuntur quasi quedam spirituales merces, & præmium pro servitiis exhibendis.
- 18 Donatio ob causam insinuari non debet.
- 19 Donatio causâ dotis, vel contemplatione Matrimonij insinuatur, nec ex causa ingratitudinis revocatur.
- 20 Episcopus tenetur supplere titulum ordinato habenti illum, sed non sufficientem.
- 21 Capitulum Sede vacante, vel ejus vicarius literas dimissorias concedens ad Ordines Sacros non habenti unde viveret, tenetur illi providere prout Episcopus.
- 22 Episcopus tenetur providere Ordinato à se sine titulo, quamvis illum solum promovisset ad Ordinem Diaconatus, vel Presbyteratus, si antea sine illo promotus fuerat.
- 23 Episcopo promovente mortuo tenetur ejus successor, aut Sede vacante Capitulum, si tali promotioni non restitit.
- 24 Pœna qua incurrit ab ordinato sine titulo?
- 25 Concil. Trident. sess. 21. de reformat. cap. 2. secundum primam opinionem innovat pœnas cap. neminem, & cap. Sanctorum, 70. distinct. & cap. cùm secundum, de præbend. cum distinctione.
- 26 Innovat, juxta secundam opinionem, pœnam suspensionis, de qua in d. cap. neminem, & in d. cap. Sanctorum.
- 27 Innovat tandem secundum tertiam & receptam opinionem, pœnam d. cap. cùm secundum.
- 28 Suspensus fieret ordinatus ab Ordine suscepto, & ordinator à collatione per triennium, si conveniant super non petendis postea alimentis, vel rebus donatis pro titulo suorum Ordinum.
- 29 Cap. pen. de simon. & cap. per tuas, eodem tit. declaratur.
- 30 Ordinatus cum pacto, & conditione de reddendo patrimonio sibi donato, non incurrit illam pœnam, seu suspensionem.
- 31 Donans patrimonium alicui, rectè potest apponere conditionem de eo reddendo, cum ordinatus haberit beneficium sufficiens, vel alias unde vivere possit.
- 32 Patrimonium post ordinationem dâns, vel alienans, quamvis peccet mortaliter, & castigari possit per Episcopum, nullam incurrit suspensionem.
- 33 Religiosi, sive Clerici Regulares, more Regularium in communi viventes, qui nunquam, seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, si ante professionem se faciunt promoveri ad Ordines Sacros absque titulo beneficij Ecclesiastici, seu patrimonij, sunt suspensi ipso jure ab executione Ordinum, & si in illis ministrarent, irregularitatem incurrint.
- 34 Patres Societas ÆSVE excipiuntur.

Ixtus V. felicis mem. in sua Constit. i quam edidit contra clericos male promoto, incip. *Sanctum, & salutare, sub dat. nonis Januar. 1588.* ordinatorem sine patrimonio à collatione quoruincunque Ordinum, atque etiam ipsius Tonsuræ, & ab executione omnium ministrorum Pontificalium, eo ipso suspensum, atque ab ingressu Ecclesiæ interdictum declarat, & promotum ab executione, ministerio, & exercitio Ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores, perpetuò suspensum pronuntiat. Sed t̄ quia Constitutio hæc nimis rigida multis visa fuit, & scrupulos varios, tam promoventibus, quam in eis, qui promoti fuerant, ingeneravit, eam postea Clemens VIII. nova quadam Constit. incip. *Romanum Pontificem, de anno 1595. Pridie Kalend. Martij, motu proprio, & ex certa scientia, de Apostolicæ potestatis plenitudine, sua perpetuò valitura Constitut. ad terminos sacrorum Canonum, ac Constitut. Pij Papæ II. quæ incip. Cùm ex sacrorum, relata supra alleg. 17. num. 10. & ad dispositiōnem decretorum S. Concil. Trident. restrinxit, & reduxit; nec non censuras, & pœnas in eadem Sixti Constitutione contra quoscumque (præterquam contra simoniacè ordinantes, & ordinatos infictas, quas voluit in suo robore permanere) moderatur, & abolevit, quam Constitutionem Clementis refert! Sayr. de censuris, lib. 4. cap. 17. ad finem, & de ea meminerunt Fr. Emmanuel. quest. Regul. tom. 1. quest. 20. art. 13. Sanch. de Matrim. lib. 7. disp. 49. n. 10. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 15. num. 128. & post Suar. tom. 5. disp. ult. sect. 3. num. 41. Nicol. Garcia de benef. part. 2. cap. 5. num. 70. Alouf. Ricc. in decis. part. 1. decis. 9. Quare tam contra ordinantes, quam ordinatos sine titulo vivent hodie pœna à Jure communi statutæ, de quibus infra à nobis agendum est.*

Et ut ab Ordinatibus incipiamus, sciendum est quod contra ordinatos sine præfato titulo de Jure stat poena constituta in cap. si quis ordinaverit, de simon. ubi expressè decernitur, quod ordinans aliquem absque titulo cum pacto, ut ordinatus nihil ab eo petat, suspenditur per triennium à collatione Ordinum, & præsentator præsentans cum præfato pacto suspenditur per triennium ab executione Ordinum. Præterea statuitur in cap. cùm secundum, de præbend. ut sic ordinantes teneantur providere ordinato de sufficienti beneficio, illique interea subministrare vitæ necessaria, nempe secundum qualitatem personæ, loci consuetudinem, Ecclesiæque redditum. Ita Gloss. insignis verb. *Necessaria*, in cap. *Episcopus, de præbendas*, ubi Abb. num. 1. Anch. r. in d. cap. cùm secundum, notab. 5. Ripa lib. 1. resp. cap. 14. num. 7. Cardos. in praxi judicum, verb. *Episcopus*, num. 16. & versic. *Sacramentum Ordin.* num. 34. Menoch. de arbitr. casu 169. num. 14. & casu 520. post num. 10. Ugolin. de potestate *Episcop.* cap. 26. §. 15. num. 1. latè Sanchez in opuscul. moralib. lib. 8. cap. 1. d. b. 34. num. 6. cum seqq. ubi num. 7. intelligit hanc obligationem alendi habere locum quando Epileopus sciens, & debens scire non habere beneficium, vel patrimonium, ordinavit eum: & num. 9. intelligit tamen eandem obligationem habere locum, quando nullo præsentante ordinavit, per cap. cùm secundum, de præbend. novissimè Marcel. Vulpe d. cap. 7. à num. 7. me in citato in hoc loco, Alzedo de præcellent. *Episcop. dignit.* part. 2. cap. 5. n. 49. Bonac. de censur. extra Bull. disp. 3. quest. 1. punto 9. num. 25.

Primò amplia, ut Episcopus teneatur providere ordinato sine titulo, etiamsi ordinatus patrem haberet divitem, nihil tamen illi assignantem pro victu, aut sua portione: Concilij enim dispositio *sess. 21. de reform.* cap. 1. requirit, ut patrimonium ab ordi-

nato verè obtineatur ; & hanc ampliationem probat Flamin. *de resignat.* lib. 2. quast. 6. num. 28. Sed quamvis hæc opinio in Juris rigore verior sit, contraria tamen æquior videtur, & probari potest ex verbis Divi Hieronymi relatis in cap. *Cleros*, 2. quast. 2. & in cap. ult. in fine, 16. quast. 1. ubi clericos illos convenit stipendiis Ecclesia sustentari, quibus parentum, & propinquorum nulla suffragantur bona; qui autem bonis parentum, & opibus suis sustentari possunt, si quod pauperum est accipiunt. sacrilegium profecto committunt, & per abusione tales judicium sibi manducant, & bibunt: sed iste parentis opibus commodè alimentari valet: ergo non debet ex stipendiis Ecclesiæ vitæ subsidium consequi. Sic etiam à cessatione ratione dedecoris, qua moti Summi Pontifices sanxerunt Episcopum compellendum esse providere ordinato, & titulo indigenti: potest ergo pro ista contraria opinione argui in hunc modum. Si ordinatus patrem opibus affluentem habeat, neque egere potest, neque cum Ordinis clericalis dedecore, tum vivo, tum extinto patre mendicare; † nam vivens pater filium alere constringitur, l. cùm oportet, §. cùm au-rem, C. de bonis, que liberis, l. si quis à liberis, ff. de liberis agnosc. Molin. *de justit.* tract. 2. disp. 229. vers. 6 autem. † Quidam etiam potest filius patrem compellere ad sibi prætandos sumptus, & expensas in studio, l. de bonis, §. non solum, ff. de Carbon. edicto: qui quidem text. quamvis non meminit patris, nihilominus id ipsum ampliant Gloss. & Doctores ibi, & resolvunt Bologn. repet. auth. habita, Cod. ne filius pro patre, num. 167. Rebuff. *de privilegiis scholar.* privil. 53. etiamsi filius familiæ invito parente literis operam daret, cum hoc possit facere, ut firmat Rebel. *de obli- gationib.* justit. p. 2. lib. 1. quast. 8. sect. 3. n. 33. præcipue † si incepit politioribus Muis operam navare de ejus licentia, quia tunc sine dubio teneretur filio omnes expensas usque ad gradus adceptionem subministrare, ut optimè resolvunt Corduba in l. si quis à liberis, §. non tantum, num. 32. cum seqq. Cald. Perreira *questionum forens.* conf. 14. num. 32. cum seqq. Menoch. *de presumpt.* lib. 3. quast. 29. n. 86. & lib. 4. quast. 191. num. 18. ubi num. 30. † idem dicit in illo naturali. Nam hujusmodi expensæ causæ studij factæ, veniunt appellatione alimentorum, juxta d. leg. de bonis ibi: † Non solum alimenta prestari debent pupillo, sed & in studia, & ceteras necessarias impensa debent impendi pro modo facultatum; cui consonant text. in leg. qui filium. & leg. officio, ff. ubi pupillus educari valeat: nec contrarium firmat text. in leg. legatis, ff. de aliment. & cibar. legatis, ibi: Legatis alimentis cibaria, vestitus, & habitatio debentur, quia sine his ali corpus non potest: cetera, quæ ad disciplinam pertinent, legato non continentur; quia responderetur text. hunc procedere in alimentis debitiss ex dispositione hominis, veluti ex legato, vel contractu; & tunc si nihil de ipsis expensis causa studij factis dictum sit, minimè sub legato alimentorum comprehenduntur: at verò dispositio text. in dict. leg. de bonis, cum similibus, procedit, vel quando alimenta debentur jure naturæ, vel legis dispositione, ut in casu de quo agimus, quia tunc omnia comprehen- duntur.

10. Quare Episcopus summa diligentia ordinati parentem debet inducere, ut filio patrimonium constituat, vel illo remuente, filium inducere, ut ad hoc patrem juris remedio constringat; si tamen suæ justæ petitioni assentire renueret, nec hoc juris remediis procurare possit, quia patens omnia bona consumpsisset, vel ob filij in patrem commissum delictum, eidem justè essent alimenta denegata, non prætermittat ordinato in congruenti conferre beneficium, atque interim aliamenta clargiri.

Secundò amplia, ut Episcopus teneatur providere illi, cuius titulus, ad quem promotus fuit, chasmate, vel alluvione periit: ita affirmat Gloss. notabilis in cap. tuis questionibus, verb. de patrimonialibus, de præbend. ubi Henric. Boich. num. 1. I mol. n. 7. intelligendo ut per Sanch. *de Matrim.* lib. 6. disp. 32. n. 8. Ugolin. *de officio Episcopi,* cap. 26. §. 15. vers. septimè excipitur, Marchin. *de Sacram. Ordinis,* tract. 2. part. 6. cap. 7. diffic. 4. n. 7. vers. hinc deducitur. † Ad instar patris, qui patrimonium filio assignavit, & illud consumpsit, Guillelm. Benedict. in cap. Raynutius, verb. in eodem testamento, il 1. n. 222. de testam. † Ad instar etiam dotis filiae constitutæ, quam amisit, quia teneretur pater dotem illi iterum constituere, ut firmant Guillelm. Benedict. in d. cap. Raynutius, verb. Dotem, quam ei dederat, num. 19. Rebel. *de obligat.* Injustitia, part. 2. lib. 5. quast. 4. n. 21. & 22. Prædictam tamen ampliationem intelligerem, si parens solvendo non sit, quia tunc supplere debet Præsul; si verò pater possit, tunc immunis erit Episcopus ab onere be-neficium illi conferendi, alimentaque interim submis-trandi. Episcopus enim non tenetut alimenta Subdiaconis absque titulo ordinatis subministrare, ubi patrem habuerint divitem, ut me citato in hoc loco, firmat Marchin. d. p. 6. cap. 7. diffic. 4. n. 7. vers. 4. vel si ordinatus bona habeat, quo te valeat sustentare, argum. cap. Episcopus si aliquem, de præbend. resolvit Bonac. d. punct. 9. num. 16.

Tertiò amplia, ut compellatur Præsul denuò provi-dere de beneficio, atque interim de alimentis, ei cui beneficium contulerat, atque ad illius titulum ordi-naverat, si tale beneficium fuerit postmodùm illi evi-catum, maximè si prima vice fraudulenter illud con-tulerat, quod dare nequivat, juxta gloss. final. in cap. præsentium 7. quast. 1. & in cap. cum secundum, u. præbend. Navar. consil. 14. de tempor. ordin. Mar. Alter. de censur. tom. 2. disp. 10. cap. 3. dub. 4. Bonac. d. puncto 9. num. 27. Sed adversus hanc ampliationem maximè obstat text. in l. ad res donatas, ff. de adilitio edict. ubi † in re donata, licet appareat vitiosa, non habet locum actio redhibitoria, & reddit textus rationem, ne liberalitas donatoris ei sit nociva: quod quidem documentum ipsi inferretur, si de evictione adversus illum agi posset, juxta regulam text. in l. venditor 8. l. evicta 70. ff. de evict. leg. non dubitatur, l. super, Cod. eodem. Igitur nulla adversus donato rem potest competere actio, ex text. in l. Aresto 18. §. fin. ff. de donationibus, l. 2. Cod. de evictionibus, probant Gloss. in §. 1. ubi Riminald. à n. 69. Institut. de donationibus, Viv. communium, tit. de donationibus, num. 221. Covar. lib. 2. variarum, cap. 15. num. 1. Gomez tom. 2. variarum, cap. 2. n. 35. & cap. 4. n. 1. Pinel. in l. 1. p. 3. n. 61. illat. 12. Cod. de bonis matern. Mol. *de Justit.* tract. 2. disput. 252. vers. 3. sumitur. D. Barbola in l. si estimatis 51. n. 17. ff. soluto maritim. Valasc. *de partitionib.* cap. 37. n. 3. ubi extendunt etiamsi donator scienter rem alienam donaverit, quia adhuc illa evicta, nec de evictione, nec ad illius æti-ationem tenebitur.

Quare nostram ampliationem non extenderem ad bona donata: & idè consulerem, ut in omnibus donationibus, quæ ad patrimonia fiunt, donator ex-pressè promittat se teneri velle de evictione: quo casu, modò donatio incipiat à traditione, modò à pro-missione, indistinctè de illa tenebitur, ut probat text. in l. 2. de evictionib. & Gloss. Alberic. Bald. & Sa-licet. ibi annotarunt, resolvunt Jas. in §. fuerat, n. 35. Institut. de action. Gozadin. consil. 6. colum. 2. Boëf. decif. 67. in princip. Gomez d. n. 35. ad finem, Molin. d. disp. 252. vers. 2. sumitur, ad finem, Campanil. in divers. Juris Canonici, rub. 8. cap. 4. num. 4. vers. verum.

Non

Non me later bonam causam fovere, qui etiam
in donatione contrariam sequeretur opinionem, quia
bona donata, ut quis ad sacros Ordines promovea-
tur, dicuntur quasi quedam spiritualis merces, &
primum pro servitiis Ecclesiae exigendis; Gloss. in
cap. Episcopus, de præbend. Felin. in c. Ecclesia sancte
Marie, n. 13. ubi Anton. Burg. n. 131. cum seq. de constit.
Navar. consil. 12. num. 1. de censib. Flamin. de resignat.
lib. 2. quest. 6. num. 20. quos refert, & sequitur Marius
Antonin. variar. resolut. lib. 1. resolut. 88. num. 1. Ideo
hæc bona non dicuntur donata liberaliter, sed ob
causam, & conditionaliter; in qua non habet locum
dict. l. ad res donatas, ut in simili resolvitur quoad
donationes insinuandas, quæ licet insinuari debeant,
per text. in l. sancimus, Cod. de donation. & tamen hoc
in donationibus ob causam limitant Doctores, ut per
Viv. tom. 2. commun. opinion. lib. 8. titul. 31. n. 20.
vers. 5. ubi Suar. num. 171. Surd. de alimento. titul. 8.
privileg. 72. num. 5. & decis. 290. n. 19. Mol. de Justit.
tract. 2. disput. 279. num. 9. Stephan. Gratian. discept.
forens. cap. 82. à num. 25. Cald. Pereira quest forens.
consil. 19. num. 10. Item talis donatio videtur similis
donationi propter nuptias, quia sicut sit ob causam
matrimonij carnalis, ita hæc ob causam matrimonij
spiritualis, cum de uno ad alterum valeat argumen-
tum, ut probat text. in cap. inter corporalia, de trans-
lat. Prelati, & arguit Marius Antonin. d. resolut. 88.
num. 4. & & sicut est privilegiata donatio facta pro-
pter nuptias, & causâ dotis carnalis, ita hæc facta
causâ dotis spiritualis; & ido insinuatur donatio fa-
cta causâ dotis, ut tenent Gama Lusitanæ decis. 120.
Surd. de alimento. tit. 8. privileg. 72. num. 9. & con-
sil. 361. Cardos. in praxi judicium, verb. Donatio,
num. 10. & 11. Rebel. de obligat. justitiae, p. 2. lib. 18.
quest. 6. num. 6. Cabed. Lusitanæ decis. 135. n. 6. p. 1.
Sic etiam donatio causâ dotis, vel contemplatione
matrimonij, ex causa ingratitudinis non potest revo-
cati. Gregor. ad l. 10. verb. Alguna, tit. 4. p. 5. Gama
decis. 163. num. 2. & 3. Pinel. d. part. 3. n. 62. vers. 2.
Aloys. Rice. in collect. decis. part. 1. collect. 197. vers. 2.
limita, Molin. de Justit. tract. 2. disput. 281. vers. ac
etiam.

Quartò amplia, ut Episcopus teneatur etiam sup-
plere titulum ordinato habenti illum, sed non suffi-
cientem, per gloss. finalem, in d. cap. tuis questionibus,
ubi Imola n. 8. vers. in gloss. finali, Vivaldi. super Bul-
lam Sixti V. editam contra clericos male promotos,
num. 11. vers. quare, Jacob. de Grafi. in decis. aureis
lib. 3. cap. 2. n. 19. Henriquez in sum. lib. 10. cap. 17.
§. 3. lit. Q, & R, ubi refert, quod quamvis tenuerit
beneficium satis sit ad acquirendum domicilium, non
tamen est idoneum pro titulo, Sanch. dict. lib. 7. c. 1.
dub. 34. num. 10.

Quinto amplia in Capitulo Sede vacante; ejusve
Vicario, ubi literas dimissorias dederunt ad Ordines
sacros non habenti unde viveret; nam eadem
ratio est in ipso ordinante suum subditum, quæ in
dante hujusmodi dimissorias, ut post Prosp. de Au-
gust. in addit. ad Quaranta, resolvit Ugolin. de
potestate Episcopi, cap. 26. §. 15. num. 1. ubi etiam in
versic. verum, tenet quod si Episcopus alteri Episco-
po committat generatim, nullis personis expressis,
ut suo nomine Ordines in sua Diœcesi celebret, &
is cui id commissum est, titulum non habenti Or-
dinem sacrum contulerit, tenebitur ad necessaria
vitæ præstanda, non autem qui commisit, quia in
culpa fuit, non investigando an haberet titulum,
per cap. si Episcopus, de præbend. lib. 6. cum quo, &
ejus glossa poteris hunc casum intelligere, & limi-
tare, refert me citato in hoc loco, Marchin. d. cap. 7.
difficult. 4. num. 7. vers. 5. & Alzed. d. part. 2. cap. 5.
num. 70.

Barbos. de Episc. Pars II.

Sexto amplia, ut procedat etiamsi Ordinem con-
tulerit ei, qui jam in Sacris constitutus erat; nam si
fuit sine ullo titulo ordinatus, alij Ordines sacri illi
conferendi non sunt, quia Jura simpliciter prohibent
promotionem ad sacros Ordines sine vero titulo: ita
decisum referunt Fornar. de Sacramento Ordinis, c. 8.
num. 10. Bonacina de Sacramentis, disp. 8. quest. unic.
punct. 5. num. 30. post Henriquez, resolvit Quaranta
verb. Ordo, versic. an vero, & Ugolin. d. §. 15. vers.
tertio locum.

Septimo amplia, ut non tantum Episcopum pro-
moventem devincent Canones ad prædicta, verum
ipso mortuo etiam ejus successorem, ita ut Sede va-
cante debeat alii tenta ita præstare Capitulum, si
tali promotioni non restitit. Henr. in sum. lib. 10.
c. 17. §. 4. in comment. lit. F, Bonacina d. punct. 5. n. 17.
vers. respond. 2. Sanch. d. dub. 34. num. 12. Marchin.
in d. num. 8. vers. at in casibus, me citato in hoc loco,
Alzed. d. p. 2. c. 5. num. 68. Bonac. d. punct. 9. num. 29.
optimè Campanil. dict. rub. 8. cap. 5. num. 21. ubi dicit
quod si Episcopus loco renunciat, quia transitus
ad alterius Ecclesiæ regimen, vel si loco, & dignitati
cessit, non ad illa constringeretur, qui ordinantis lo-
cum subsortitus fuerit, sed ipsum ordinator, quam-
vis & tali egressus loco, & Ecclesiæ, per Innoc. in cap.
cum secundum, num. 1. de præbend. & Anchar. in cap.
si Episcopus, num. 3. vers. sed nunquid, de præbend.
in 6. ac Henr. d. §. 4. & post hæc ita reperi tenuisse
Ugolin. d. §. 15. versic. 6. excipitur, Alzed. d. part. 2.
cap. 5. num. 69.

Contra personam ordinatam ab Episcopo sine ti-
tulo, quæ pœna sit in Jure statuta, controversum est
apud Doctores; nam Summi Pontifices in cap. nemini-
nem, & in cap. Sanctorum, 70. dist. voluerunt irri-
tas, & inanes (scilicet quoad executionem) ordina-
tiones eorum, qui sine certo titulo promoventur. Suc-
cessores tamen benignius agere cupentes, tandem per
ordinatores, & successores eorum provideri ordinatis
constituerunt, donec ipsi Ecclesiastica sint assequunt
beneficia, ut asserit Innocent. I II. in d. cap. cum se-
cundum, cui successit postea Conciliaris in hac re di-
sputatio Trident. Synodi sess. 21. de reform. cap. 2. cer-
tam non exprimentis pœnam, sed antiquorum Cano-
num simpliciter innovantis: ex cuius verbis non
ineptè dubitatur à Doctoribus, an Concilium innovet
pœnas dicti cap. neminem, & cap. Sanctorum? An
verò d. cap. cum secundum? an demum omnium præ-
dictorum Canonum?

Prima opinio tenet omnium relatorum Canonum
pœnas innovare Concil. in dict. cap. 1. tum quia uti-
tur plurali numero, inquiens, pœnas innovando, quod
in una quam unusquisque ex illis textibus infligit,
verificari nequit, per l. ubi numerus, ff. de testibus, &
l. libertas, §. ult. de manu. testam. & cap. pluralis
loquuntur 40. de regul. Juris in 6. cum citatis ab Escob.
de ratiocin. cap. 18. num. 43: pluralis enim numerus
saltem qualitatem requirit, nec uno contentatur, dicta
l. ubi numerus, cum citatis per me axiom. 178. n. 1:
tum etiam, quia pœna dict. cap. cum secundum, tan-
tum promoventem afficit, promotique respicit favo-
rem; ideo justè credendum est, illam quoque pœ-
nam innovasse, quæ taliter ordinatum castigat, quam-
que constituerunt dicti textus in cap. neminem, & in
cap. Sanctorum. Quo fundamento ita hanc opinionem,
quando ordinator, & ordinatus in culpa fuerunt, te-
nent Navar. consil. 14. incip. Quæsum est; n. 4: &
consil. 46. incip. An promotus, num. 1: & 3. de temp.
ordinat. Suar. de censur. disp. 31. sect. 1. post num. 35:
Sanch. dict. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 12. optimè Cam-
pan. d. rub. 8. cap. 5. num. 1. qui præhabita distinctione
hanc sententiam sequitur, ut scilicet Concilium dicto
loco innovet pœnam cap. neminem, & cap. Sanctorum;

quotiescumque ordinatus tantum in culpa fuit, decipiendo ordinatorem, & illi mentiendo se habere titulum sufficientem, cui ordinator justè credens, aut credere debens, ipsum promovit, ne tunc ordinator extra culpat mulctetur, compellendusque sit providere illi de vietu, poenam verò statutam in dict. cap. cum secundum, innovare dicit, cum ipse ordinator fuit in culpa, eo quod sciens illum non habere titulum ordinavit; nec malitiosè ordinatus passus est promoveri: sequitur Ugolin. de potestate Episcopi, c. 26. §. 8. num. 5.

26 Secunda opinio tenet Concilium Tridentinum d. cap. 2. tantum innovare penam suspensionis, de qua in d. cap. neminem, & in cap. Sanctorum, & eam sustinent Maiol. de irregularit. lib. 4. cap. 15. in princip. Fr. Emman. in sum. tom. 2. cap. 15. n. 1. Zerola in praxi Episcop. part. 1. verb. Dimissoria, §. 6. & part. 2. eod. verbo, §. 6. & verb. Irregularitas, §. 2. Sanchez. de Massim. lib. 6. disp. 32. in fine, Spin. in speculo testam. gloss. 18. n. 75. Bonacina d. punct. 5. n. 24. Jacob. de Graff. cons. 4. n. 1. 4. & 15. de temp. ordinat. Suarez de censur. disp. 31. sect. 1. n. 35. Fr. Emman. in sum. part. 2. cap. 15. n. 1. Paul. Comitol. resp. moral. lib. 6. q. 38. Vazquez tom. 2. in 3. part. disp. 246. n. 61. Steph. Fagund. de quinque Eccles. prec. part. 1. lib. 3. cap. 3. sub n. 7. Campan. in divers. Juris Canon. rub. 8. cap. 1. num. 5. Scortia in Pontif. constit. epit. 147. theor. 139. Joan. de la Cruz in direct. Conscient. p. 2. tit. de Sacram. Ordinis, dub. 6. concl. 2.

27 Tertia opinio sustinet per Concil. dict. loco, solum esse innovatam penam d. cap. cum secundum, & sic Ordinatum sine titulo non esse suspensum, neque aliquam penam incurtere, sed Episcopum cogendum esse illi providere: quam tuentur Henr. in sum. lib. 12. cap. 37. §. 2. Gutier. practic. lib. 2. q. 65. n. 11. vers. nec opinio Mena. Cened. ad Decretales, collect. 33. n. 2. & 6. ad finem, Vivald. in candelabr. p. 2. tit. de suspens. num. 28. & in novis n. 35. Avila de censur. part. 3. disp. 5. dub. 4. & 5. Marcel. Vulpe in d. praxi, cap. 8. n. 9. Sayr. in simili tract. lib. 4. cap. 14. num. 26. Sbrozz. de officiis Vicarij lib. 1. q. 56. Coninch. de Sacram. disp. 26. dub. 5. num. 28. Homobon. de Bonis de exam. Eccles. part. 2. tract. 11. cap. 18. q. 22. Diana moral. resol. p. 1. tract. 15. miscel. resol. 5. Marchin. d. part. 6. cap. 7. diffic. 6. à n. 9. & secundum hanc opinionem decimum fuisse in sacra Congregatione, testantur Pias. in praxi novi Episcop. part. 1. cap. 1. n. 42. Flam. de resignat. lib. 2. q. 6. n. 18. Addit. ad Navar. cons. 1. q. 16. de constit. Sayr. d. n. 16. Sanctarel. variar. resol. q. 49. n. 15. Armend. in addit. ad recopil. legum Navarra, lib. 2. tit. 8. l. 1. de patrim. clericorum, num. 19. Gonzal. ad regul. 8. Cancellaria, gloss. 5. §. 10. num. 22. Tolet. lib. 1. cap. 49. n. 5. Fornar. de Ordine, cap. 8. n. 8. Emman. Sà verb. Suspensio, n. 19. Nicol. Garcia de benefic. p. 2. cap. 5. n. 72. Bonacina d. punct. 5. n. 12. vers. 1. Igitur propter auctoritatem tantorum Patrum, ita decimum esse attestantium, hanc ultimam opinionem sequor, quamvis in Jure veriorem primam reputem. Non obstat Constit. Sixti V. contra clericos promotores, qua statuitur clericos sine sufficienti beneficio, vel patrimonio promotos ad Ordines sacros ipso jure suspensos esse; quia per aliam Constit. Clementis VIII. incip. Romanum Pontif. de anno 1595. constat fuisse redactam ad terminos sacerdotum Canonum, ac Constit. Pij I I. quae incip. Cum ex sacerdotum, & ad dispositionem Concilij Trident. & censuras ac penas impositas in d. Constit. Sixti V. contra quoscumque, praeterquam contra simoniacos ordinantes, & ordinatos infictas fuisse abolitas, memini supra num. 2.

28 Si tamen ordinatus cum ordinante conveniat, ipsum post suscepitos Ordines non molestare super

beneficio, quod Juris attenta dispositione conferte ipsi ordinato propterea teneretur, neque super alimentis, quae eidem subministrare compelleretur, suspensus sanè fieret ab Ordine sic suscepto, & ordinator à collatione per triennium, juxta text. in cap. penult. de simonia, Cardos. in praxi judicum, verb. Sacramentum Ordinis, n. 35. & 36. Marchin. d. tract. 2. part. 6. cap. 7. diffic. 7. n. 10. in princ. Bonac. d. puncto 9. num. 2. Item si cum præsentante ad Eccleiam idem pactum ficeret, juxta cap. per tuas, 3. eodem tit. Bonacina de censur. disput. 3. quest. 6. punct. 5. num. 4. Campanil. d. rub. 8. cap. 3. num. 31. ubi num. 32. dicit in casibus prædictorum textuum simoniae labem considerandum, cum aliqua tamen restrictione, ne illa sit simonia, quæ sub stricto, sed largo sumpto vocabulo comprehenditur; quorum textuum decisionem procedere non solum si ordinatus cum ordinante, vel præsentante prædictam pactionem fecerit, sed etiam aliis promiserit donata sibi ab eis, & pollicita non petiturum, aut tradita restituturum post susceptos Ordines, ut à paritate rationis arguentes resolvunt Navar. in man. cap. 27. num. 158. & cons. 1. num. 45. de constit. Vivald. in candelabr. part. 2. tit. de suspens. num. 28. Sayr. de censur. lib. 4. cap. 15. n. 13. Sed verius est, prædictos textus minime complecti pacientem cum donatore, parte, & aliis, sed casum duntaxat inibi expressum de paciente cum ordinatore, vel præsentatore; atque ideo affirmandum, eum non fieri suspensum, qui cum aliis pactus est, maximè quod à simonia prodire illorum Canonum penam dicendum est, quam non nisi ordinatori, aut præsentatori remittentes committunt, meritoque nullus præter eos sit vigore illorum Canonum suspensus, prout quamplures Theologos, & utriusque Juris peritos consultos approbasle refert Henriquez in sum. lib. 10. cap. 17. §. 3. in commento lit. O, & tenent Tolent. lib. 1. cap. 15. post num. 5. Suar. de censur. disp. 31. sect. 2. post num. 35. Navar. sibi ipsi contratus, consil. 17. n. 2. vers. non inquam, de temp. ordin. in novis, & cons. 42. in antiquis. Nicol. Garcia de benefic. part. 1. cap. 5. num. 168. & ideo male docet Suar. de Relig. tract. 3. lib. 4. cap. 38. n. 4. & 5. dum ait d. cap. pen. & cap. per tuas, procedere etiam quies aliquis ex suis bonis alteri constituit titulum, ad quem ordinatur, ab illo recipiens promissionem, quod nihil postulabit, assertaque tunc non solum committi peccatum indebitæ ordinationis per falsum titulum, sed etiam simoniā, quod etiam male probat Azor. institut. moral. part. 3. lib. 12. cap. 15. quest. 2. Addit Bonacina dict. punct. 9. num. 4. vers. tertio, prædictam suspensionem incurtere ordinatum, tam à proprio, quam ab alieno Episcopo, etiam cum literis dimissoriis proprii Episcopi: & num. 6. subdit illum in irregularitatem incidere, si functionem Ordinis suscepti exerceat antequam absolvatur.

29 Ordinatus igitur cum patrimonio sibi donato, cum pacto, seu conditione de illo reddendo, & restituendo post ordinationem, vel non fruendi bonis donatis, seu non petendi quicquam, non potest dici ordinatus sine titulo, nec incurtere ullam penam, seu suspensionem, etiam stante dicta Constit. Sixti V. nam iste revera est ordinatus cum patrimonio vero, & non ficto; ista enim est vera donatio, ex qua transfertur dominium in donatarium, licet cum illo pacto, seu modo, juxta tit. de donationibus, quæ sub modo. Ita Fr. Emman. dict. cap. 15. num. 3. Cardin. Tolet. dict. lib. 1. cap. 48. vers. 5. Petr. de Ledesim. in sum. part. 1. de Sacramento Ordinis, c. 7. concl. 6. difficult. 3. Nicol. Garcia d. cap. 5. à num. 161. Bonac. d. puncto 9. num. 8. ubi intelligit modò non restituat ante ordinationem, vel pactum non inierit cum ordinante, vel præsentante ad Ordines. Quamvis contrarium

teneant Sayr. d. cap. 15. n. 3. Ceval. q. 527. n. 13; Navar. d. cap. 2. n. 158. & consil. 14. num. 13. & consil. 22. & ultim. num. 2. de temporib. ordinat. atque alijs, quos refert Nicol. Garcia d. cap. 5. num. 166. ubi num. 169. resolvit + donantem patrimonium alicui ad Ordines, recte posse apponere pactum; & conditionem de eo reddendo, cum ordinatus habuerit beneficium sufficiens, vel alias unde vivere possit, quia tunc non est contra Concilium, de quo etiam Bonac. d. punct. 8. num. 15.

Sic etiam ordinatus ad titulum patrimonij, qui post ordinationem illud retrodonat, seu renuntiat, vel alienat, quamvis peccet mortaliter, quia facit contra prohibitionem Concilij, & sic puniri possit per Episcopum, non incurrit tamen ullam suspensionem: ita Navar. in man. cap. 27. n. 158. vers. 2. & consil. 22. sub tit. de tempor. ordin. in novis, quod deest in antiquis. Sayr. sub eod. tit. decis. 60. Salzed. ad Bernardum, cap. 18. n. 13. Graffis in decis. aureis, p. 2. lib. 2. cap. 97. n. 67. Avila de censuris part. 3. disp. 5. dub. 1. Bonacina dict. punct. 9. num. 7. Fr. Emman. d. cap. 15. n. 4. Gutier. d. q. 65. n. 10. Sayrus de censur. lib. 4. cap. 15. n. 23. ad finem, Ceval. quest. 527. n. 9. & post Quintanadu. Tolet. Petrum Ledesma, Suarez, & alios Nicol. Garcia d. cap. 5. num. 161. Steph. Gratian. discept. forens. cap. 159. n. 16. & 17. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 32. num. 72. vers. porro, Sanch. in opusc. mor. lib. 7. cap. 1. dub. 40.

Ex dictis supra num. 26. jam infertur, clericum qui nullo prævio pacto cum ordinante, vel præsentante, Ordines sine titulo accipit, veluti titulum patrimonij confingendo, mentiendo, aut falso probando habere, quod non habet, vel plus habere quam habeat, cum tamen id quod habet, ad sustentationem non sufficiat, aut fictam donationem ab aliquo accipiat, in præfata suspensionem non incidere. Ita Tolet. de instit. Sacerdot. lib. 1. cap. 49. n. 5. alias cap. 48. n. 16. Emman. Sà verb. Susper: sio, num. 10. Henr. in sum. lib. 13. cap. 37. §. 2. Fr. Emman. Rodrig. etiam in sum. part. 2. cap. 15. n. 5. Gutier. praet. lib. 2. quest. 65. n. 11. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. gloss. 5. §. 10. n. 26. cum seqq. Avila de censur. part. 3. disp. 5. dub. 5. concl. 2. Squillante de obligat. cleric. part. 2. dub. 4. Honobon. de Bonis de examine Eccles. part. 2. tract. 11. cap. 10. q. 22. Nicol. Garcia d. part. 2. cap. 5. num. 161. Anton. Diana moral. resol. part. 2. tract. 2. in miscel. resol. 5. & tract. 4. de Sacram. resol. 184. Quamvis illum suspensionem ipso facto incurrere ab Ordine sic suscepito existimaverint Navar. consil. 14. & 46. de tempor. ordinat. & in man. cap. 27. n. 158. Bernard. in practic. cap. 18. in princ. Maiol. de irregul. lib. 4. cap. 15. Jacob. de Graff. in decis. aureis, lib. 2. cap. 97. n. 56. Suar. de censur. disp. 1. sect. 1. n. 31. cum seq. Mar. Alter. eod. tract. tom. 2. disp. 10. cap. 3. colum. 3. Sanch. de Matrim. lib. 6. disp. 32. num. 8. D. Acuña ad d. cap. neminem, num. 22. & plures citati alleg. præced. num. 47. Quorum sententia hodie recipienda videtur, non ob rationes ab illis allatas, sed propter Constitutionem quandam, quam edidit S. D. N. Urbanus VIII. incip. Secretis aeternæ providentiae, sub die 11. Decembris 1624. ubi impoluta est suspensio perpetua contra promotum factum, falso, sec fiduciario patrimonio, his verbis: + Promoti vero perpetua suspensio pœnam absque spe dispensationis à Sede Apostolica obtinenda incurvant, eo ipso insuper promotos hujusmodi, ac etiam eos, qui cum falsis, vel fictis, aut fiduciariis patrimonij titulis scienter se ad Ordines hujusmodi promoveri fecerint, non solum prædictis, verum etiam majoribus arbitrio nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis infligendis pœnis, &c. quanquam in præfatis verbis sermo videtur esse tantummodo de nostris Lusitanis, Hispanis, Gallis, & Ultramontanis.

Barbos. de Episcop. Pars II.

Utrum autem qui ementito patrimonio ad sacros Ordines assumitur, data antapochia, quæ vulgo dicitur contrascriptura, aut data fide, vel juramento se post ordinationem patrimonium illi assignatum redditum, vel fructus nunquam petitum, teneatur stare promissis? In qua quæstione Diana moral. resol. p. 2. tract. 2. de Sacram. resol. 184. post multos, quos refert, resolvit non teneri, quia donato tali patrimonio in titulum, Episcopus ius ad illud acquirit, sique illi hypothecatum; tum quia tale patrimonium effingens, & illud ordinando ficta donatione donans, propriæ culpæ imputare debet, si tale patrimonium recuperare minimè possit.

Religiōsi Canonici, sive Clerici Regularis, seu intra claustra Monasteriorum, sive domorum more Regularium in communi viventes, qui nunquam, seu nonnisi ad certum tempus professionem emitunt, & ex claustro exire, vel dimitti ad sæculum liberè, & licetè possunt, si prætextu Religionis ante professionem se faciunt promoveri ad Ordines sacros, absque titulo beneficij Ecclesiastici, seu patrimonij, juxta decretum Concil. Trident. sess. 21. do reformat. cap. 2. sunt suspensi ipso jure ab executione Ordinum, & si in illis ministraverint, eo ipso irregularitatem incurront, ut statuit Pius V. in sua Constit. 74. incip. Romanus Pontifex, publicata die 12. Novemb. 1568. de qua testatur Bellet. disquisit. clerical. part. 1. titul. de disciplina clericali, §. 5. n. 65. Marcel. Vulpe in praxi judic. fori Ecclesiastici, c. 8. num. 16. Vide Sanch. in opuscul. moral. lib. 7. cap. 1. dub. 35. num. 9. tenet per illam Constitut. dicta de clericis laicis observanda esse in Regularibus non professis.

Excipiuntur Religiōsi Societatis Iesu, etiam scholares, & primam solummodo professionem emitentes, qui ordinari possunt, & debent sine titulo patrimonij, & beneficij; quamvis enim statim post biennium non emitant professionem solemnem; sed simplicem, nihilominus professio illa cum triplici voto simplici in hac parte sufficit, & sufficientem titulum præbet ex privilegio, & concessione Gregorij XIII. cuius meminerunt Suar. de censuris; disp. 31. sect. 1. num. 38. Bonac. dict. disp. 3. quest. 1. puncto 8. num. 17. Compendium Societatis Iesu, verb. Ordo 2. Miranda in manuali Prælator. quest. 19. art. 5. conclus. 1. tom. 1. & diximus supra alleg. 19. num. 7.

ALLEGATIO XXI.

Episcopus sine commendatitiis proprij Ordinarij literis, an possit aliquem Sacerdotem ad celebrandum admittere?

SUMMARIUM.

- 1 Clericus peregrinus sine Commendatitiis sui Ordinarij literis ab ullo Episcopo ad Divina celebra, & Sacraenta administranda non est admittendus.
- 2 Fidem justam faciens de sua ordinatione, potest admitti ad celebrandum.
- 3 Peregrinus non habens commendatitiias literas; nec fidem faciens de sua ordinatione, nullo est jure suspensus, sed potest secluso scandalo celebrare.
- 4 Commendatitia literæ sunt obtinenda ab eo; qui parentis clericis Ordinarius fuerit.

- 5 Commendatitiae litteræ ab Episcopo deneganda non sunt clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia.
- 6 Beneficium simplex habens, non potest cogi residence in diœcesi, ubi illud habet.
- 7 Episcopi possunt admittere Sacerdotes exteriores habentes litteras commendatitias ad Missæ sacrificium, & ad Sacraenta administranda.
- 8 Episcopus potest prohibere ne celebrent exteri Sacerdotes in Ecclesiis Regularium, nisi prius ab ipso Episcopo, visis literis commendatitiis, admissi fuerint.

IN Concil. Chalcedon. relato in cap. extraneo, 9. dist. num. 71. sancitum erat ne extraneo clero sine commendatitiis litteris proprij Episcopi usquam penitus licet ministrare, & in Concil. Agathensi relato in cap. Monachum, 20. q. 4. actum fuit ne clericis sine commendatitiis litteris proprij Episcopi licentia pateat evagandi; non enim possunt clerici, ut possent laici, sine sui Episcopi licentia domicilium mutare extra Diœcensem, cap. non oportet, c. si qui verò, c. si quis Presbyter 23. cap. propter eos 7. q. 3. & istis locis notant Archid. & Gemin. Carol. de Grassis de effectib. clerical. effectu 25. Carleval. de judic. lib. 1. tit. 1. disp. 3. q. 8. sect. 2. n. 1085. propè fin. ubi per t. si quis in Clero, ead. causa, & quæst. subdit nec posse clericos sine ejusdem licentia à sua Ecclesia abesse: novissimè Concil. Trident. sess. 23. de reform. c. 16. vers. nullus, jubet nullum clericum peregrinum sine commendatitiis sui Ordinarij litteris, abullo Episcopo ad Divina celebranda, & Sacraenta administranda esse admittendum; dantur enim Presbytero peregrinationem suscipienti, ut ei licet in aliena Diœcesi Missarum sacrificia facere, Azor. instit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 49. q. 1. Episcopi igitur in suis Diœcensis interdicere debent ne cui vago, & ignoto Sacerdoti Missam celebrari liceat. Concil. Trident. sess. 22. in decreto de observand. & vitand. in celebr. Missæ, Azor. instit. moral. p. 1. lib. 12. c. 18. q. 9. me citato in hoc loco, Alzed. d. p. 1. cap. 10. n. 30. Sanch. in opusc. moralib. lib. 7. cap. 1. dub. 47. num. 1. illis enim minimè licet alieno Presbytero concedere facultatem celebrandi in sua Diœcesi, nisi de promotione constet, vel commendatitias litteras à proprio Ordinario portet, d. cap. extraneo, cum duobus seqq. cap. tua fraternitatis, de clericis peregrinis, Concil. Brachar. ultim. act. 2. cap. 12. Fr. Emman. quæst. Regul. tom. 2. q. 121. art. 1. Marc. Anton. Genuens. in præxi Archiep. cap. 40. n. 1. Henr. in sum. lib. 10. cap. 34. §. 6. in fine, Suar. de Religione, tract. de voto, lib. 3. cap. 4. n. 9. Igitur hujusmodi commendatitias litteras esse de forma, insinuat Mandos. reg. 24. Cancel. q. 5. + At verò si illis careret, & faciat fidem de sua ordinatione, potest admitti ad celebrandum. Navar. consil. 1. num. 1. in fine, de celebr. Missar. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. part. 1. decis. 150.

Si tamen commendatitias litteras clericus peregrinus non habuerit, nec fidem fecerit, nullo jure est suspensus, sed potest secluso scandalo celebrare, prout resolvunt Navar. consil. 5. sub tit. de celebr. Missar. quod est in novis consil. unicus de clericis peregr. & in man. c. 27. n. 153. Henr. d. §. 6. in comm. lit. I, Reginald. in præxi fori pœnit. lib. 19. n. 42. vers. tantopere, Sayr. decis. de celebr. Missar. Sanch. d. dub. 47. num. 2. ubi num. 3. resolvit talēm clericum, si fuerit notus, non indigere litteris commendatitias sui Episcopi, prout nec etiam indigere ait, si litteræ dimissoriæ ad Presbyteratum suscipiendum fuerint paulo ante datæ, quia Episcopus approbans ad Presbyteratum, satis videtur approbare mores, &c. Secus si magnum intervallum interfuit, quia ex dimissoriæ non approbant mores præ-

sentes, ut si per decem annos antea fuissent datæ. Potest dubitari an Episcopus sine causa possit expellere alienum clericum commorantem in ejus Diœcesi sine litteris sui Episcopi, qui non vult exercere Ordines, sed tanquam advena ibi commorari, vel possit ei ingressum prohibere in ejus Diœcesi: in qua quæstione negativæ, non data causa, respondet Marc. Anton. d. cap. 40. num. 2.

Hæ commendatitiae litteræ sunt obtainendæ ab eo qui potenteris clerici Ordinarius fuerit, prout decisum refert Armend. in addit. ad recop. legum Navarrae, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 56. + Nec sunt denegandas ab Episcopo Sacerdotibus, & clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirentia, prout etiam decisum refert idem Armendar. num. 36. & iterum in sacra Congreg. Cardinalium negotiis Episcoporum, & Regularium preposita, decretum fuit illos non posse revocare subditos Ecclesiasticos alibi degentes, nec eos cogere, sed teneri literas ei dare extra volentibus morari, si ratione beneficij non adstringerentur in sua Diœcesi residere, dicit ita in causa propria obtinuisse Campanil. in divers. juris canon. rub. 9. cap. 6. n. 4. Sic etiam in facti contingentia respondit afferit Aloys. Ricc. in præxi fori Ecclesiast. decis. 598. in 1. edit. & resol. 524. ubi ampliat + ad clericum obtainentem simplex beneficium, qui etiam non poterit cogi residere in Diœcesi, ubi illud habet, sed poterit ire quod vellet, & ita dicit in Rota decisum in una nullius beneficij, 28. Maij 1604. coram Illustriss. Domino Ludovisio, nunc S. D. N. Gregor. XV. inter ejus impressas decis. 175.

Episcopus sicut potest admittere Sacerdotes exteriores habentes litteras testimoniales suorum Ordinum ad Missæ sacrificium, ita ad Sacraenta administranda, dummodo illi verè idonei sint, prout refert decisum idem Armendar. d. l. 7. de Episcopis, n. 83.

Missam ne celebrent exteri Sacerdotes in Ecclesiis Regularium, potest Episcopus prohibere, nisi prius ab Episcopo visis litteris commendatitias ipsi Sacerdotes admissi fuerint: ita decisum referunt Galet. in sua margarita casuum conscientia, verb. Missa, Aloys. Ricc. in præxi fori Ecclesiastici, decis. 750. in 1. edit. & resol. 635. in 2. edit. Armend. in addit. ad recopil. legum Navarrae, lib. 2. tit. 18. l. 7. de Religion. num. 53. Nald. verb. Missa, num. 35. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. decis. 298. p. 4. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. part. 2. tract. 12. cap. 4. q. 16. resol. 3. pag. 459.

ALLEGATIO XXII.

Episcopus an possit concedere licentiam asservandi sanctissimum Eucharistia Sacramentum in Ecclesia non Parochiali?

S U M M A R I U M.

- 1 Sanctissimum Eucharistia Sacramentum ex antiqua Ecclesiæ consuetudine in Sacrario asservatur.
- 2 Tabernaculum ubi est asservandum, quale debeat esse, ostenditur.
- 3 In Sacrario sacra alia praeter sanctissimum Eucharistia Sacramentum non debent teneri, sed in alio separato decenti loco.
- 4 Deferendum ad infirmos per Christianorum stratas, præeunitibus luminariis, sonante campana, Parocho superpelliceo induito deferente, & Psalmos, seu Orationes inter eundum recitante.

- 3 Parochus cum vadit ad communicandum infirmum, debet portare duas hostias consecratas, ut cum una communicet infirmum, & aliam reportet honorifice, ut populus adoret.
- 6 In Conimbricensi Episcopatu est Constitutio, quæ præcipit haberi lumen accensum diu noctuque ante sanctissimum Eucharistiae Sacramentum.
- 7 Solemnitas venerabilis Sacramenti potius celebrari debet in Ecclesia Cathedrali, quam in alia, totius rei agendæ auctoritate penes Capitulum manente.
- 8 Episcopus non habet potestatem concedendi licentiam, ut sanctissimum Sacramentum in Capellis, & aliis Ecclesiis non Parochialibus pro adoratione afferetur.
- 9 De cultu, & veneratione sanctissimo Sacramento exhibenda.
- 10 Miracula plura de hoc sanctissimo Sacramento.
- 11 Miraculum Neapoli factum refertur.
- 12 Miraculum refertur in diaœsi Bracharense successum.
- 13 De institutione, excellentia, transubstantiatione, & præparatione sanctissimi Sacramenti agentes Doctores referuntur.

SANTISSIME ex antiqua consuetudine sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in Sacrario affervari sancta Ecclesia monrem retinuit, juxta Constitut. Innoc. III. in Conc. Gang. de custod. Euchar. cap. 1. Sacr. Concil. Trident. sess. 13. cap. 6. & canon. 7. tractant Durand. in rationali divinorum, lib. 4. cap. 41. n. 53. Fusc. de visitat. lib. 1. cap. 5. n. 9. a' iaque in hoc propositum adducunt Henr. in sum. lib. 8. c. 39. lit. A, ubi in textu refert multas utilitates, quas affert Christi corpus dum in Sacrario afferatur, Aegid. de Coninch. de Sacr. & censur. q. 76. n. 85. cum seqq. Balduin. jun. super opera controv. Bellarm. part. 2. lib. 3. cap. 5. & Tabernaculum ubi sanctissimum Eucharistiae Sacramentum conservatur, in Altari majori, vel si commodè ibi non poterit, saltem in aliquo Ecclesiæ conspicuo, & nobiliore loco collocari debet decenter, pro facultatibus loci exornatum, benè clausum, & clavis ipsius non relinquatur in Altari, seu alio communi loco, sed penes Capellam, vel Parochum custodiatur. Intus etiam decenter ornari debet, & tenendæ sunt ibi duæ pyxides, in quantum una conservetur sanctissimum Sacramentum, in altera deferatur ad infirmos, & pyxides istæ nonni. super Altari viatico; vel super Corporali collocentur: ita Fusch. d. lib. 1. cap. 5. à num. 3. Pias. in praxi nova Episc. part. 2. cap. 3. n. 24. verb. unde 1. ubi admonet ne ibidem alia Sacra teneantur, sed in alio separato decenti loco, dicirque respondisse Sacram Congreg. Rituum Episcopo Anconit. 22. Febr. 1563. per plateam in qua habitant Judæi, & Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum non esse deferendum, sed per Christianorum stratas, præeuntibus luminaribus, sonante campana, Parocho, seu Capellano superpelliceo induito deferente, & Psalmos, seu Orationes inter eundum recitante: novissimè die 13. Septembris 1642. in una Calaguritana Collegiate de Victoria, sacra Rituum Cong. decretis antiquis inhærendo respondit. Clavem Tabernaculi, in quo sanctissimum Eucharistiae Sacramentum feria quinta in Cæna Domini afferatur, ne quaquam laicis etiam illustribus tradendam esse, sed potius dignitati, vel canonico in crafthinum celebraturo, & ita in Ecclesia predicta servari mandavit.

Tenetur Parochus habere in publico Sacrario afferatas formulas Eucharistiae, & ut ad infirmos opportunè deferat, etiam tempore pestis, cum proprio periculo. Henr. in sum. lib. 8. cap. 55. §. 2. Cum Parochus vadit ad communicandum infirmum, debet por-

tare duas Hostias consecratas, ut cum una communi-
cet infirmum, & aliam reportet honorifice, ut popu-
lus adoret, Cened. ad Decretal. collect. 51. num. 2. &
semper & cum luminibus debet deferri, sive extraha-
tur à Sacrario, sive à custodia, Zerola in praxi Episc.
p. 1. verb. Eucharistia, §. 2. Et refert Navar. de Orat.
cap. 18. n. 67. in Conimbricensi Episcopatu Constitu-
tionem esse, quæ præcipit haberi lumen accensum diu
noctuque ante sanctissimum Eucharistiae Sacramen-
tum, & hoc perpetuò observandum dicit Fusch. dict.
cap. 5. num. 6.

Semper laborandum est, quantum fieri poterit, ut sicut in conspicuo, & nobiliore Ecclesiæ loco sanctissimum Eucharistiae Sacramentum collocari debet: ita etiam in maiori Ecclesia, potius quam in alia, affer-
vetur, quia magis decet, ut solemnitas venerabilis Sa-
cramenti celebretur in Ecclesia Cathedrali, quam in
alia, ex eaque sumatur, & in processione per vias pu-
blicas circumferatur, & ad eandem Ecclesiam refera-
tur, totiusque rei agendæ auctoritate penes Capitu-
lum manente, prout decisum refert Armendariz in ad-
dit. ad recopil. legum Navarra, lib. 4. titul. 29. l. 1.
§. 1. in declarat. num. 8. Omnia hæc post primam hu-
jus tractatus impressione ex nobis mutuatus est Aloys.
Ricc. in decis. Curia Archiepiscop. Neapolit. decis.
23. p. 4. De festo sanctissimi Corporis Christi quod
ex institutione Urbani IV. celebratur feria quinta
proximè sequenti octavam Pentecostes, agunt Clem.
si duas, de reliq. & venerat. SS. Azor. instit. moral.
p. 2. lib. 1. cap. 14. Vincent. Filliuc. in sum. tom. 2.
tract. 27. cap. 3. n. 45. Illescas. in histor. Pontific. lib. 5.
cap. 38. Bzov. annal. tom. 13: anno 1264. n. 13. cum
seqq. Carril. in annalib. chronolog. lib. 4. anno 1264.
in princ. fol. 364. verso, novissimè Camargo en el epia-
tome historial de la Iglesia Militante, anno 1264. pag.
259. Et officium hujus festivitatis fuisse compotitum
à S. Thoma Doctore Angelico iussu Urbani IV. à quo
in præmium retulit columnam argenteam, refert Ra-
guc. de Missa Ecclesia, q. 109. num. 3. & Carillo loco
citato.

Quare cum hæc decentia in afferendo sanctissi-
mum Eucharistiae Sacramentum in Ecclesia non Paro-
chiali vix inveniri possit; igitur summa cum ratione
Episcopo non datur potestas concedendi licentiam, ut
illud in Capellis, & aliis Ecclesiis non Parochialibus
pro adoratione fidelium afferetur, nisi ex auctorita-
te, & concessione Papæ: & ita responsum fuisse à
Sacra Congreg. de anno 1609. referunt Pias. in pra-
xi nova Episcop. part. 2. cap. 3. num. 33. vers. huc per-
tinet, pag. 161. Marc. Anton. Genuens. in praxi Ar-
chiepisc. Neapol. cap. 92. in 1. edit. & cap. 110. in 2.
edit. Aloys. Ricc. in collect. decis. part. 4. collect. 1216.
& in praxi fori Ecclesiast. post resolut. 495. in mora-
libus, de materia Episcop. in fine, in 2. edit. novissimè
Alzed. de præcellent. Episcop. dignitat. part. 2. cap. 6.
num. 74.

De cultu, & veneratione huic sanctissimo Sacramen-
to exhibenda agit S. Concil. Trident. sess. 13. de san-
ctiss. Euchar. c. 5. Suar. tom. 3. disp. 35. Coninch de Sa-
cram. tom. 1. q. 73. n. 15. & q. 6. n. 95. Valer. Reginald.
in praxi fori pœnit. lib. 29. n. 37. in fine, Fr. Raphaël
de la Torre in 2. 2. D. Thome, tom. 2. q. 99. art. 3. disp. 4.
in princ. & innumeræ penè miracula de hoc sanctissi-
mo Eucharistiae Sacramento refert Lusitanus nostet
Petrus Marizius in lib. miraculi Sanctaranensis, refe-
rentur & alij Beia in responsis casum conscientie, p. 3.
casu 38. Author Enchiridi temporum, in anno 1517.
fol. 266. verso, Illescas in chronica Pontificali, part. 2. lib.
30. c. 30. §. 3. fol. 448. & c. 14. fol. 85. verso, n. 190. ver-
so, Ludov. de Bavia in 3. part. e usdem chronica Pontifi-
calis, in vita Papa Greg. XIV. c. 13. pag. 519. Bleda in
speciali tract. de los milagros del sanctissimo Sacramento
Aa # Marcus

- 11** Marc. Anton. Genuens. *in praxi Archiep. cap. 49. n. 1.* ubi ait quod † anno 1601. in Ecclesia sancte Crucis civit. Neapol. dum Sacerdos Missam celebraret, & jam sumpsisset sanctissimam Hostiam, antequam sumeret Sanguinem, cecidit de cœlo fulmen Capellam, & Altare diruens, comburensque partem corporalis sub Calice prostrati, nec tetigit Sanguinem, nec Sacerdotem offendit.
- 12** Ego etiam silentio præterire non possum maximum hujus sanctissimi Sacramenti miraculum, quod Bracharense in Archiepiscopatu accidit anno 1606. in oppido de Mondim: nam cum quinta feria majoris hebdomadæ in Ecclesia illius oppidi manifestum esset sacrosanctum Eucharistiae Sacramentum pro adoratione fidelium super altiori mensa pro sepulchro, ibique circumfessi accensa luminaria, interim dum omnes prandebant, relicta Ecclesiæ portis clausis, in eadem mensa ex luminariis ignis accensus est, ac deinde combustis totius Ecclesiæ paramentis, atque ipsa mensa, ubi erat collocatum sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, illo tantum, ac Calice; & Corporalibus super quibus erat impositum, illæsis, ceteris omnibus in dicta Ecclesia admissis penitus exustis, extructa remansit mensa, cujus materies, licet combusta, integrè sustinebat nostræ salutis pondus, ac futuræ nostræ gloriae, & perpetuæ felicitatis pignus. O magnum pietatis opus, & mirabile divini sui erga homines amoris signum, & monumentum! Accedamus igitur fideles magna reverentia, & sanctitate ad hoc sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, est enim, ut inquit Bernardus, ægris medicina, peregrinantibus via, debiles confortat, valentes delestat, languorem sanat, per hoc homo mansuetior fit ad correctionem, patientior ad laborem, ardenter ad amorem, sagacior ad cautelam, ad obedientiam promptior, ad gratarum actionem devotior: referunt Canis. *in lib. de Eucharistia, §. 9.* Campanil. *in divisorio Juris Canonici, rub. 12. cap. 7. num. 28.*
- 13** Alia de venerabili Eucharistiae Sacramento, de ejus institutione, excellentia, transubstantiatione, præparatione, & usu, vide in Concil. Trid. *sess. 13. cap. 1.* cum seqq. & apud Cardin. Bellarim. *in controvers. Cathol. tit. de Eucharistia,* Galet. *in margarita casuum conscientiae,* verb. *Eucharistia,* Emman. *Sà in aphorismis,* verb. *Eucharistia,* Viguer. *cod. verb. Barthol. ab Angelo de Sacram. dialog. 4. de Eucharistia,* Angles *in floribus Theologicis,* tit. *de Euchar.* Valentia *tom. 4. disp. 6.* Victor. *in sum. de Euchar.* Vivald. *in candelabro aureo, tit. de Euchar.* Alphons. Alvarez *in speculo Juris Pontificij,* tit. *de sacramento sanctiss. Euchar.* à pag. 180. Fr. Emman. *in sum. p. 1. cap. 67. de Communione.* Chamerota de Sacram. *ubi de Euchar.* Henriq. *in sum. lib. 8. de sanctiss. Euchar.* Posselin. *de Communione,* Gabr. Vasquez *in 3. p. D. Thomæ, q. 73. disp. 177. cum seqq.* Petr. de Ledesma *in sum. p. 1. del excellentissimo Sacramento del Altar,* que se llama Eucharistia. Ægid. de Coninch. *de Sacramentis, & censuris, q. 73.* Bonac. *de Sacramentis, disp. 4.* Barthol. Gori *de angustissimo sacro sanctæ Eucharistiae sacramento.*

ALLEGATIO XXIII.

Episcopus an, & quando possit facultatem concedere celebrandi in Capella domus privatæ?

SUMMARIUM.

1 *Missa sacrificium prohibitum est celebrari extra*

- 1** Ecclesiam, vel locum sacrum ad id specialiter deputatum.
- 2** Celebrare in loco non sacro extra casum necessitatis, etiam non dato scandalo, mortale est peccatum.
- 3** Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus, ac etiam Patribus Societatis Iesu conceditur, ut ubi cunque fuerint, sine Parochialis juris prejudicio, cum Altari valeant viatico celebrare.
- 4** An post Concilium Trident. sublatæ sint hujusmodi concessiones, disputatur.
- 5** Episcoporum privilegium, de quo in cap. ult. de privileg. lib. 6. an sit per Concilium Trident. sublatum, ostenditur.
- 6** Episcopus de Jure communi poterat concedere, ut in sua diœcesi extra locum sacrum in Altari portatili celebraretur,
- 7** Facultas hec, an sit revocata per Concilium Tridentinum disputatur, & pro affirmativa parte allegatur.
- 8** Pro negativa tenent plures Doctores.
- 9** Conciliantur haec contrarie opiniones, ita ut prior procedat deficiente necessitate, vel justa causa posterior verò illâ stante.

X T R A Ecclesiam, & locum sacrum ad id specialiter deputatum, prohibitum est sacrificium sacro sanctæ Eucharistiae celebrire, text. optimus in c. sicut, & in cap. Missarum, cum seqq. de consecr. dist. 1. Concil. Trident. sess. 22. de observandis in celebratione Missa. D. Thom. 3. p. q. 83. art. 3. ad 1. Durand. in rationali divin. lib. 4. cap. 1. n. 41. Petr. de Ledesma in sum. p. 1. de sacram. Euchar. c. 2. Henriq. in sum. lib. 9. c. 27. §. 1. Suar. tom. 3. disp. 81. sect. 3. & 5. Joan. de la Cruz de statu relig. lib. 2. c. 5. dub. 7. Azor. instit. moral. p. 1. lib. 10. c. 26. q. 5. Cened. canon. quest. lib. 1. q. 4. à num. 5. Chamerota de Sacram. tract. 4. de Eucharist. tit. de sacrificio Missa. dub. 15. Pias. in praxi Episc. part. 2. c. 3. n. 21. in fine, Bonac. de Sacram. disp. 4. quest. ult. puncto 9. num. 9. & 10. Ludov. Miranda in man. Prælat. tom. 1. q. 41. art. 9. concl. 2. Aloys. Ricc. in decis. Curia Archiep. Neapol. decis. 78. p. 4. Nald. verb. Missa, n. 31. Homobonus de Bonis de examine Eccles. tract. 4. q. 137. Joan. Valer. de different. inter utrumque forum, verb. Missa, diff. 1. in princ. verb. Missa, Ragus. de Missa in Ecclesia, quest. 57. in princ. Fernandez in examine Theologia mor. p. 3. cap. 5. §. 10. novissimè Fagundez in quinque Ecclesiæ præcepta, p. 1. lib. 1. cap. 13. n. 1.

Unde mortale esse extra casum necessitatis in loco non sacro celebrare, licet non detur scandalum, tenuerit Navarr. in man. cap. 25. n. 80. & 81. D. Antonin. 3. p. tit. 13. cap. 6. n. 4. Sylvest. verb. Missa 1. n. 5. Suarez d. sect. 3. in princ. Henriq. d. cap. 27. §. 1. Valq. 3. part. disp. 253. cap. 3. num. 4. & 6. Fr. Emman. in sum. part. 1. cap. 249. num. 1. & quest. Regularium, tom. 1. q. 43. art. 4. vers. ex quo infertur, Hieron. Llamas in sum. p. 3. methodi, c. 5. §. 15. Jacob. de Graff. in decis. aureis, part. 1. lib. 2. cap. 42. Reginald. in praxi fori pœnitent. lib. 29. n. 176. Chamerota ubi supra, Barthol. ab Angelo de Missa, dialogo 5. n. 617. & 619. Coninch. de Sacram. q. 83. art. 3. dub. 1. num. 124. Salzed. ad Bernard. cap. 37. Nugn. quest. 83. art. 3. Fagundez d. cap. 13. n. 2. Azor. d. cap. 26. q. 8. novissimè Trullench. in exposit. Bull. Crucifera, lib. 1. §. 3. dub. 4. contra Sotum in 4. dist. 13. quest. 2. art. 3. afferentem vix posse contingere mortale ex celebratione Missæ extra Ecclesiam, si cellet scandalum, quem sequitur Sà in aphorism. verb. Missa, num. 20.

Extra casum igitur necessitatis solitum est imprimari, & concedi plerisque à lege Canonica, vel à Summo Pontifice privilegium, ut ubique vel ab Episcopis,

scopis, ut in suis dicecessibus cum Altari portatili licet celebrare. De lege constat in privilegio Episcoporum, de quo in cap. ult. de privileg. lib. 6. Diana moral. resol. part. 4. tract. 4. resol. 15. de Summo autem Pontifice probat optimè text. in cap. in his 30. de privileg. ibi: *Cum Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus duximus indulgendum, ut ubicumque fuerint sine Parochialis juris prejudicio cum altari valeant viatico celebrare, &c.* de quo privilegio meminerunt omnes de hac materia agentes, illudque à Sixto I V. Alexandro VI. Gregor. VIII. renovatum, & ampliatum comprobat, & explicat Fr. Emman. d. q. 42. art. 4. alia similia adducens concessa Patribus Societatis J e s u, quorum etiam meminerunt Henr. d. cap. 37. §. 3. juncto commento. lit. T, Suar. d. sect. 3. versic. quarta exceptio. De forma concedendi Breve in Romana Curia per Signaturam supplicationis, vel Pœnitentiae officium, nobilibus, aut litteratis personis habendi Oratoria, multa scribunt Staphil. de lit. gratie, tit. de rescriptis Apostolicis in forma Brevis, n. 8. Ludov. Gomez in tract. Brevium, n. 26. Mandos. in signatura, tit. de Altari portatili. Stephan. Durantes de ritibus Ecclesie, c. 25. n. 7. & alijs recentiores. Utrum autem si quis haberit licentiam celebrandi in Oratorio domus suæ in certa civitate, possit uti hoc privilegio, si transferat domicilium in aliam? Affirmativam partem, quia hoc non est privilegium locale, sed personale, sustinent Anton. Navar. in sum. Bullarum, tit. de Oratoriis privatis, n. 6. Megal. var. resol. tom. 1. resol. 67. Diana moral. resol. p. 4. tract. 4. resol. 208.

Post Concil. Trid. in d. decreto de observandis in sacrificio Missæ, sess. 12. non ita licitus, & liber est usus horum privilegorum, sed potius maximè controvrum, utrum sublatæ sint hujusmodi licentiae Jure communi, vel privilegio Pontificio concessæ Minoribus Mendicantibus, & Prædicatoribus, in d. c. in his? Et in primis quod sint derogatae, tenent Navar. d. n. 82. in fine. Durant. de ritibus Ecclesie, lib. 2. cap. 3. n. 3. vers. quo etiam decreto, & n. 8. Henr. d. §. 3. in commento lit. T, Suarez d. sect. 3. versic. quarta exceptio, Azor. d. cap. 2. vers. 7. Chamerota d. lib. 55. Beia in respons. casuum conscientie, p. 4. casu 33. vers. & quamvis, Coninch. d. q. 83. n. 226. Ragus. de Missa in Ecclesia, quiesco 57. n. 1. Fr. Ludov. Miranda in manuali Prelat. tom. 1. q. 41. art. 9. concl. 4. Molfes. in sum. tract. 3. cap. 10. n. 39. Joan. Valer. de different. inter utrumque forum, verb. Missa, differ. 2. in princ. Homobon. de Bonis de examine Ecclesiast. tract. 4. q. 137. Fagundez in quinque Ecclesiæ precepta, p. 1. lib. 1. cap. 13. à n. 16. Lotter. de re benef. lib. 1. q. 30. n. 15. comprobantes ex verbis Concilij vers. neminem, dum præcipit Episcopis, ne patientur extra Ecclesiam, & ad divinum cultum dedicata Oratoria, Sacrificium fieri à sacerdotibus quibuscunque, adjecta in fine clausula generali derogatoria, quorumcunque privilegiorum: quare ipso jure advertunt Azor. & alijs proximè citati, jam hodie Religiosos prædictos his privilegiis uti non posse, nisi post Trident. à Sede Apostolica fuerint confirmata, quemadmodum privilegia Societatis J e s u confirmasse Paulum III. & Gregor. XIII. cum derogatione Concil. testantur Henr. in d. §. 3. in commento lit. T, Fagundez d. cap. 13. n. 17. Contrarium tamen, quod Concilium hæc privilegia non revocet, contendit Fr. Emman. dict. q. 43. art. 5. sed frivolo fundamento, inquit enim Concilium solùm præcipere Ordinariis, ut noa obstantibus privilegiis compellant Regulares ne illis utantur. Sed retorquetur ex verbis Concilij, non enim præcipit Ordinariis ne permittant uti privilegiis, sed ne permittant extra Ecclesiam sacerdotes, vel regulares celebrare, adjecta clausula, non obstantibus privilegiis. Deinde quia si dicamus hæc privilegia revocata non esse, consequenter

dicendum est, non posse ab Ordinariis eorum usum impediri, juxta text. in cap. decet, de reg. juris, lib. 6. cum vulgaribus.

Quod privilegium Episcoporum in d. cap. ult. de § privil. lib. 6. dubitat Navar. consil. 5. sub illo tit. in novis. Sed quod per Tridentinum Concilium sublatum non sit, ut certissimum resolvit, decisumque refert Azor. d. cap. 26. q. 4. & multipli ratione confirmat Beia d. casu 33. ferè per totum, & ita declaratum à sacra Congregat. attestantur Joan. Valer. de different. inter utrumque forum, verb. Missa, differ. 2. vers. hac tamen regula, Fagundez in quinque Ecclesiæ precepta, part. 2. lib. 3. cap. 13. n. 29. Armend. in additionib. ad recopil. legum Navarra, lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. n. 73. ubi etiam ampliat illo privilegio posse Episcopos uti ob in valetudinem, & n. 74. assertit decisum fuisse die 19. Junij 1586. posse Episcopum non valentem commode accedere ad Ecclesiam, domi celebrare, vel celebrari sibi facere, certè ante Concilium Trid. id Episcopis licebat, præsertim ex cap. concedimus, & cap. Missarum, de consecrat. dist. 1. Azor. cap. 26. quest. 5. Emman. Sà verb. Episcopus, n. 24. Fr. Emman. in sum. tom. 4. cap. 5. 1. n. 18. me citato Alzed. d. p. 1. cap. 13. n. 4. & nuncupatim quod Episcopus extra suam diœcesim ex stans domi celebrare, vel sibi facere celebrari possit sine licentia Ordinarij, per d. cap. ult. resolvunt Ugolin. de officio Episc. part. 1. cap. 2. §. 2. n. 4. Hieron. Venero de examine Episcop. lib. 4. cap. 17. n. 14. dum non sit in Urbe, Alzed. d. part. 1. cap. 13. n. 6. Sic etiam potest Episcopus, dum iter agit, Missam ante auroram, vel post meridiem dicere, seu alteri concedere, ut eam sibi dicat, ut docent Fr. Emman. d. tom. 1. q. 43. art. 3. Azor. d. lib. 10. cap. 25. q. 5. vers. si queras, per glos. in d. cap. ult. verb. indulgemus, de privil. lib. 6. Emman. Sà verb. Missa, n. 27. Miranda in man. Prelat. tom. 1. q. 40. art. 1. concl. 1. me citato in hoc loco, Alzed. d. part. 1. cap. 13. num. 12.

Poterat etiam Episcopus concedere, ut in sua diœcesi extra locum sacrum in Altari portatili quis celebraret, prout deducitur ex d. cap. Missarum, ibi, in locis ab Episcopo consecratis, vel ubi ipse permiserit, cap. bis ergo, ibi, nisi in quibus Episcopus jussit, de consecr. dist. 1. exprestiusque probauit ex d. cap. in his, ibi, id Prelatis annuentibus licere eisdem, ubi notat Anton. num. 7. & communem testatur Abb. num. 2. ac post Lap. Card. Tusc. præct. concl. tom. 1. lit. A, conclus. 31. Mandos. in tract. de signat. gratie, §. Altare portatile, & ante Concil. Trident. hanc fuisse receptam omnium traditionem fatentur Guttier. Canon. lib. 1. cap. 30. n. 5. Navar. d. cap. 25. n. 81. Henr. q. d. cap. 25. num. 81. Azor. q. 2. Beia d. casu 33. vers. tertio dico, Suarez vers. secundo observandum, dictis locis, Cardos. in praxi judicum, verb. Episcopus, n. 9. Fagundez in quinque Ecclesiæ precept. cap. 1. lib. 1. cap. 3. num. 6. qui recte notant Sylvest. in sum. verb. Missa, num. 5. vers. tertio, deducere ex littera d. cap. in his, posse Episcopum dare hanc licentiam extra suam diœcesim; nam textus qua parte agit de licentia celebrandi ubique, loquitur de interpretatione privilegij Sedis Apostolice, dum verò inferius ait sine ea permisum Episcopi celebrare potuisse, solum concludit id posse intra propriam diœcesim concedentis, juxta regulam cap. 2. de constit. in 6.

Venit magna est controversia, an facultas celebrandi extra Ecclesiam, quam diximus concedere posse Episcopum intra suam diœcesim, sit revocata per Concil. dict. loco? Revocatam esse absolutè tradit Navar. d. num. 81. sequuntur Fusc. de visitat. lib. 1. cap. 2. num. 8. Guttier. dict. cap. 30. num. 25. Cened. canon. quest. lib. 1. quest. 44. à num. 6. Cardos. d. verb. Episcopus, num. 9. Lotter. d. lib. 1. q. 30. n. 15. Fagundez in quinque Ecclesiæ precepta, part. 1. lib. 3. c. 13.